

Интервю

Д-р Михаел Даудерцегт
за поукиите от кризата

Стр. 10

Заг граница

Повече от 24 000
българи учат в чужбина

Стр. 5

Идея

Левицата предлага „Маказа“
да се кръсти на ген. Делов

Стр. 3

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 3-4 НОЕМВРИ 2012
ГОДИНА 22 БРОЙ 256 (6360)

www.duma.bg

Очакваме ви

Суета

Графологичното огледало на
душата, или тайните на почерка

Стр. 30

Обедняване

Зеле и яйца поскъпнали
с над 40% за година

Стр. 6

Санкция

ЦСКА остава без стагиона
си го Нова година

Стр. 38

Няколко
ДУМИ

Веселка
БЕНКОВА

Мъгливи мисли в ясен ген

В Англия депутатите задават въпросите си в реално време, а министрите имат право да отговорят веднага или да отложат обяснението си за следващия ден. Всеки министър, отлагащ отговора си за следващ ден, е слаб министър. Но това е в Англия. Съвсем различен е политическият смисъл на контрола, когато той е направен в момента, нали?

У нас въпросите не само се задават писмено и предварително, ами чакат с месеци отговор, а за някои питання този сакрален момент така и не настъпва. Какви са тогава българските министри, отговорите си сами, драги читатели.

Слаб или силен пък ще да е премиер, който не само чете в скороговорка предварително написан от администрацията си текст, наречен отговор на парламентарен въпрос, навиква народните представители от опозицията, нарича всички депутати безделници, или пък изобщо не идва в парламента? Квалифицирайте вие. На нас сили не ни останаха...

И вчера вездесъщият български министър-председател предпочете да открие нова регионална система за управление на отпадеците в Ботевград, вместо да се яви в Народното събрание. За този си непровинциален ангажимент Борисов знаеше отдавна, но предпочете „провинцията“ вместо да говори за дългосрочния икономически план на правителството си (стр. 4). Какъв план, моля ви, та мой изкара цял мандат без смътна мисъл за икономика.

Заразени от яркия му пример, министрите пак отговаряха формално, като за пред излъчване на живо. Но може ли да им се сърди човек? Има ли за-кога?

Дянков излъгал за издръжката на БАН

Левицата пита какво става с обещаните от президента 14 млн. лв. за наука

Финансовият министър излъга нагло за субсидията на Българската академия на науките и заблуди българската общественост, че БАН получава годишно по 120 млн. лв., заяви вчера депутатката от Коалиция за България Ваня Добрева. По времето на парламентарния контрол тя се интересуваше дали до края на календарната година институцията ще получи

допълнителна субсидия. Добрева поиска Дянков да каже какво става с обещаните от президента в началото на тази година, а по-късно и от представителите на МС, 14 млн. лв. и се възмути, че през август кабинетът даде 10 млн. лв. за строеж на спортни зали, а за БАН допълнителна субсидия няма.

„Бюджетът вече е приет и никой няма право да обещава

повече пари“, отсече финансовият министър. Никой от екипа му не бил обещава и не можело да обещава допълнителни средства в рамките на 2012 г. за академията. „В цялата държава няма достатъчно пари, в цяла Европа няма достатъчно пари, в целия свят няма достатъчно пари“, разгорещи се Дянков. Със Закона за държавния бюджет за 2012 г.

на БАН са определени около 60 млн. лв., поясни той.

Добрева пък припомни, че бюджетът на академията е „постоянна величина“ през последните две години - 59,7 млн. лв., а с повишението на цените тя не е в състояние да покрива разходите за поддръжка на скъпа апаратура и научна дейност.

Стр. 3

Снимка БГНЕС

За втори път протестираха родители на деца с редки и тежки заболявания срещу нехайството на държавата

Стр. 2

ПЕГАС

Отново за родното място
на Паисий Хилендарски

Стр. 20

Неделник

Млад талант майстори
къши от Възраждането

Стр. 14

ISSN 0861-1343

9 770861 134015

44
6

РЕКЛАМА ОБЯВИ

ПО-ЛЕСНО Е С
■ **ДУМА**

ЦАРИГРАДСКО ШОСЕ 113 А, 02/ 970 52 05

reklama@duma.bg от 10:00 до 17:30 часа

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ ВСИЧКИ МАЛКИ ОБЯВИ
/поздравления, възпоминания, скръбни вести/

**СЕ ПРИЕМАТ И В ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР ■ ДУМА**

1 колона / 50 mm - 10 лв. с ДДС	ПОЗИТАНО 20 02/ 810 73 78 duma_infcenter@abv.bg от 9:00 до 16:00 часа обедна почивка от 12:30 до 13:00 часа
2 колони / 25 mm - 10 лв. с ДДС	
1 колона / 75 mm - 15 лв. с ДДС	
2 колони / 40 mm - 20 лв. с ДДС	
2 колони / 50 mm - 25 лв. с ДДС	
2 колони / 75 mm - 30 лв. с ДДС	
2 колони / 90 mm - 32 лв. с ДДС	ОБЯВИТЕ, ПРИЕТИ ДО 13:00 ЧАСА СЕ ОТПЕЧАТВАТ В ТЕКУЩИЯ БРОЙ А СЛЕД 13:00 ЧАСА В СЛЕДВАЩИТЕ БРОЕВЕ

БСП:

Дянков лъже за изгръжката на БАН

Финансовият министър нагло излъга каква е субсидията на Българската академия на науките. Направи го за пореден път и заблуди българската общественост, че БАН получава годишно по 120 млн. лв., каза за ДУМА народната представителка от Коалиция за България Ваня Добрева. По време на петъчния парламентарен контрол тя се интересуваше от финансирането на БАН и дали до края на календарната година институцията ще получи допълнителна субсидия.

“Бюджетът вече е приет и никой няма право да обещава повече пари”, отсече финансовият министър. Никой от екипа му не бил обещава и не можело да обещава допълнителни средства в рамките на 2012 г. за академията. “В цялата държава няма достатъчно пари, в цяла Европа няма достатъчно пари”, патетично повиши тон Дянков. Той призна, че със Закона за държавния бюджет за 2012 г. на БАН са определени около 60 млн. лв.

“Институтът е получил допълнител-

В най-голямата си криза Гърция отделя 0,6 на сто от БВП за наука и изследвания, посочи депутатката Ваня Добрева

Веселка ВЕНКОВА

но около 30 млн. лв. по фонд “Научни изследвания” и от проекти. Общо бюджетът му става около 120 млн. лв., пресметна набързо Симеон Дянков и поясни, че допълнителни средства можело да се отпуснат само за конкретни проекти. Проверка на ДУМА в БАН установи, че по проекти са получени въпросните 30 млн. лв., а общият бюджет на академията за 2012 г. е 89 млн. лв.

В отговора на Дянков правят впечатление няколко факта, подчерта Ваня Добрева. Абсолютна лъжа е, че сродни на БАН институции се издържат само от проекти - такова нещо няма никъде. Базовата организация получава от държавата устойчиви субсидии. Дянков би следвало да уточни, че Българската академия на науките вече се разглежда от евроинституциите като финансово неблагоприятен партньор поради фак-

та, че държавата не субсидира базовата организация. Това означава, че БАН няма да бъде допускана до участие в международни договори и проблемът е сериозен, подчерта Добрева.

Дянков трябваше да посочи и коя е държавата, която отделя такъв процент от БВП за академията на науките си, каквото отделя България. 0,2 на сто, колкото той предлага за 2013 г. от БВП, показва, че финансовият министър е живял в Занзибар, а не в Щатите, ядоса се проф. Добрева. Откакто е дошъл в България, този човек грубо унижава българските учени и всеки човек на духовния труд с циничното си твърдение, че и той самият бил “развивал наука”. Съмнителни са неустойчивите му икономически проекти, които трудно могат да бъдат наречени наука от другото, освен от него самия.

Добрева е възмутена от дистанцията на вицепремиера от реалните пробле-

ми на младия български учен, който взима заплата 300 лв., от факта, че България ще загуби пари по проекти. В най-голямата си криза Гърция отделя 0,6 на сто от БВП за наука и изследвания, защото иска да се придвижи към обществото на знанието, посочи тя.

Благодарение на Дянков и на правителството на ГЕРБ България се утвърждава като територия с предимно охранителни и обслужващи функции. В отговора си г-н Дянков отново изрече лъжи, а поведението му към хората на интелектуалния труд, на духа и науката е цинично, заключи Добрева. Тя смята, че ако персоната му остане в историята, то ще е като на ликвидатор на БАН.

ДУМА припомня, че преди две седмици Дянков искаше да бъде закрит Институтът по планова икономика, затворен преди 20 години. Същата съдба бе “отредил” и за трансформираните отдавна институти по философия и социология...

Снимка: Благоевска ЦВЕТКОВА

За МОСВ няма сондажи, няма и сигнали за замърсявания, възмути се депутатът от левицата. Въпросът как тогава МОСВ ще изготви списък на безотопанствените сондажи и ще възложи технико-икономическа оценка на средствата за ликвидирането им, след което да кандидатства пред екологични еврофондове за финансиране на ликвидацията им, остава без отговор, посочи Божинов

Депутат от левицата улича Караджова в безхаберие

Веселка СПИРИДОНОВА

Като “чудовищно несериозно” определи отношението на екоминистърката Нона Караджова към парламентарния контрол депутатът от Коалиция за България Георги Божинов. “Да питаш за незаконен добив на нефтопродукти от кладенци, загубили промишленото си значение в селата Хърлец и Крива бара, обрат Враца, и да ти отговорят с един ред, че там “няма разположени сондажи за промишлен добив”, това е несериозно, възмути се Божинов от парламентарната трибуна.

Въпросът си той отправил към четирима министри: на финансите, икономиката и енергетиката, на вътрешните работи и на околната среда и водите. Нелегалният добив на въглеводороди от загубили промишленото си значение кладенци има следните измерения - фиска губи от търговията с такава стока, посочи Божинов. Когато с тези пари се финансира криминална дейност у нас, аспектът е криминален, нелегалната дейност замърсява околната среда, а когато принципал на подземните богатства е МИЕТ, има и четвърто измерение,

обоснова се депутатът.

Финансовият министър възложил проверката, при която бил заловен нелегален добив, определени били фракции и акцизи за всяка от тях, изчислена била и щетата на фиска. Дянков обещал още, че ако МВР не си свърши работата, той ще предприеме конкретни мерки, свидетелства Божинов. Цветанов пък го уведомява, че началникът на РПУ-Козлодуй е изпратил писмо до РИОСВ-Враца, в което информира за изтичане и разлив от сондажа на количествата кондензат.

Левицата предлага ГКПП „Маказа“ да се кръсти на ген. Делов

Парламентарната група на Коалиция за България предлага ГКПП-Маказа на територията на област Кърджали да носи името на ген. Васил Делов. “С това решение не просто ще следваме логиката на имена на пунктове по южната граница “Капитан Андреево”, “Капитан Петко войвода”. Такова решение ще направи живо името на ген. Делов, ще съживи спомените за него и завинаги ще остави името му върху историческите и географските карти. С това наше предложение разчитаме на силна обществена и политическа подкрепа и на бърза реакция от страна на компетентните държавни институции”, са казва в декларация на Коалиция за България, която зам.-председателят на групата Ангел Найденов прочете в парламента.

Политическото, общественото и медийното внимание беше фокусирано върху скандал с адрес Кърджали, породен от отказ на групата общински съвет-

ници от ДПС да подкрепят предложение за удостояване на ген. Васил Делов със званието “Почетен гражданин на Кърджали”, посочи Найденов.

За този акт няма разумно и обосновано обяснение, смятат социалистите. Появиха се, за съжаление, и тези, представляващи подмяна и грубо посегателство срещу историческите факти и заслугите на ген. Делов за освобождаване на Кърджали и на Източните Родопи, смятат депутатите от ПГКБ.

Всичко това предизвика обясними политически реакции, определящи поведението на групата съветници като скандално и провокативно, каза Найденов. Появиха се редица предложения, компенсиращи отказа и възстановяващи историческата справедливост, името и честта на ген.-майор Васил Делов. Такова е предложението за награждаването му с най-високото съвременно държавно отличие орден “Стара планина”.

ВСИЧКИ ПОДКРЕПЯЛИ „ЮЖЕН ПОТОК“ ОСВЕН ИВАН КОСТОВ

Ние сме част от ЕС и работим в пълен синхрон и координация с ЕК и дирекция “Енергетика” на Комисията по проекта “Южен поток”. Това обяви вчера депутатът от ГЕРБ Диан Червенкондев по повод искането на ДСБ за изслушване на премиера за този проект. Гербаджията обясни, че има инвестиционен модел и България трябва да вземе своето окончателно инвестиционно решение, което ще бъде подписано на най-високо ниво и ще бъде представено от консултанта. “Няма тайни преговори. Има междуправителствено споразумение, има акционерно споразумение”, каза Червенкондев. Той обясни, че Европа и всички страни, през които ще премине “Южен поток”, подкрепят диверсификацията. “Не мога да разбера защо г-н Костов, счита, че когато има проект с руско участие, българските интереси са застрашени. Това не е така”, подчерта Червенкондев и обясни, че властта у нас изпълнява междуправителствено споразумение, подписано през 2008 г. за създаване на проекта “Южен поток” и участието на България в него.

Повод за думите му стана поредното изявление на ДСБ, че след тайни преговори премиерът обещал на Русия да подпише този месец договор за газопровода “Южен поток”. Затова десницата поиска Борисов да се яви идната сряда в парламента, да отговори на поставените от ДСБ въпроси, да запознае НС с подготвяния договор и да информира за официалното становище на ЕС по проекта “Южен поток”.

България Пирински отказва писмен отговор от премиера

„Провинциален ангажимент“ отклони Борисов от желанието да говори за дългосрочната икономическа програма на правителството си

Веселка ВЕНКОВА

Категорично отказвам отговора на премиера Бойко Борисов към мен да бъде писмен, заяви в началото на вчерашния парламентарен контрол зам.-председателят на Народното събрание Георги Пирински от ПГ на Коалиция за България.

Изявлението на Пирински преди началото на контрола се наложи от поредното отлагане на участието на министър-председателя. Пирински обясни, че ден по-рано с него разговаряла председателката на Народното събрание Цеца Цачева. Тя го уговаряла въпросът към Борисов да бъде изместен за 11 ч., макар по предварителната програма да бе предвиден за началото на парламентарния контрол на 2 ноември. Отлагането се наложило, защото премиерът бил зает с откриването на нова регионална система за управление на отпадъците в Ботевград.

По-късно същия ден ексшефката на парламентарната група на ГЕРБ Искра Фидосова му предаде лична молба от Борисов той да не участва в парламентарния контрол. Борисов мотивирал отсъствието си от заседанието на парламентарния контрол заради ангажимент в провинцията. След това Фидосова му предложила отговорът да е писмен, обясни Пирински и добави, че е отказал.

Доста преди провинциалния „ангажимент“ Народното събрание реши на вчерашния ден да не се занимава със законотворчество и контролът да започне от 9 ч., за да има време за въпросите, чаканци отговор с месеци. Симеон Дянков, Десислава Атанасова, Мирослав Найденов, Свилен Нейков, Вежди Рашидов, Аню Ангелов, Лиляна Павлова, Тотю Младенов, Томислав Дончев и Сергей Игнатов вчера отговаряха до късно на народните представители. В програмата

Снимка: Благоевста ЦВЕТКОВА

Тежката артилерия на мнозинството не успя да уговори Георги Пирински, депутатът не приема „писма“

за реда на парламентарния контрол питането от народния представител Георги Пирински относно дългосрочния икономически план на правителството бе поставен под номер едно с уточнение в скоби - министър-председателят ще има готовност да отговаря в 11 ч.

Пирински категорично отказва да му бъде отговорено писмено. Друг въпрос е дали кабинетът има дългосрочен икономически план за развитие на държавата. Не стана ясно и от колко време питането на зам.-председателя на Народното събрание чака ред за отговор.

Созополският Вампир се побратимява с Дракула

Красимир КРЪСТЬОВСКИ

Созопол става побратим с румънския град Сигишоара, където е замъкът на зловещия владетел Влад Дракула, обявен преди векове за вампир. Мотивът за възраждането на позабравения начин на сътрудничество обаче не е икономически, а суверенен. За взетото вчера на сесия решение се каза, че побратимяването се корени в евенту-

Влад Дракула

алната връзка на румънския кръвопиец с намерения през лятото в Созопол труп на вампир, който взриви медиите не само у нас, но и в чужбина. След паметната сесия съветниците си пожелаха да има туристическа пътека Созопол - Сигишоара. „И Дракула, и нашият вампир са били куци, може пък да са братовчеди“, каза кметът Панайот Рейзи. Созополският вампир беше намерен в гроб в началото на

лятото. Сигишоара пък е китно градче в известната област Трансилвания в Румъния и има средновековно излъчване, с тесните си калдъръмени улици. Влад Дракула Цепеш е роден в този град на 7 декември 1431 г. През вековете му се приписва легендарна слава на коварен и свиреп владетел. Цепеш обичал да нанизва на кол живи хората, които по някакъв начин застрашавали неговия трон.

НАРЪГАХА МОМЧЕ В ИНТЕРНАТ

17 -годишно момиче наръга в гърдите свой съученик. В интерната „Христо Ботев“ в с. Драгоданово е възникнал инцидент между ученици. Ученичка от интерната прободла 16-годишно момче в областта на гърдите. Момичето било подразнено от факта, че момчето взело якето й.

РАЗБИХА ГРУПА ЗА ТЕЛЕФОННИ ИЗМАМИ

Полиции заловиха група телефонни измамници в град Левски. Служителите на реда изненадаха трима мъже в землището на свищовското село Морава в момент на телефонен разговор с поредна потенциална жертва. Задържаните са 33-годишният А. Н., 36-годишният Н.В. и 28-годишният Я. Н., всичките с криминални регистрации за кражби или измами. В хода разследването било установено, че на 29 октомври тримата са измамили 47-годишна жена от София. Те са използвали схемата „спешна операция на близък“ и са й обяснили, че дъщеря й се нуждае от операция, за която трябва 9 000 лв. Малко по-късно в дома на потърпевщата бил изпратен непознат, на когото тя предала 800 лв. От измамниците били иззети 16 мобилни телефона и 11 СИМ карти.

Автобус с учители се обърна по пътя за Боженци

Автобус с 30 пътници, сред които и две деца, се обърна край жп прелеза на село Съботковци, по пътя Габрово-Боженци. При инцидента, станал около 10.15 ч., няма сериозно пострадали.

Ученическият автобус „Ивеко“ с плевенска регистрация е превозвал учители от град Искър, отиващи на екскурзия до Архитектурно-историческия резерват Боженци. Част от пътниците, както и двете деца, са прегледани от екип на спешната помощ. Една от жените е с хематом на главата. Със съдействието на община Габрово групата е откарана в града, откъдето в 13 ч. отпътувала за Искър с автобус на общински пътнически транспорт.

По информация на водача на катастрофирания автобус на левия завой към прелеза отказали спирачките и машината се преобърнала на слога край пътя. Шофьорът не е употребил алкохол, показа проверката на място с техническо средство. На местопроизшествието се извършва оглед за цялостно изясняване на ситуацията и причините, довели до инцидента.

www.duma.bg

кратки

Хасково осъмна с побой

Кърваво меле, предизвикано от изпито солидно количество алкохол, се разигра вчера сутринта в Хасково пред известен нощен клуб в центъра. 12 мъже от Хасково и Димитровград са взели участие в побоя. Свидетел на случката разказал на полицаите, че излизайки от заведението, е видял как 30-годишният му приятел от Димитровград удря с юмруци по лицето 34-годишен хасковлия. Още 10 мъже от областния град, се включват в мелето, за да защитят хасковлията. Като основни извършители на побоя са посочени двама мъже на 24 и 26 години, които ступали здраво димитровградчанина. От ударите той е със счупени лицеви костици и хематом. Хасковлията пък е със спукана уста.

13-годишен открagna колата на майка си

13-годишен се опитал да открадне колата на майка си в Стара Загора. Служители на полицията в града са разследвали открадването на лек автомобил „Рено Меган Сценик“. Колата е със старозагорска регистрация, собственост на 51-годишна жена от града. Установено било, че извършител на деянието е синът на собственичката на колата.

Крадци задигнаха 10 000 долара и „БМВ“

10 000 долара и автомобил „БМВ“ задигнаха престъпници в с. Враниловци. За случилото се сигнализира потърпевшият - 58-годишен мъж. Прибирайки се в жилището си, мъжът заварил трима маскирани в момент на кражба на метална каса. Извършителите завързали ръцете му със сезал, след което откънали парите и златни накити. След това тримата взели ключовете от личния му автомобил „БМВ“, качили се в него и отпрашили в неизвестна посока.

НАШИТЕ СУ-25 СПРЕНИ ОТ ПОЛЕТИ ПОРАДИ ЛИПСА НА ОБОРУДВАНЕ

Депутатът от „Атака“ Венцислав Лакков алармира, че самолетите Су-25 не летят, защото нямат нови пиропатрони и упрежна Министерството на отбраната. Цялата Авиобаза „Безмер“ не работи, не се охраняват черноморската граница и северната част на България, заяви Лакков. Кой и защо допусна самолетите да останат без нови пиропатрони, попита той по време на парламентарния контрол министъра на отбраната Аню Ангелов.

Министър Ангелов изтъкна в отговор, че Авиобаза „Безмер“ не изпълнява задачи по охрана нито на черноморската, нито на северната и западната граница и уточни, че самолетите Су-25 са за поддръжка на сухопътните сили. Ангелов посъветва Лакков да си направи справка що е охрана и що е отбрана. Ние не охраняваме сухопътните граници, има друго ведомство за това, добави той. Тези самолети бяха предвидени за сваляне от въоръжение до края на 2012 година, но за да се запазят способностите за поддръжка на сухопътните сили, се взе решение за отсрочка до края на 2013 година, изтъкна още Ангелов. Той подчерта, че още през август 2010 година е била открита обществена поръчка за доставка на пиросредства за руската авиационна техника, именно с цел да се осигури летателната способност на самолетите. Явил се е само един кандидат, който бил поканен за сключване на договор, но се отказал под предлог, че допуснал грешка в офертата си. При повторна процедура за доставка се явил един участник, който не отговарял на условията.

България

www.duma.bg

Повече от 24 000 българи учат в чужбина

Най-много български студенти има в Германия и Великобритания

Между 24 000 и 30 000 са българските студенти, които продължават образованието си в чужбина, стана ясно вчера. Росен Иванов, който е председател на Държавната агенция за българите в чужбина, обяви вчера, че според данните на агенцията 24 000 млади българи са се обучавали зад граница, ако приемем, че броят на студентите ни във Великобритания е 3000 души през 2011 г. Ако се потвърди официално, че във Великобритания учат 10 000 български студенти, в такъв случай можем да приемем, че повече от 30 000 млади българи се обучават в чуждестранни университети през 2012 г., допълни Иванов.

Според агенцията най-висок

е броят на българските студенти в Германия. Според Федералната статистическа служба към 1 януари 2011 г. българите, обучаващи се там, са 7997 и представляват 7% от общия брой на българската общност в Германия, възлизаща на 95 956 души. Отбелязва се спад от 66 на сто в сравнение с 2004 г. "Независимо от въвеждането през 2007 г. на такси за обучение, както и възможностите за получаване на образование в държави като Холандия или Великобритания, Германия си остава по традиция най-привлекателна за получаване на диплома", анализира Иванов.

Агенцията отчита, че през последните две години се наблюдава рязко увеличение на броя на българските студенти във

Великобритания. "По последни неофициални данни за 2012 г. броят им е достигнал 10 000 души. Тенденция надолу отбелязва числеността на българските студенти във Франция, където има спад от 33% за период от четири години", допълни Иванов. Според него българската академична общност в Австрия наброява около 2000 души. По неофициални данни към 2011-2012 г. в Нидерландия са се обучавали 1170 българи, около 600 в Испания и 1000 в Италия. Американски университети са привлекли 1957 българчета през 2011 г. Росен Иванов изтъкна, че по неофициални данни 82% от родните студенти в САЩ така и не се завръщат в България, а половината от тях започват да работят още по време на следването си.

14 МЛН. ЛВ. ГЛОБИ ЗА НАРУШЕНИЯ НА ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Главната инспекция по труда е наложила глоби за 14 милиона лева лева за неспазване на трудовото законодателство през тази година. Извършени са 42 601 проверки за спазване на трудовото законодателство, което е със 7 процента повече от миналата година, като от тях 16 015 са непланирани. Засечени са 200 234 нарушения на трудовото законодателство, на законодателството за насърчаване на заетостта и на Закона за държавния служител.

Миналата година инспекцията е хващала средно по 4,4 нарушения на една проверка, докато през 2012 година този показател вече е 4,7. Най-много са нарушенията в областта на здравословните и безопасни условия на труд - 42,6% от общия брой. Следват тези в областта на трудовите правоотношения - 57,2%, и най-малко - 0,2%, са

на Закона за насърчаване на заетостта и Закона за държавния служител.

В резултат от проверките на Инспекцията по труда с 3250 незаконно работещи са сключени писмени трудови договори. Увеличава се броят на хората, преминали от 4-часов на 8-часов работен ден. В периода от юни 2011 г. до юни 2012 г. 42 000 души, които са били осигурявани на 4-часов работен ден, вече работят на пълно работно време и работодателите им внасят осигуровки на двойно по-висок доход след съвместните проверки на НАП и ГИТ.

След намесата на Инспекцията по труда от работодатели на работещи са изплатени дължими трудови възнаграждения в размер на над 52,5 млн. лв. За периода от средата на 2009 г. досега сумата надхвърля 207 млн. лв.

РАЖДАЕМОСТТА ПРОДЪЛЖАВА ДА НАМАЛЯВА

Аида ПАНИКЯН

Новородените през третото тримесечие на т.г. са 16 626, което е с 388 по-малко в сравнение със същия период на 2011 г. Обнадеждаващото е, че тези бебета са повече от родените през второто тримесечие на тази година, когато бяха 14 509. За сравнение през третото тримесечие на 2009 г. новородените бяха 20 530. Това е и годината на своеобразния български бейбибум в периода на преход, когато се бяха родили 80 900 живи бебета, а отпусъкът за бременност и раждане стана 410 дни. Така България стана европейската страна с най-дълго платено майчинство. Макар през третото тримесечие на 2011 г. броят на ражданията да е бил по-голям от тази година, мъртвородените са били по-малко: 135:141. По-малко са и починалите деца до 1 г. като съотношението е 125:130. От началото на 2012 г. до края на септември са регистрирани 428 мъртвородени бебета и 379 починали до 1-годишна възраст. За деветте месеца на годината са родени общо 45 928 бебета, което е с 1662 по-малко от родените за същия период на 2011 г. Според официалната статистика на Националния център по обществено здраве и анализи регистрираните аборти през тримесечието намаляват с около 290. Докато абортите на момичета във възрастта 15-19 г. намаляват в сравнение с предходните тримесечия, то тези на момичета до 15 г. се увеличават. Общо за деветте месеца са регистрирани 58 аборта на момичета до 15 г. и 1968 на 15-19-годишните. Като цяло броят на регистрираните прекъсвания на бременността за третото тримесечие е по-малък от същия период на 2011 г., когато са били 7191.

Затегнатата е охраната на паметника на Цар Освободител

Паметникът на Цар Освободител вече се крие зад плътна телена мрежа в лярната в столичния кв. "Требич". Охранителят на обекта е отказал достъп на екипа на БГНЕС до паметника с обяснението, че не е оторизиран да дава интервюта. Паметникът е оставен под открито небе, макар и ограден от плътна мрежа, за да няма начин

да бъде заснет отвън. От екипа на Марин Марков, който отговаря за реставрацията на паметника на Цар Освободител, обясниха по-късно, че не са оторизирани да дават интервюта и това може да стане единствено след изрично разрешение от пресцентъра на Столичната община. Паметникът на Цар Освободител бе тема и на парламентарния кон-

трол вчера. Министърът на културата Вежди Рашидов отговори на въпроси от депутатите Михаил Михайлов, Антон Кутев и Петър Курумбашев за реставрацията и контрола, който упражнява Министерството на културата. Компетентните институции се отнасят с необходимата отговорност към опазването на това произведение на европейското изкуство и важен

символ на страната, коментира Рашидов. Той припомни, че МК не е възложител на проекта и страна по договора за реставрация. От думите му стана ясно, че в министерството е постъпило писмо от Камарата на строителите като възложител на обекта с искане за назначаване на експертна комисия за изпълнение допълнителни видове работа.

ДПС: УПРАВЛЯВАЩИТЕ ОКАЗВАТ ФИНАНСОВ ГЕНОЦИД НАД ОБЩИНСКИТЕ БОЛНИЦИ

Според ДПС управляващите умишлено оказват финансов геноцид над общинските болници. "Когато заявяваш, че местните власти нямат ресурс и са лоши мениджъри, възниква въпросът защо топ мениджър от типа на министъра на здравеопазването е позволил в момента неразплатените задължения на болниците да са 360 милиона", попита депутатът от ДПС Нигяр Джафер вчера в парламента. Според нейните сметки задълженията на общинските болници са 60 млн. лв., а останалите 300 000 000 лв. са на държавните болници.

ДПС ще предложи при обсъждането на държавния бюджет за 2013 г. да бъдат финансирани дейностите по спешната медицина, извършвани от общинските болници, както и да се възстановят субсидиите за болници в труднодостъпни, планински и полупланински региони.

Депутатът от ДПС Елин Андреев и бивш председател на Общинския съвет в Девин каза, че Общинският съвет - Девин с мандат 2007-2011 г. направил всичко възможно да запази болницата там. Според него е манипулация и твърдението, че партийни централи назначават управление на болнични заведения. Общинският съвет - Девин с мандат 2007-2011 г. не е направил нито едно партийно назначение, категоричен беше Андреев.

По време на управлението на тройната коалиция общинската болница в Девин работеше, а по време на ГЕРБ е затворена, обобща колегата му Хасан Адемов.

МАЙКИ ЩЕ ЗАЩИТАВАТ ИСКАНИЯТА СИ В БРЮКСЕЛ

Български майки подготвят делегация до Европейския парламент, с която да отстояват исканията си, ако правителството не одобри исканията им за бюджет 2013. Това съобщи Евгения Тодорова от Инициативния комитет за повече грижи за децата в България. След като майките внесоха в Народното събрание преди дни Декларация с искания за по-високи майчински, детски надбавки за всяко дете и места за всички деца в детските ясли и градини, от вчера започнаха и внасянето на същата декларация във всички общини в България, изтъкнаха още от инициативния комитет.

Докато останалите кучета си играят с гумени кокали и чакат с нетърпение стопаните им да ги разходят в парка, Роко - собственост на русенската митница, е обучен да открива наркотици и цигари

Икономика

www.duma.bg

Фалирали са седем големи хлебозавода

Около 1500 души, заети в тях, са останали без работа

През последната година седем големи хлебозавода в страната затвориха врати. Това означава, че около 1500 души са останали без работа и междуфирмената задлъжнялост се е увеличила. Това съобщи Мариана Кукушева, член на Управителния съвет и официален говорител на Федерацията на хлебопроизводителите и сладкарите в България пред "Фокус".

Според нея въпреки тази ситуация, нито за момент не е имало криза с хляба, защото в

страната ни има много производствени мощности, които не са натоварени. Хлябът е единствената стока, чиято пазарна цена е съобразена с платежоспособността на потребителите и е различна в отделните търговски вериги, отбеляза Кукушева.

Според говорителя на федерацията на хлебопроизводителите държавата не се интересува от това дали има фалити в сектора, защото става въпрос за пазарни взаимоотношения, но тя трябва да дава сигурност на

бизнеса и той да се развива. В България не е ясно през следващата година каква ще бъде цената на енергията, какви ще са петролните и транспортните цени, а идеята за промяната на минималната работна заплата и минималните осигурителни прагове, без те да са обвързани с производителността на труда, няма доведе до нищо добро, отбеляза Мариана Кукушева.

По думите ѝ в много европейски страни ДДС на хляба е минимален или дори нулев, а опитът

на българските хлебопроизводители да въведат диференцирана ставка на данъка за добавена стойност е бил неуспешен.

В България започваме да

развиваме икономика "втора употреба", в търговията масово се продават стоки втора употреба и остава въпросът дали ние ще бъдем държава "втора употреба" или ще започнем да произвеждаме традиционните вкусни български храни, да ги презентираме в Европа и да ги предлагаме на пазара със самочувствието на европейци, коментира Кукушева.

От началото на 2012 г., независимо от повишените производствени разходи и от увеличената цена на суровината, килограм хляб у нас поевтинява.

Зеле и яйца поскъпнали с над 40% за година

Три основни хранителни продукта са поскъпнали с повече от 40% за последните 12 месеца, сочат изчисления на Profit.bg на база данни от Държавната комисия по стокови борси и тържища.

Най-много се е увеличила цената по цени на едро на зелето, като то се продава по 0.53 лв./кг, или с 60.6% повече от

преди година. Съответно с 41 и 40 на сто е повишението при яйцата и лимоните до нива от 0.24 лв. и 2.13 лв./кг.

Сериозно увеличение се наблюдава и при гроздето (36%), картофите (34%), фасула (24.6%), бананите (22%) и олиото (13 на сто).

С между 10 и 11 на сто за последните 12 месеца се е по-

вишила цената и на брашното, ябълките и маргарина, докато червеният пипер е добавил 9.8% към стойността си.

Цената на замразеното пиле е с 9.45% по-висока спрямо предходния разглеждан период, а маслото поскъпна с 8 на сто.

По-малък ръст от инфлацията за периода (4.9%) има при кренвиршите и сиренето.

Най-много (43 и 30.8%) са поевтинели краставиците и чесъна - до нива от 0.99 и 3.03 лв./кг, докато доматиите и ориза се продават респективно с 11 и 10 на сто по-евтино спрямо октомври 2011 г.

Понижение в цените е отчетено при захарта, зеления пипер, лещата, кашкавала и колбасите.

НАП отваря електронен магазин

Националната агенция за приходите (НАП) започва да провежда търгове онлайн. Електронният магазин, който ще промени досегашните процедури, по които се купуваха конфискувани стоки, трябва да заработи до края на месеца. Сайтът е напълно готов и в момента се правят последни тестове на системата, съобщиха за БНТ от НАП. В новия онлайн магазин вещите ще бъдат подредени в няколко основни раздела, а всяка обява ще бъде публикувана със снимка. От НАП разкриха, че ще бъдат пуснати за продажба имоти на ключови фигури от подземния свят - имуществата на Митко Очите, на хора от неговото обкръжение, на Ерджан Рашид-Роко и на други известни лица. "Имаме имущество, отнети от неидентифицирани лица, по отношение на които даже и на оглед не се явяват заинтересовани лица", съобщи Борна Жилова - директор "Продажби" в НАП. От НАП очакват да има най-голям интерес към недвижимите имоти, превозните средства и изделията от благородни метали. Издетото имущество може да се купи на по-ниска цена от пазарната. Ако първата продажба е неуспешна, т.е. не се яви нито един кандидат, цената автоматично спада с 20%. Това може да се повтаря, докато се стигне до 50% намаление от определената от оценител начална тръжна цена, обясни говорителят на НАП Росен Бъчваров. Единственото условие за участие в търговете е заплащането на депозит, който е 20% от първоначално обявената цена. Системата ще позволява това да става онлайн с кредитна или дебитна карта.

Въпросът на депутата Димчо Михалевски към финансов министър Дянков "Ще платите ли до края на мандата средства на производителите за възстановяване на акциза при ползване на горива за земеделие?" остана без конкретен отговор вчера. Вицепремиерът не отговори конкретно на въпроса за възстановяване на акциза за горивата за земеделие по време на вчерашния парламентарен контрол.

По отношение на акциза вицепремиерът каза

само, че има разработен механизъм за подпомагане на земеделските производители при използване на горива за селскостопански нужди чрез прилагане на намалена акцизна ставка върху газьола. Дянков припомни още, че схемата за държавна помощ беше одобрена от Европейската комисия с положително решение за съвместимостта ѝ с вътрешния пазар. Конкретни срокове и ангажименти за изплащане на тази помощ не бяха поети от финансов министър.

Георги Прохаски: Възможни са промени в данъчната система

Облагането на лихвите по депозитите отваря вратата към промени в данъчната система, но при високото ниво на сивия сектор в страната промяна в данъчната политика ще бъде удар върху легалния бизнес. Това коментира вчера дирек-

торът на Центъра за икономическо развитие Георги Прохаски, цитиран от БТА. Лихвите по депозитите са сравнително високи и данъкът няма да намали интереса на хората към спестяването в банки, няма да окаже и съществено значение върху

икономическата активност в страната, смята Прохаски. Този налог обаче отваря вратата към промени в данъчната система и показва, че тези промени могат да се правят приобщено и без дебат в обществото, посочи експертът.

Малките фирми все повече търсят кредити по „Джеремии“

Дана РУСЕВА

Има интерес в област Добрич към кредитите по инициативата "Джеремии" за малки и средни предприятия, съобщи представител на банка-партньор на организирана от Областния информационен център в Добрич среща с представители на бизнеса за представяне на възможностите за финансиране на малки и средни предприятия с евросредства. Представителите на банките коментираха, че интересът към този финансов продукт значително се е увеличил, след като се

открива и възможност да се отпускат не само на инвестиционни, но и на кредити за оборотни средства. 21 млн. евро са определени за стартиращ бизнес. Целта на инициативата е до края на 2015 г. финансиране по този начин да намерят 3000 български предприятия, посочиха експертите. Максималният размер на кредитите е 1,5 млн. евро, а срокът за изплащане е 10 години.

5 банки в Добрич работят по тази програма. "Прокредит банк" има отпуснати 30 кредита по "Джеремии-гаранционен фонд". И от други банки има отпуснати кредити.

Менка Стоянова: НЯМА ДА СЕ ВДИГА НАЛОГЪТ НА ЦИГАРИТЕ

Няма да има по-висок акциз върху цигарите. Това обяви в кулоарите на НС зам.-председателят на парламента и шеф на бюджетната комисия Менка Стоянова. Предложения в тази посока няма,

категорична бе тя. МС, по думите ѝ, също не предвижда подобна стъпка. Според медийни публикации от миналия месец имаше вероятност с промени в Закона за ДДС да се

оскъпят скъпите цигари, и то цената им да скочи с поне 1,50 лв. При цигарите налогът се определя от сбора между специфичната ставка и адвалорната ставка. Имаше вероятност да се увеличи

адвалорната ставка, която в момента е 23%, но да се намали специфичната ставка. Така цените на поскъпите цигари щяха да скочат, докато при евтините марки нямаше да има отражение.

Свят

Снимка БГНЕС

Германският министър на околната среда Петер Алтмайер се опита да успокои разгневените демонстранти пред Канцлерството в Берлин, където една от темите на съвета са реформите, които подкрепят възобновяемите енергийни източници

МВФ:

Гръцките богаташи да си плащат данъците

Оправдаха журналиста, публикувал „Списъка Лагард“

Международният валутен фонд заяви, че богатите граждани на Гърция трябва да платят своите данъчни задължения. Това съобщение се появи в момент, когато цялата гръцка общественост е в „шок“ от обявения списък на лица, които имат сметки в чужбина и не плащат данъците си в страната. Говорителят на МВФ Гери Райс заяви, че богатите гръци трябва да поделат тежестта на кризата с бедните си сънародници.

Финансовите власти в Гърция ще поискат 15 хиляди гръци да обосноват изнесе-

ните от тях авоари в чужбина и ако не могат да го направят, ще трябва да платят съответните данъци. Това оповести министърът на финансите Янис Стурнарас. Въпросните хора са от списъка, съдържащ имената на 54 хиляди гръци. Повечето от тях са изнесли милиони в чужди банки, а пред данъчните са декларирали суми, възлизащи на една пета от тези пари.

Междувременно журналистът, публикувал „Списъка Лагард“ - беше оправдан по обвинението в нарушаване на закона за защита на личните данни. Ваксевич

беше арестуван за кратко и изправен пред съда, след като неговото списание „Хотдок“ публикува имената на над 2 хиляди гръци с предполагаеми банкови сметки в Швейцария под името „Списъкът Лагард“.

Публикуването на списък с над 2000 гръци „данъчни изгнаници“, предаден през 2010 година от сегашната управляваща директорка на МВФ Кристин Лагард, по времето, когато е била министърка на икономиката на Франция, предизвика скандал в Атина в момент, когато страната е подложена на

драстични икономии и увеличения на данъците.

Вчера поредна стачка остави гръцката столица без обществен транспорт. Метрото, трамваите и електрическата железница в Атина не се движеха. Причина за недоволството на работещите в този сектор са намеренията за приватизация на сектора. В четвъртък парламентът прие законопроект за раздържавяване на предприятията от сферата на услугите ДЕКО. Не смятаме, че с тази приватизация рецесията ще спре, се казва в съобщение на протестиращите.

Белгия повишава ДДС

Белгийското правителство ще обмисли възможността да повиши ДДС с един процент догодина до 22 на сто, съобщи авторитетното икономическо издание „Еко“, цитирано от БТА.

Според вестника това е начин страната да отговори на новите изисквания на равнище ЕС по отношение на дефицита на годишна основа. За бюджета за 2013 г. властите все още имат задачата да осигурят 3.7 млрд. евро, уточнява изданието. Преди година Белгия успя да реши недостига на 11 млрд. евро, без да засегне установеното правило за индексация на заплатите.

Очаква се от повишаването на ДДС приходите от данъци да нараснат с около 1 млрд. евро. Приемането на тази мярка от правителството на социалиста Елио ди Рупо би довело до вътрешнополитически ефект, тъй като промяната на данъка бе идея на основната опозиционна и националистическа партия - Нов фламандски алианс.

Латвия влиза в еврозоната през 2014 г.

Латвия съобщи, че планира да влезе в състава на еврозоната през 2014 г. и опроверга опасенията за стабилността на икономиката си, която премина от бум към упадък и се върна обратно към растеж. „Виждам бъдещето на Латвия в еврозоната“, обяви премиерът Валдис Домбровскис на пресконференция в Рига. „С една дума - еврозоната означава стабилност и растеж“, допълни той.

Властите в балтийската република, която изпълнява всички Маастрихтски критерии, настояха още, че членството във валутния блок е необходимо, тъй като повечето й търговски партньори вече са част от съюза. В същото време едва 12% от латвийците подкрепят влизането на страната в еврозоната.

„ПЪТЕШЕСТВИЕ ЗА РАБОТА“ В ШВЕЦИЯ

Властите в шведския град Съодерхамн предложиха да платят пътните за преместването на местните безработни в Норвегия, където те да намерят препитание.

Администрацията в източния шведски град реши да плаща на младите граждани, останали без работа, компенсации за преместването им в съседна Норвегия. Местните власти се съгласиха да платят билета до столицата на Нор-

вегия и едномесечен наем за общежитие на безработните младежи на възраст между 18 и 28 г., които се съгласят да заминат за Осло, за да получат работа.

Програмата „Пътешествие за работа“ бе организирана от градските власти съвместно с Националното бюро по труда и тя е насочена към намаляване нивото на безработица. В Съодерхамн живеят 12 хил. души, като всеки четвърти жител на града е безработен.

Ердоган предлага валутен съюз около турската лира

Говорейки в Берлин късно във вторник по повод кандидатурата на страната за членство в Европейския съюз, турският премиер Ердоган заяви, че явно Турция трябва да създаде валутен съюз, отколкото да прави планове за влизането в еврозоната някой ден.

Той не посочи детайли на тези планове за турската парична единица, която от януари поскъпна с 5 на сто спрямо долара след пропадане от 20% през 2011 г. Ердоган не уточни и как такъв валутен съюз би бил конструиран и кои страни би могъл да включи, но проправителствени

местни медии видяха в това съобщение доказателство за нарастващата икономическа мощ на страната.

По повод изказването на Ердоган министърът на икономиката на Турция Зафер Каглаян заяви: „Нашият уважаван премиер не обяви идея, която идва от нищото.

В резултат на политическата и икономическата стабилност доверието в турската лира и транзакциите с нея непрекъснато растат всяка година. И ние ще ги увеличим още. Следваме много активна политика и създаваме контакти в тази посока“, обяви той.

www.duma.bg

кратки

Тежки времена за Холандия

Бъдещият финансов министър на Холандия Йерун Диселблум заяви, че ще продължи с бюджетните съкращения и ще заеме твърда позиция за кризата в еврозоната, осигурявайки приемственост в политиката. Той предупреди, че се задават тежки времена, след като новото коалиционно правителство на Партията на труда и либералите на премиера Марк Руте се договори за близо 16 млрд. евро бюджетни съкращения.

Ръст на безработицата в САЩ

Нивото на безработицата в САЩ се покачи на 7,9 от 7,8% през септември, което се дължи на нарасналия брой търсещи работа. Икономиката на САЩ създаде 171 хил. нови работни места през октомври, когато наемането на нови служители бе осезаемо по-високо спрямо предходните два месеца. Последните данни на властите сочат, че пазарът на труда постепенно набира инерция след забавянето през пролетта.

Оставка заради скандална статия в Полша

Главният редактор на един от най-авторитетните полски вестници „ЖЕЧПОСПОЛИТА“ подаде оставка. Причината е публикуваната в изданието статия, в която се твърди, че в отломките на разбили се правителствен самолет край руския град Смоленск е имало следи от експлозив. Малко след излизането на статията обаче вестникът призна, че е допусната грешка в информацията, и се извини.

Вдигнаха блокадата на либийския парламент

Няколко десетки въоръжени бойци, включително бивши либийски бунтовници, които в четвъртък блокираха сградата на парламента в Триполи, вдигнаха блокадата. Бойците обкръжиха сградата в знак на несъгласие с одобреното в сряда ново правителство, в чийто състав според тях са включени представители на бившия режим на Муамар Кагафи.

Пожар в Пакистан

Най-малко 18 души загинаха при голям пожар, избухнал след като въоръжени мъже откриха огън по превозно средство край бензиностанция в размирния Югозападен Пакистан, съобщиха местните власти. Инцидентът се случил в преградията на Хуздар, намиращ се на близо 250 км, югозападно от Кета - столицата на Балучистан. Въпреки огромните си залежи на природен газ, Балучистан е една от най-бедните и опасни провинции в страната.

Неправителствена организация в Сана организира масова сватбена церемония за 14 младоженци, което обаче е в разрез със строгите мюсюлмански традиции

Свят

www.duma.bg

Расте гневът в районите, опустошени от Санди

Финансовите щети, които остави супербурията, нарастват с всяка изминала минута

Недостигът на гориво и трудностите при възстановяването на електричеството поставят пред изпитание жителите на североизточната част на САЩ след бурята Санди. За пореден ден те са изправени пред проблемите с транспорта, липсата на електричество и недостига на гориво, съобщиха Би Би Си.

Жертвите на Санди вече са почти 100, като около половината от тях са в Ню Йорк. Финансовите щети, които Санди нанесе, нарастват с всяка изминала минута. Специалисти оценяват застрахователните загуби на 20 млрд. долара, а икономическите - на над 50 млрд. долара.

Гневът нараства в квартал Стейтън Айленд в югозападната част на Ню Йорк, където някои жители твърдят, че са забравени. До момента са известни 19 души, загинали в квартала. По време на бурята там ниско разположените къщи бяха залети от вода, а приливите и отливите изтръгнаха цели домове от основите им.

Около 4,5 млн. души продължават да са без електричество. Хората се опасяват и от нарастване на престъпността и не се чувстват в безопасност през нощта заради недостига на полицейски патрули.

Недоволството расте от забавянето на помощите, от гледката на боклуците, които заливат квартала, и

Голяма част от транспорта в Ню Йорк все още не функционира вследствие на щетите, нанесени от урагана Санди. Временно са пуснати в движение автобуси, които превозват хората към Манхатън

Повече от половината от бензиностанциите в Ню Джърси и Ню Йорк са затворени

отломките от опустошените от бурята домове.

В Хобокен, Ню Джърси, около 20 хиляди души все още са в капан в домовете си, докато водата бавно се отдръпва от улиците на града. Длъжностните лица предупредиха жителите да не ходят във водата, тъй като е замърсена с отпадъчни води и химикали.

Сблъсъци между клиенти възникнаха в бензиностанциите в Ню Йорк и

Ню Джърси, а доставчиците на енергия предупредиха, че някои области могат да останат без електричество до 11 ноември. На много бензиностанции се извиха дълги опашки от автомобили и хора с туби. Има съобщения за резки повишения на цените на някои доставчици. Повече от половината от бензиностанциите в Ню Джърси и Ню Йорк остават затворени. Енергийните дружест-

ва се надяват да се възстанови електроенергията на Манхатън и други области на Бруклин до събота.

Междувременно кметът на Ню Йорк Майкъл Блумбърг подкрепи президента Барак Обама за изборите следващата седмица, заявявайки, че бурята Санди осветли климатичните промени, и че само един кандидат вижда това като "неотложен проблем".

Син на Мит Ромни търси инвеститори в Русия

Дни преди изборите за президент на САЩ, на които е кандидат баща му, синът на Мит Ромни - Мат Ромни, отпътува към Москва в търсене на руски инвеститори за брокерската му фирма в Калифорния, съобщиха електронното издание на вестник "Ню Йорк Таймс".

Вторият по старшинство син на Мит Ромни се е срещал с руснаците, които се надявал да убеди да инвестират средства в компанията му "Ексел тръст", която притежава вериги

търговски центрове в САЩ.

Бизнес визитата на младия Ромни влиза в пряко противоречие с политическите виждания на кампанията на баща му. Мит Ромни разкритикува президента Барак Обама за прекалено снизходителното му отношение към Русия, наричайки страната "геополитически враг номер 1" на САЩ. Според изданието от щаба на кампанията на Мит Ромни са отказали да коментират информацията.

Дачич: Нямам общо с подслушването на Николитч и Вучич

Сръбският премиер Ивица Дачич заяви, че няма нищо общо с подслушването на президента Томислав Николитч и на вицепремиера Александър Вучич, предаде БГНЕС.

Дачич призова за промени в устава на сръбското министерство на вътрешните работи. В изявление пред Първа телевизия Дачич съобщи, че кри-

миналната дирекция на полицията е поискала определени номера, без да знае, че става въпрос за телефонния номер на Александър Вучич.

"Със сигурност нямам никаква връзка с това като министър на вътрешните работи. Проблемът е в полицията, защото практически няма истински контрол на действията й",

подчерта Дачич.

Припомняме, че преди дни сръбският президент Томислав Николитч и първият вицепремиер Александър Вучич открито признаха, че от известно време техните разговори се подслушват. Двамата обаче отказаха да посочат кого подозират и какви са мотивите за това.

Черна гора ще има коалиционно правителство

В Черна гора е постигнато споразумение за съставяне на коалиционно правителство след провеждането на предсрочните парламентарни избори на 14 октомври тази година, съобщиха медиите в Подгорица, предаде БГНЕС.

Споразумението е подписано между Демократическата партия на социалистите (ДПС) на Мило Джуканович, Партията на бошняците, Хърватската гражданска инициатива и сдружението Форца.

В коалиционното споразумение се казва, че участниците в правителството си поставят задача повишаването на жизнения стандарт, продължаването на евроатлантическата интеграция, икономическия и обществен напредък на Черна гора.

Слон говори с човешка реч

Слон в зоопарк в Южна Корея се е научил да имитира човешка реч и има речник от няколко думи, които използва, за да общува с 19-годишен служител в зоопарка, съобщиха АФП.

По принцип слоновете не могат да използват устните си, защото горната се слива с носа, за да образува хобота. Но Кошик се е научил да изговаря думите, като навива хобота си и го поставя в устата си, след което или го поставя върху езика си, или го подпира в горната част на устната си кухина, като по този начин създава различни звуци.

Въпреки че слонът може ясно да чува и имитира думите, все още не ясно дали ги разбира, уточняват учените.

ТУРГУТ ЙОЗАЛ Е БИЛ ОТРОВЕН?

Бившият турски президент Тургут Йозал, чиито останки бяха екскумирани в началото на миналия месец, е бил отровен, предаде ИТАР-ТАСС, цитирайки местни медии.

Експерти по съдебна медицина са открили в тъканите на бившия държавен глава силна отрова на основата на стрихнин. Според специалистите Йозал може да е приел отровата с храна или напитка.

Междувременно директорът на турския Институт по съдебна медицина - доц. Халюк Индже, опроверга твърдението, съобщиха турският телевизионен канал Си Ен Ен-Тюрк. Доцент Индже подчерта, че прокуратурата ще огласи резултатите от доклада, който ще бъде изпратен следващия месец.

Тургут Йозал почина на 17 април 1993 г., като официално обявената причина за смъртта му бе инфаркт. Роднините на бившия турски лидер обаче настояха причините за смъртта му да бъдат изяснени.

Свят

www.duma.bg

Оръжието на суверенитета

Цивилизованото и взаимноизгодно партньорство в сферата на военнотехническото сътрудничество е изключително важен инструмент за осигуряване на външнополитическите интереси на Русия, твърди Путин

Кира ЛАТУХИНА

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Не може да се диктува на Русия на кого и как да доставя въоръжение, доставките може да ограничават единствено Съветът за сигурност на ООН. Това заяви президентът на съвещание на Комисията по въпросите на военнотехническото сътрудничество (ВТС) на Руската федерация с чужди държави.

Нашата страна е един от много активните участници на глобалния пазар - по износ на въоръжения заема второ място в света. "Ние ценим репутацията си на добросъвестен и отговорен партньор в сферата на ВТС", отбеляза Владимир Путин. "Споразумения за въоръжение и военна техника Русия подписва само със законни, легитимни власти и само за осигуряване на отбранителната способност на суверенни държави", подчерта той. При това се прави цялостна оценка на ситуацията в региона, продължи държавният глава. "Далеч не всички водещи износители на военна техника се отличават с такова внимателно отношение към работата си", добави той.

Ограничаването на доставки на въоръжения с военно предназначение може само със санкции на Съвета за сигурност на ООН. "Във всички останали случаи никой под никакъв предлог не може да диктува на Русия или на друга държава с кого и как да търгува", отсече президентът. "Едностранни или колективни,

но извън рамките на Съвета за сигурност на ООН, ограничения и забрани, още повече политически мотивирани, не са норма на международното право. С всички произтичащи от това последици", обясни Владимир Путин. Той добави, че Русия и занапред възнамерява да развива военнотехническото сътрудничество. "Планът на износа за тази година се реализира", констатира президентът. До 1 октомври Русия е изнесла военна продукция за 10,7 млрд. долара, което е 80 процента от целия план. Може да се прогнозира ръст в сравнение с 2011 година, убеден е Путин. В същото време конкуренцията е изключително голяма, продължи президентът. "Ние трябва да сме готови да използваме качествено нови методи, да проявяваме гъвкавост и оперативност", препоръча той.

Именно на тази база ще се развива сътрудничеството със страните от БРИКС и с Виетнам. В сферата на военнотехническото сътрудничество Индия и Китай са традиционно важни партньори на Москва. Има обаче големи перспективи в развитието на отношенията с Бразилия и ЮАР. Военнотехническото сътрудничество с тези държави трябва да се постави на ново ниво. Все по-важни стават и общите научноизследователски,

опитно-конструкторски и технологични дейности (НИОКР) с Индия, както и лицензираното производство. Изгодите са очевидни, подчерта Владимир Путин: съвместното производство позволява да се намалят производствените разходи, да се внедряват нови технологии и рационално да се изгражда трансферът на технологиите от отбранителната в гражданската сфера. При това популярните руски търговски марки трябва да бъдат напълно защитени от незаконно копиране, подчерта той. "Трябва по-ефикасно да се използват механизмите на ВТС за закупуване на чуждестранни технологии, отделни технически образци, необходими за развитието на нашия собствен отбранителен комплекс", призова президентът.

Трябва също така да се усъвършенства договорната и юридическата база, да се адаптират документите към реалностите и да се създават програми за сътрудничество с дългосрочна перспектива, заяви президентът. Задълбочаването на цивилизованото и взаимноизгодно партньорство в сферата на ВТС е изключително важен инструмент за осигуряване на външнополитическите интереси на Русия, каза в заключение Владимир Путин. "Това е неизменна част от усилията ни за противодействие на глобалните предизвикателства и заплахи. Такива задачи са поставени, както знаете, в указа за реализирането на външнополитическия курс на страната ни", припомни президентът.

Москва отново си върна правото да се хвали с най-високата сграда в Европа, след като за няколко месеца титлата бе в Лондон, предгаге Асошиейтед прес. Сградата "Меркурий сити тауър" вече достигна височина от 338 метра, съобщиха представители на строителната компания, която изпълнява проекта

Учени: България изчезва най-късно през 3299 г.

Макао е първата държава, която ще изчезне от картата според изследване на демографските процеси по цял свят, проведено от екипи на списанията "The Economist" и "Esquire".

Бившата португалска колония ще спре да съществува през 2545 г., ще бъде последвана от Хонконг - 2655-а, и Босна и Херцеговина - 2692 г. На четвърто място е Русия. Според изследването, ако нещата продължават по този начин, последният руснак ще спре с водката още през 2888 г.

Съставена е карта на света, на която за всяка държава е посочено колко още живот й остава. Следват Малта, Словакия, Сингапур, Румъния, Унгария и Македония.

България не е спомената в списъка на тези, които загиват първи, но тази участ не ни е подминала - ние сме във втората група, както и почти всички страни в Европа. Те ще изкарат още едно хилядолетие и ще започнат да изчезват в периода 3000-3299 г. Маркираните на картата с оранжево, ще продължат съществуването си до периода 4000-9999 г., а сивите ще продължат и след 10 000 г. Има и зелени страни - това са "вечните", които никога няма да изчезнат.

Изглежда, че бъдещето принадлежи на Африка - всички африкански страни са "вечни". Почти цялата Азия също, с изключение на Иран и колкото и невероятно да изглежда - Китай. От страните в Южна Америка ще умрат само Бразилия и Чили. Последни от лицето на Земята ще изчезнат САЩ (17 773 г.), Виржинските острови (15 787), Тунис (14 898), Франция (12 519), Южна Корея (9955), Азербайджан (8759), Австралия (8602), Антилските острови (7984) и Норвегия (7977).

От европейските страни ще останат вечно само Ирландия и Исландия. Близкоизточният конфликт пък очевидно ще брадяса съвсем - защото редом с вечните араби ще пребъде и Израел.

"Газпром" обяви драстичен спад на печалбите

Руският газов гигант "Газпром" обяви драстичен спад на чистата печалба през първите шест месеца на тази година в сравнение със същия период на 2011 г. Нетната печалба на "Газпром" за отчетния период е намалала с 33.1% и възлиза на 16,79 млрд. долара. При продажбата на природен газ печалбата за полугодieto

също бележи спад средно с 15 на сто, като за Европа той е 1 на сто. Най-драстично са се свили доставките за страните от бившия Съветски съюз и това е довело да спад на нетните приходи от този износ с 23%.

Същевременно оперативните разходи на "Газпром" са нараснали с 8%, главно заради повишените данъци и

разходи за транзит. В тези условия на свито потребление при основните клиенти руският газов гигант трескаво търси нови пазари, като напоследък обръща поглед на изток. В "Газпром" вече се разработва стратегия, която трябва да направи износа на газ в Азиатско-Тихоокеанския регион съпоставим с този в Европа.

ПРОДАЖБА НА ЦАРЕВИЦА И РЪЖ РЕКОЛТА 2012

AGRO POINT

Високо качество

Телефон за връзка
02 920 08 53 и 0888 804 477

Интервю

www.duma.bg

Д-р Михаел Даугерцегт:

Трябва да се инвестира в енергетика, образование и здравеопазване

Всички членове на ЕС страдаха достатъчно от съержаната политика, казва експертът

Интервю на
Павлета ДАВИДОВА

□ През последните няколко години Европа изживява трудни моменти. Успя ли тя, и в частност Европейският съюз, да преодолее кризата?

- Напоследък съм малко по-оптимистично настроен, защото най-важните играчи на европейската сцена, като Европейската централна банка например, осъзнаха, че тяхната първоначална политика не е постигнала целите си и е била неправилна.

Ако се върнем назад, към 2010 г., ще видим, че тогава беше немислимо Европейската централна банка да изкупи държавни облигации на европейски страни. Тогава на високия държавен дълг се гледаше като на проблем, причинен от самата държава, защото тя е харчела твърде много. Твърдеше се, че всяка страна трябва да се справя с проблема си сама за себе си. Ако се предвиждаха някакви спасителни чадъри тогава, те бяха колкото се може по-малки. В крайна сметка тези спасителни чадъри постепенно трябваше да бъдат разширявани...

Вярвам, че играчите на европейската сцена вече разбраха, че са необходи-

Снимка Мариета ТОМОВА

Д-р МИХАЕЛ ДАУГЕРЦЕГТ е директор по икономическата и социалната политика на фондация "Фридрих Еберт". Член е на ГСДП. Той коментира за ДУМА състоянието на Европейския съюз в условията на кризата и възможностите за преодоляването ѝ.

дитор сама или ако не е възможно, защото в нейния устав не е предвидено такова нещо, можем да направим нещо друго - да снабдим европейския меха-

случило например миналата година, щеше да има време, докато дойдат изборите, ситуацията да се оправи. Ако този "гръцки банкрут" се случи в момента, съществува много голяма опасност избирателите да накажат десницата за това, което са направили.

□ Десницата в Германия, а и в доста други страни, започна все по-често да смекчава позициите си, наблюдава се на понятия като растеж, работни места, социална политика... В контекста на наближаващите избори това осъзната необходимост от промяна ли е или е някакво отстъпление заради подем на левицата?

- Концепцията за растежа е концепция, която е изгодна и за десните. Десницата в никакъв случай не е за висока безработица и рецесия. Просто десните сили са малко по-сдържани по отношение на борбата с безработицата, защото може би смятат, че една пълна заетост би довела до неимоверно покачване на заплатите и преразпределение на богатата за сметка на работниците. В това от-

ношение позициите на левите и десните в Европа са едни и същи, а именно - необходим е по-голям растеж и повече заетост.

□ В кои сфери е необходимо да се инвестира, за да се преодолее кризата? Ясно е, че всяка страна има своите по-специфични проблеми, но все пак?

- Ясно е, че трябва да се инвестира в промени, свързани с енергийния сектор. Това трябва да стане по екологични причини, за да спрем изменението в климата - вижте какво се случва в Щатите в момента. Трябва да го направим и за да подобрим балансите си по външнотърговската сметка, тъй като в момента внасяме много енергийни суровини. Особено страните, които имат проблем с дълга и с дефицита, за тях този сектор предлага много възможности.

Друг сектор, в който виждам възможности за големи инвестиции, най-вече за високо развитите държави от типа на Германия, е свързан със социалните услуги. Конкретно в сферата на образованието

- там ефектът ще е двоен. От една страна, инвестиция в качеството на образованието ще увеличи работните места в сферата на самото образование, ще се увеличи и производителността, защото по-добре квалифицираната работна ръка ще може да постига по-добри резултати.

Секторът на грижите, предимно за възрастни и хора с увреждания, както и здравеопазването, също са области, на които трябва да се наблегне. Това са сектори, които, от една страна, могат да увеличат заетостта, а от друга, да увеличат производителността и да подобрят качеството на живот.

□ В България Германия и нейната стриктна политика често са давани за пример. Универсален ли е германският модел, трябва ли всички страни да го следват?

- Не мисля, че германският модел трябва да бъде възприет от всички. Ако разгледаме по-внимателно немския модел на растеж, ще видим, че той съществува благодарение на големия експортен излишък, излишък от 5% от БВП. Ако всички страни се опитват да постигнат такъв експортен излишък, на преден план изниква въпросът кой ще поеме дефицитите?

Германия много обича да се държи така сякаш само най-конкурентоспособните държави имат място в ЕС и еврозоната. Много обичам да се шегувам с това. Това е все едно да се опитаме да изключим от Бундеслигата всички отбори с отрицателна голова разлика. Пита се как би изглеждала една футболна лига, в която всички вкарват повече голове, отколкото получават?

□ Къде попада България в ранглистата?

- Що се отнася за външна търговия, България всъщност не е чак толкова зле. Дефицитът по текущата сметка не е толкова висок. В миналото този дефицит е бил твърде висок заради растежа на кредитите в годините на бума, но в момента нещата са балансирани. Ако направим класиране като в Бундеслигата, България е някъде по средата. Тя не е сред страните с голям експортен излишък, но не е и сред държавите с дефицит.

Ако всички страни се опитват да постигнат голям експортен излишък, кой ще поеме дефицитите

ми още мерки, при това доста по-радикални. Изказването на г-н Марио Драги, че Европейската централна банка ще направи всичко възможно за спасяването на еврото, беше ясен сигнал за смяна на посоката. Изглежда, че германското правителство напоследък също дава малко по-положителни сигнали, за разлика от преди, когато заявяваше, че ще направи само минималното и най-необходимото за спасяване на еврото.

□ Говорите за смяна на посоката. Какви мерки трябва да се предприемат, за да се стабилизира ситуацията?

- Мисля, че, първо, трябва да продължим последователно пътя, по който сме тръгнали в момента. Трябва да утвърдим Европейската централна банка като кредитор на последна инстанция за еврозоната - тя да поема ролята на този кре-

низъм за стабилност с банков лиценз, за да може този механизъм за стабилност да се финансира директно от европейската банка.

□ Могат ли да се справят десните правителства със стабилизирането и на еврозоната, и на банковата система?

- Надявам се да се справят. Не защото искам десните правителства да постигнат този успех, а защото искам Европа да го постигне. Всички ние страдаме достатъчно много от съержаната политика, но десницата вече разбра, че самата тя ще пострада, ако Европа е зле.

Може би е малко цинично, но според мен промяната в позицията на германското правителство се дължи и на това, че предстоят избори през 2013 г. Германското правителство просто остави, така да се каже, да отмени "гръцкият банкрут". Ако това се бе

Най-важните играчи на европейската сцена, като ЕЦБ, осъзнаха, че тяхната първоначална политика не е постигнала целите си и е била неправилна

Общество

ПАВЛЕТА
ДАВИДОВА

Дано живееш в интересни времена, гласи китайска мисъл, смятана за тежко проклетие. Другите древни клетви, които всяват ужас в Китай, са "Дано привлечеш вниманието на властите" и "Дано намериш онова, което си търсиш".

Случайно или не, тези три проклетия сякаш дебнат иззад всеки ъгъл в България. Китайците казват още, че е по-добре да си куче в мирни времена, отколкото човек в епоха на хаос. Българите обаче постоянно живеем в хаос. И никой няма ни най-малка

А. СТАНКУЛОВ

същата тази престъпност. Тогава той каза, че България е сигурна страна. Май не поясни за кого. Сега излиза, че е сигурна за целите на престъпността. Щом човекът, който трябва да следи за сигурността в България, има смелостта да си признае, че е безсилен срещу кримиконтингента, нещо не е наред. Как за няколко месеца организираната престъпност от агонизираща и с пречупен гръбнак намери своя оазис и се почувства като петролен шейх - Цветанов пази в тайна (или под чадър?).

А България е оазис - ориенталски ритми от безброй кръчми заглушават писъците на пребити и ограбени младежи. Девојки извиват кръшни тела, а булото на нощта прикрива следите на сутелности им. Чичковци с лъскави коли, айфони и мастита охрана хвърлят пачки. Сочените за престъпници се

Оазис в интересни времена

представа какво се случва днес или какво ще стане утре. Решенията на правителството винаги са последни, а мненията на политиките траят ден до пладне. Интересно е да

следиш какво говорят управляващите, защото не знаеш каква изненада са ти подготвили.

"България е оазис на организирана престъпност и на лица, които се

занимават с престъпна дейност", заяви не кой да е, а министърът на вътрешните работи Цветанов. Човекът, който през февруари се похвали, че е пречупил гръбнака на

излежават по чужди плажове, а в родината палатите им блестят и от стражите на жълтата преса... Да, България е оазис. А ние живеем в интересни времена!

По-далеч от Бойколандия!

ВАЛЕНТИН
ГЕОРГИЕВ

Все по-стряскащи демографски статистики ни заливат в последните дни. Близо 30 000 са студентите ни зад граница по данни на Агенцията за българите в чужбина. Мнозинството от тях въобще и не мислят да се връщат в Родината. А струва ли си,

при положение че тук, в държавата на калинките, едва 20% от завършилите висше образование работят по специалността?

Очевидно младите ни умове добре се ориентират - колкото може по-далеч от Бойколандия! Разбираемо - в другите държави има всякакви специалности и повечето се търсят, тук - няма. Тук държавата мачка всичко чтива къде по поръчка, къде заради принципа да уредиш първо родата или своите хора.

И каква реализация, моля ви се? У нас от предкризисната 2008 г. досега работните места са намалели с 400 хил., показва

анализ на БСК. През 2008 г. те са били 2,4 млн., а в началото на тази - едва 2,07 млн. Почти не останаха работещи предприятия, а т.нар. ни икономика се състои главно от заведения, хотели, търговски обекти, чат-пат някоя фирма от преработващата промишленост. Затова и на "трудова пазар" основно се търсят такива кадри - сервитьори, продавачи, шивачи, шофьори-пласьори...

Държавата няма стратегия, а вузове и бизнесът ни се лутат в мъглата в опит да се срещнат и се обвиняват взаимно кой е първопричината за хаоса. При стабилна ико-

номика и мъдро управление се определят приоритети в коя посока ще се развива индустрията, насочват се инвестициите, а така и младите хора получават информация каква професия да изберат да учат.

Трябва ли да се учудваме тогава и на последното от тази черна серия проучвания - за младежката безработица у нас, според която всеки четвърти българин на възраст до 30 г. не прави абсолютно нищо - нито работи, нито учи, нито стажува. Е, при такава "среда" изборът за някакво спасение навън няма конкуренция.

Деца ли?

АИДА
ОВАНЕС

"Раждаемостта намалява", пишем мине се не мине от три години насам. Така е, защото именно раждаемостта е първият "звънец" на икономическа криза или на икономически растеж в дадена държава. Когато една двойка не чувства достатъчно сигурност, не пристъпва към най-голя-

мата човешка отговорност - раждането на дете. А и как да имаш дете, щом като, по подобие на най-бедните и изостанали държави по света, на българче до 18 г. се полагат по... 16 лева за здраве. Така е и трета година. Така ще е и догодина. Макар с по няколко деца, увеличава се и броят на мъртвородените, и на починалите на възраст до 1 г. И как иначе? С по 16 лв. месечно, които държавата дава за детско здраве, какво може да е здравеопазването? Е, отделен въпрос е, че в България има достатъчно отговорни лекари, които, въпреки всичко, отдават необхо-

димото на децата.

Уви! Детската смъртност у нас, която е много по-висока от средно-европейската, не е намаляла толкова значително, както раждането на деца през последните три години. Липсата на достатъчно добре подготвени педиатри е в пряка връзка с високата детска смъртност в България, смятат здравните експерти. Иначе за статистиките нивото на детска смъртност е своеобразна единица мярка за нивото на икономическо и културно развитие на държавата. Затова няма как да бъде подмината статистиката, според която в страните с малък брутен

вътрешен продукт на глава от населението 1 на всеки 10 деца умира, преди да навърши 5 г., в по-богатите - 1 на 143! Средно за ЕС показателят умрели деца до 1 г. на 1000 живородени е 4,7. В България - двойно повече.

Няма как да не си спомним, че преди 20 години бяха зададени целите на хилядолетието за развитие. Една от най-важните бе намаляването на детската смъртност в световен мащаб. Въпреки че числата по този показател у нас вървят надолу, това става прекалено бавно и е трудно България да минава за... развита европейска държава.

Датума

3

www.duma.bg

ДЕН НА БЪЛГАРСКИЯ ХУДОЖНИК. Отбелязва се от 3 ноември 1993 г. на църковния празник на св. Пимен Зографски, обявен за покровител на българските художници. Празнува се от художници, иконописци и реставратори. Св. Пимен Зографски е български монах от манастира "Св. Георги Зограф" в Атон, зограф и книжовник, живял в края на XVI в. Рисувал е стенописи и икони.

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРАЗНИК НА ГЛАВНАТА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА. На този ден през 1907 г. с указ на княз Фердинанд е обнародван Закон за инспектората по труда. С този държавнически акт се поставя основата на институцията Инспекция по труда в България (дн. Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" към МТСП).

1801 - РАЖДА СЕ ВИНЧЕНЦО БЕЛИНИ, ИТАЛИАНСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1835 Г.).

Известен с мелодичните си опери (общо 10 на брой) - "Капулети и Монтеки", "Норма", "Сомнамбула", "Пуритани" и др. Проявява се като детекто - според легендата на година и половина изпълнява без грешка ария от композитора Валентино Фиораванти, на две години се занимава с музикална теория, на три се учи да свири на пиано и на пет вече свири повече от прилично. Първата си опера "Аделсон и Салвини" композира на 24 г. Познава славата приживе и става популярен в Европа.

1922 - РАЖДА СЕ ГЕОРГИ СВЕЖИН, ПОЕТ (УМИРА 2001 Г.). Роденото му име е Георги Иванов Нейков.

Работи като зам. главен редактор на в. "Здравен фронт", редактор във в. "Работническо дело", член е на редколегиата на сп. "Пламяк". Главен редактор на в. "Пулс" (1968-1980), в. "Мисъл" - до 2000 г. Директор на Националният музей за българска литература. Автор на книги, пиеси и стихове, преведени на румънски, полски, английски, руски, украински, турски и арабски език.

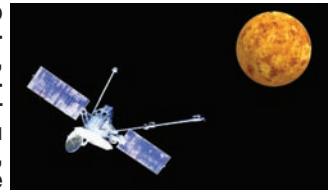
1957 - КУЧЕТО ЛАЙКА ПОЛИТА В КОСМОСА. На тази дата СССР изстрелва ракетата носител "Спутник 8K71ПС", която извежда в околоземна орбита първото живо същество на борда, но ракетата носител не се връща на Земята. На 19 август 1960 г. е изстреляна съветската космическа ракета "Спутник 5" с кучета Стрелка и Белка на борда. Това е първият космически полет на живи същества, завършил благополучно.

1970 - САЛВАДОР АЛИЕНДЕ (1908-1973) Е ИЗБРАН ЗА ПРЕЗИДЕНТ НА ЧИЛИ. Политикът със социалистически и комунистически убеждения остава на поста до 11 септември 1973 г., когато в страната е извършен военен преврат начело с ген. Аугусто Пиночет. По време на президентския период на Алиенде са национализирани ключови отрасли на чилийската индустрия. Политиката му предвижда отчуждаване на банките и аграрна реформа. През 1972 г. Салвадор Алиенде получава Ленинска награда за мир от съветското правителство.

1973 - НАСА ИЗСТРЕЛВА РАКЕТА ДО МЕРКУРИЙ. "Маринър 10" става първия космически апарат, който достига планетата. Безпилотният кораб минава три пъти до Меркурий, като най-близко е последното прелитане, на 16 март 1975 г., на разстояние само 327 км. Направени са над 2800 снимки. Те показват повърхност, подобна на лунната - осеяна с многобройни кратери. "Маринър 10" открива, че Меркурий има оскъдна атмосфера, състояща се предимно от хелий, магнитно поле и богато на желязо планетарно ядро.

Хаосът в земеделието

Ст.н.с. ВЪТО ХРИСТОВ

В края на юли на заседание на Съвета за развитие на регионите и националната инфраструктура към държавния глава бяха обсъждани приоритетите на земеделието до 2020 г. Доклад по темата изнесе зам.-министър Светлана Боянова.

Консултативният съвет при министъра на земеделието и храните в предишното правителство разработи програма за приоритетите в земеделието за периода 2009-2013 г. и още няколко секторни разработки. Те вече са забравени. През 2011 г. бяха развити перспективи за развитие на животновъдството до 2014 г. Те изчезнаха от ползването на обществеността. Това е за добро, тъй като бяха перспективи без перспектива. Предложения за дългосрочни концепции имаше не една и две. Медии поместиха десетки статии. Съюзът на икономистите в България проведе конференция, на която бе отговорено на въпроса защо на България е необходима стратегия за развитие на земеделието и селските райони. Изразходвани са усилия и средства, без да има резултат.

В доклада на зам.-министър Боянова са посочени две приоритетни теми в земеделието на настоящото правителство. Първата и водеща е екологичното земеделие, а втората - насърчаване на овощарството, зеленчукопроизводството и животновъдството.

Първият приоритет, който не мога да приема като основен и най-важен, се обосновава с постановките на Общата селскостопанска политика. Истина е, че той важи за повечето страни, особено за старите членки, които са постигнали високо ниво на интензификация на производството, висока производителност на труда и имат висока консумация и излишък на хранителни продукти от земеделски произход. Напоследък министър Найденов говори за носталгията на арабските страни по българските агнета, бройлери и яйца, на руснаците - по нашите плодове, зеленчуци, консерви и сирене.

Носталгията на българина е още по-голяма

защото консумацията на различни земеделски продукти на човек у нас е 2-3 пъти по-малка в сравнение със събраната ни в останалата част от Европа. Носталгията става още по-голяма и поради факта, че и намалената консумация в значителна степен се задоволява чрез внос. Като изключим хляба и олиото, всичко останало внасяме в количества, превишаващи собственото ни производство.

През многовековното съществуване на българската държава нашата земя е изхранвала населението, без да се е налагало внос. През робството чрез десетки е допринасяла за изхранването и на турската войска и администрация. По време на Първата и Втората световна война също сме изнасяли. Сега картината е отчайваща. Искам да напо-

Днешната власт чертае лишени от мисъл и перспектива приоритети до 2020 г. в селскостопанската политика

ня на г-н президента, че при постъпването си в длъжност заяви, че ще положи всички усилия в края на своя мандат българите да живеят по средния стандарт на страните-членки на ЕС. Един от показателите, и то основен, на този стандарт са храните - както по количество, така и по качество и разнообразие. Не виждам как ще стане това, когато не си поставяме цел, която да постигнем. Трябва да правим екологично земеделие, съобразено с опазване на природата, намаляване количествата или изключване изцяло употребата на химически торове и препарати, но това да става в рамките на програма, предвиждаща рязко увеличаване производството на земеделски хранителни продукти. Такава програма все още нямаме.

По втория приоритет - насърчаване развитието на овощарството, зеленчукопроизводството и животновъдството, имам сериозни критични бележки.

✓ Според доклада западането на тези сектори се дължи на тоталитарния режим и на членството ни в ЕС. В края на 80-те години на миналия век по производство и консумация на плодове, зеленчуци и животновъдни продукти на човек от населението ние се доближаваме плътно до челните европейски държави. И изнасяхме. Тревожно е, че и след приемането ни в ЕС (2007 г.) тези сектори продължават да западат. Кой е виновен? Може би преговарящите, които договориха условия, гарантиращи замиране на секторите? Какви мерки се взеха след това за спасяването на секторите? Сега се предприемат някакви стъпки, но достатъчни ли са и докъде ще ни доведат, след като не знаем закъде сме тръгнали и каква цел гоним.

✓ Министерството се е вто-

ричало в жестоката истина, че в тези сектори липсват достатъчно на брой окрупнени и пазарно ориентирани стопанства, специализирани за производство на различни видове продукти. Веднага изниква въпросът кой трябва да ги създаде. Производство се прави, когато има икономическа изгода и пазар. Пазар у нас за зеленчуци, плодове, мляко и месо има. За това говорят цифрите за големия внос. Що се отнася за

икономическата изгода

ето какви са данните: за зърнопроизводство директната подкрепа към добавената стойност за 2010 г. е 31%, за говедовъдството (мляко и месо) - 10%, за зеленчуците - 1%, за свиневъдството - 0%. Недостатъчни са стимулите за овцевъдството, козевъдството и биволовството. Само тези цифри са достатъчни, за да се разбере защо внасяме. Защо не стимулираме родното производство, а обвиняваме другите, че правят това и внасят у нас?

✓ По отношение на говедовъдството, биволовството, овцевъдството и козевъдството се отправя призив да се преодолее раздробеността. Тя се преодолява, като намалява рязко броят на стопаните, отглеждани животни. За 4 години (2007 - 2010) броят на стопаните, притежаващи от 1 до 2 крави, е намалял с 40 000, на тези с 3-9 крави - с 9000, на тези с 10-19 крави се е запазил на около 40 000, на отглеждащите над 20 крави е нараснал с 1400. В крайна сметка броят на кравите е намалял с 26 000. Защо не се разглежда въпросът за оземляване на 13 000 животновъди, които нямат земя? Пресата разпространи данни за умиращите от глад биволи в Силистренско. А

мършавите и мръсни крави, които скитат по обраслите с трънаци и бурени мери?

✓ Нито дума няма в приоритетите за това, че едрите фермери и кооперации, обработващи 80% от използваната площ, имат само 12,5% от животните и едва 5 животновъдни единици на 1000 дка земя. Срещу 56 на техните колеги от старите страни-членки на ЕС - 11 пъти повече. Ще ги стигаме ли европейците?

✓ Думата интензификация липсва в доклада на зам.-министър Боянова. Много има да гоним по този показател нашите колеги от Европа в сектор растениевъдство и особено в млечното говедовъдство. Ще посоча един пример. Средната млечност от крава у нас се задържа вече 30 години на около 3500 л, при намаляване на техния брой повече от два пъти. В бившата ГДР средната млечност от крава беше около 5000 л. В продължение на 20 години (след обединението) в резултат на целенасочена дейност в много направления - хранене, технология на отглеждане, подготовка на кадри, икономически стимули и пр., млечността се е увеличила рязко и за 2011 г. е 8979 л с масленост 4,04% и протеин 3,39%. Не ни остава нищо друго, освен да се зарадваме (вече го правим), че скоро млечните квоти, които се даваха от ЕС, ще отпаднат от април 2015 г. За периода 2011-2012 г. ние сме изпълнили квотата едва 47% - от 957 хил. т сме произвели 450 хил. Същото е положението и с директните продажби - разрешени 71 хил. т, реализирани - едва 33 хил. т.

✓ Повече от скромни,

отчайващи са цифрите за производството на месо

Т.нар. червени меса от говеда, овце и свине (взети заедно) възлизат едва на 107 хил. т, колкото е птичето. В миналото тези меса са възлизали общо на 800 хил. т: говеждо - 110-120 хил. т, овче - 80-90 хил. т, свинско - 400 хил. т, и птиче - 200 хил. т. А сега количествата са съответно 20, 15, 72 и 107 хил. т. Зад тези цифри се крият още по-тревожни неща. При говедата в регламентираните кланици се добива едва 20-25% от месото, а за телетата и младите говеда процентът е едва 6.

В доклада се мечтае за месодайно говедовъдство. Мечтите са добро нещо. На авторите мога да кажа, че в близките години този сектор няма да се развие така, че да гарантира нуждите от говеждо месо. В същото време се наблюдава безучастно как ежегодно около 200 хил. телета се колят още в първите дни и седмици след отелване-

то. Стигнали сме до положение от една крава да получаваме годишно 60-65 кг месо (получаваха се 180 кг) срещу 200-240 кг в различните страни-членки на ЕС. Ето един приоритет - от наличните ресурси да се произведат допълнително 35-40 хил. т месо от млади говеда. По този начин ще преустановим вноса и дори ще разполагаме с количества за износ.

Още по-тревожно е положението със свинското, където внасяме 90-100 хил. т, а произвеждаме 70-80 хил. т. Да не говорим за овчето, където производството е едва 15 хил. т. Арабите има да чакат наш износ... Необходими са стимули, стимули и пак стимули. За да задоволим скромните нужди от 50-55 кг месо на човек, правим по-лесното - внасяме. Защото собственото производство възлиза на около 30 кг.

✓ Постоянно се хвалим, че в земеделието валутният баланс е положителен. А не отчитаме, че това се дължи на износа на суровини - зърно и маслодайни семена. От миналогодишната реколта износът е съответно 3888 и 1315 хил. т. С тези количества можем да удвоим производството на мляко и да произведем 400-500 хил. т месо. Едно е да изнасяш суровини, а друго - да произвеждаш стоки с висока добавена стойност. По този въпрос в доклада няма и дума. Създали сме най-малокултурното земеделие в Европа, а над 90% от обработваемата земя е заета от посочените по-горе две култури.

Интересни са думите на министър Мирослав Найденов на срещата. Той е призовавал браншовите организации към консенсус и активност. В какво? Консенсус за запазване на статуквото и активност за увеличаване тавана на субсидиите за едрите арендатори. Безпочвена е министерската загриженост от недостига на работна ръка. В отрасъла на хартия се водят над 700 хил. души. В страната има над 400 хил. безработни. В Гърция, Италия, Испания и др. изкарват хляба си много наши квалифицирани селскостопански работници. Управляващите замислят ли се защо са там и при какви условия биха се върнали?

Рамката на програмата за ОП за периода 2014-2020 г. е на последната права. Моментът е подходящ да започне разработката на стратегия за земеделието, обвързана с европейските субсидии и националните доплащания. За целта е необходимо да се сформира работна група, да има задание, дискусия и пр. Кой ще се нагърби с това?

Преди 1989 г. икономистите се шегуваха със себе си, като казваха: "Бог е създал света, а хаоса сме го създали ние." Днешният хаос в българското земеделие не е създаден от аграрните икономисти и специалисти. Отговор оставям на читателите.

Рекорди и рекордьори

Котлон с горяща слама вдига балон на 1000 метра

След скока на австриец Феликс Баумгартнер от ръба на космоса да припомним какъв е пътят на човечеството до това феноменално постижение и каква е заслугата на българските летци

Инж. Киро М. ИВАНОВ

Преди по-малко от месец австриецът Феликс Баумгартнер полетя от стратосферата (39 000 м) към Земята със свръхзвуковата скорост от 1342,8 км/час!

Пътят до този фантастичен рекорд е дълъг, изумително труден, но човекът не се предава, устремен към опознаването на космоса. Заслужава да си припомним рекордите и рекордьорите, постигнати от 1783 г. до днес.

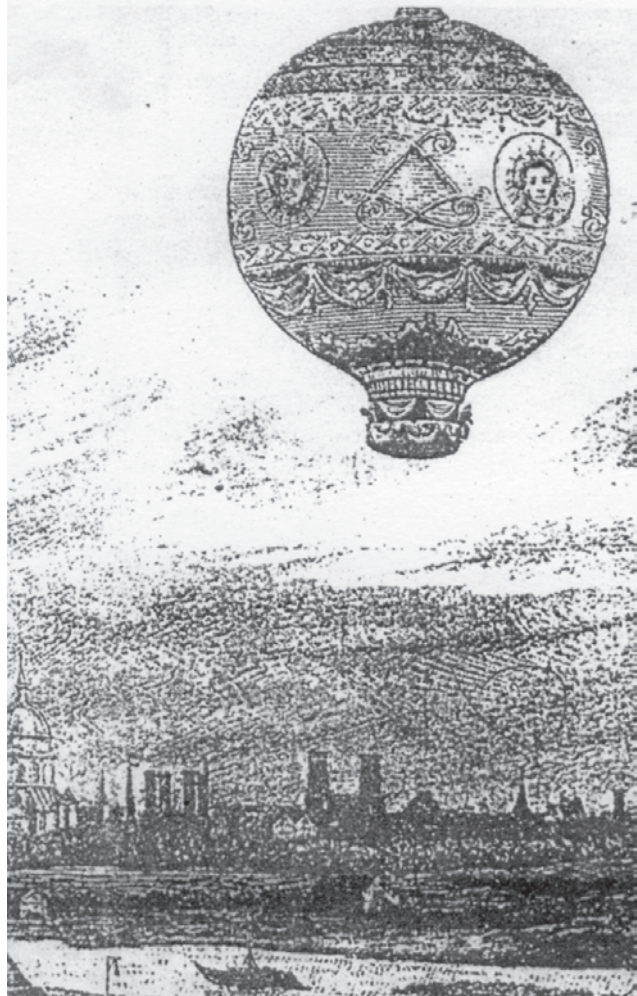
Първото издигане на хора с балон е осъществено от двама французи - естествоизпитателя Пилатр дьо Розе и майор Ф. д'Арланд, които извършили на 21 ноември 1783 г. нечуван подвиг, като се вдигнали на 1000 м над земята! Балонът им бил с диаметър 16 м и височина 20 м, привездан в движение... от котлон с горяща слама!

През същата година - на 1 декември, в Париж, физикът, професор в Консерваторията по изкуствата и занаятите, Ж. Шарл и помощникът му Робер, се издигнали на височина 3400 м. Професорът, нали бил физик, построил аеростат, балонът на който пълнен с водород, наричан по онова време "горящ въздух". В деня на полета Шарл пръв отчел с уред температурата на въздуха на повърхността на земята и на височина 3000 метра - на 1 декември тя била съответно плюс 9,5 градуса и минус 6,2 градуса.

През есента на 1804 г. знаменитият френски учен Гей-Люсак самостоятелно преодолел границата от 7000 м и взел оттам проба от разреденото въздушно пространство. Още по-опасно било пътешествието на англичаните Джеймс Глешер и Коксуел, които заедно атакували през 1862 г. височината 11 000 м.

На 22 март 1874 г. отново двама французи се издигнали над земята - инженер Жозеф Кроче-Спинели и морският офицер Теодор Сивел. Двамата седнали в кошницата на аеростата "Полярна звезда", като взели със себе си по съвета на френския физиолог Пол Бер и няколко мяха, пълни с кислородно-въздушна смес. Благодарение на нея въздухоплавателите се намерили на височина 7300 м.

Въодушен от успешния експеримент, Сивел направил нов балон с вместимост 3000 куб. м и многозначително го кръстил "Зенит". На 15 април 1875 г. неразделните приятели Сивел и Кроче-Спинели приели в кошницата на "Зенит" и Гастон Тисанде - химик и метеоролог, и полетели с аеростата, без да подозират какво ще им се случи. А случило се най-страшното: на 7000 м Сивел, човек физически здрав, пълен с енергия, от време на време започнал да затваря очи, докато за секунди заспал. Короче тежко дишал кислород. Температурата била минус 10 градуса. С вкоченели ръце и последни сили Сивел изхвърлил

Рисунка на първото издигане на хора с балона "Монголфие-4" на 21 ноември 1783 г. в Париж

Стефан Калъпчиев

Чавдар Джуров

баласта, аеростатът се издигал на 8600 м, но Сивел и Короче заспали непробуден сън. Останал като по чудо жив, Тисанде описал катастрофата.

Телата на героите въздухоплаватели Сивел и Кроче-Спинели положи в общ гроб.

В Русия на 17 октомври 1802 г. в Петербург бил извършен първият полет на човек с балон.

В Америка първото въздушно пътешествие е дело на Джеймс Уат, който във Филаделфия на 1 май 1835 г. прелетял около 10 километра.

Преди 130 години - 18 септември 1892-ра на първото Пловдивско промишлено и търговско изложение бил издигнат в небето първият български балон. След демонстрацията на френския въздухоплавател Йожен Годар поручик Васил Златаров се издигнал високо над земята за почуда на всички панаирджии. След като завършил Имперската въздухоплавателна школа в Петербург, поручикът организирал изработването на сферичен балон "София-1". С него били обучени много бойци, използвали го и при обсадата на Одринската крепост в Балканската война, чията стогодишнина отбелязваме днес.

За година на българското въздухоплаване се приема 1903-та, когато е създадено Балонно отделение към Пионерната дружина с командир Васил Златаров. (През същата година - на 17 декември, човечеството отбелязва забележителния полет на братята Уилбър и Орвил Райт от Дейтън, щата Охайо, САЩ. Двамата инженери изобретили апарат, задвижван от механичен двигател - аероплана, с който извършили самостоятелен полет.)

През ноември 1910 г. руският летец Борис

Маслеников със своя самолет "Фарман IV" прави първите демонстративни полети от Софийския хиподром. А първият полет на български летец над родна земя е извършен от Симеон Петров на 13 август 1912 г. Два месеца по-късно - на 16 октомври, поручиците Продан Таракчиев и Радуил Милков осъществяват първия полет в бойни условия със самолета "Албатрос". Отново сме шампиони в света с българката Райна Касабова - тя е първата жена в света, летяла със самолет в бойни условия!

И накрая за българските световни рекорди

на скокове от стратосферата с парашути. Според първия български космонавт Георги Иванов "още през 1955 г. ние имаме 7 парашутни рекорда! До 1966 г. правим над 47 световни рекорда! Чавдар Джуров например е скачал от стратосферата - от височина 15 400 метра. Но и други преди него..."

1957 г. - полковник Стефан Калъпчиев скача с парашут от височина 11 200 м, издигнат от бомбардировач Ил-28, движещ се със скорост 850-900 км/час; парашутистът е скачал след това от височина над 13 000 м чрез катапултиране от самолет МиГ-15УТИ.

60-те години - групов скок на Чавдар Джуров, Хинко Илиев и Георги Филипов, издигнати с бомбардировач Ил-28 на височина от 13 198 м.

Август 1966 г. - Иван Крумов катапултира от близо 16 000 м от кабината на МиГ-15УТИ и пада свободно до височина 710 м, след което отваря парашута си.

Десетки астронавти и изследователи са станали жертва на порива си да бъдат первооткриватели, рекордьори. Много жалко е, че и двама от нашите рекордьори загиват, и то при рутинни тренировки: Стефан Калъпчиев загина през 1964 г. при тренировъчен парашутен скок, Чавдар Джуров - също при изпълнение на сложна фигура с учебния самолет L-29 се забива в земята край село Крушовене, Ловешка област. Летецът инструктор във Висшето военновъздушно училище в Долна Митрополия е имал зад гърба си 124 скока с парашут и 217 летателни часа! С него загина и летецът Венцислав Йотов. Мир на праха им. Да не ги забравяме!

Катастрофата на "Зенит"

„Уста“ Тодор Нанчев в майстори къщи от Въз

Младият мъж сам „измисля“ и съгражда уникалните си авторски модели в лимитирани серии, а работата му е много прецизна, пипкава, изисква здрави нерви и слонско търпение

Веселка ВЕНКОВА

Моето изкуство е синтез, в който архитектурата е само единият компонент. Изящно изкуство е вторият. Следва дизайнът, защото всичко, което виждате, аз трябва да го измисля - произведението са почти изцяло авторски.

В творбите ми има и много история - важно е да познавам съответната школа и място, да усетя духа на Копривщица, Пловдив, Мелник. Получава се съвкупност от дисциплини, знания, труд, който полагам от ранна детска възраст, изповядва 26-годишният Тодор Нанчев, който (изработва не е най-точната дума) твори авторски модели на типични за българската традиция възрожденски къщи.

Така се нарича и последната му изложба в Регионалния етнографски музей в Пловдив - „Български възрожденски къщи“, която цял месец дива посетителите на неповторимата Куюмджиева къща, приюти-

ла уникални сбирки и експонати на бита и духа.

Ако търсите наследственост - няма, роден съм в София, нямам строители или архитекти в рода си, нито майстори резбари, каменоделци, художници. Всичко започна от любовта ми към архитектурата, изкуството и историята, а преди три години ги съчетах, започвайки тази насока в творческата си дейност, разказва увлекателно младият мъж.

Струва ми се, че човек трябва да го има заложено у себе си, да го усети, да знае, че носи такова зрънце в себе си. А трудът и дисциплината са особено важни, за да го развиеш. Едно е човек да притежава талант, но по-важна е целеустремеността, насочеността и трудолюбието. Благодарен съм на всички около мен.

Питам за приятелите. А, усмихва се, приятелите ми приемат моите интереси и занимания с уважение и респект.

Работата му може да е много уморителна, защото е пре-

цизна, „пипкава“, изисква здрави нерви и слонско търпение. Но когато има конкретна поръчка или изложба, това е „сладка“ умора. Тогава Тодор Нанчев разбира, че е имал вътрешната потребност да направи даден проект, модел, детайл. Минавайки през разума, неговото изкуство трябва да се обясни по достъпен и атрактивен начин, защото представя архитектурното и културно наследство на България.

Дава ми вяра, сила, че това което правя, е смислено, защото има недостиг на такъв тип експозиции като цяло. От прагматична гледна точка се вижда, че по този начин се създават интересни дестинации за туристите и се онагледява архитектурното ни наследство. Това е един от основните ми приоритети - да покажа какво имаме, защото културата е най-добрият посланик на всяка държава. Тя е лицето на всяко общество, обобщава философски творецът, в чието време са отделени часове за срещи и

СНИМКИ АВТОРКАТА И АРХИВ

разговори с потенциални партньори и меценати.

На 10 години момчето започва да прави идейни проекти на къщи без изобщо да е учило архитектура. По-късно, като ученик в Гимназията по архитектура и строителство в София, участва в конкурс на Съюза на архитектите и печели приза „АрхИдея“. Печели и награда на публиката, и признание за проект с висока социална значимост за един културен дом.

Тогава бях 16-годишен, казва с учудване младият мъж. Не е броил колко са къщите „измислени“ и „построени“ за десет години в мащаб 1:100. От цикъла „Български възрожденски къщи“ обаче са над 20, направени за период от 3-4 години. Онези, от експозицията в Пловдив, чието бъдеще, когато говорим не е известно, но когато четете тези редове може и

да се знае, са 12.

С Регионалния етнографски музей в Пловдив се намерихме взаимно, не скрива задоволството си Нанчев. Задължен съм им за организацията, съдействието, прекрасната съвместна работа, която имаме. А мислим и за бъдещ проект, който засега ще остане в тайна.

Преди година Нанчев направил проект за възстановка на синагогата във Видин, която била експонат в изложбата, подготвена съвместно с посланика на Италия у нас Стефано Бенацо. Той освен организатор бил и автор в експозицията. Дипломатът от 12-годишен започнал да майстори модели на кораби и лодки, а старата му любов към изработката на архитектурни модели и в частност на църкви го направила съавтор в изложбата в София, онасложена „Толерантността: пъте-

След хубав бароков концерт публиката излиза усмихната

В Европа изкушени от старинната музика са обикновено хора около 30-те, но този интерес гатура от много по-отдавна

Интервю на
Боряна АНТИМОВА

□ Зефира, не е ли задължително концертмайсторът да е ангажиран само с един оркестър?

- На визитката ми пише "музикант на свободна практика" и съм концертмайстор навсякъде, където ме поканят. От три години Бароковият оркестър на ЕС ме кани като концертмайстор за едно или повече турнета. Те залагат на практиката всяка година да срещат младите инструменталисти с различни диригенти и концертмайстори, така че да съберат възможно най-много различен опит, разностранни мнения. Моето турне с тях мина през юли с концерти в Испания, Естония, Словения, Люксембург.

□ Колко инструмента трябва да прослушвате всеки път?

- Типичният бароков оркестър, формиран в първата половина на 18-и век, се състои от струнно ядро - цигулки, виоли, виолончели, контрабас, понякога виола да гамба. Задължително има обои, фаготи, флейти. Тоест бароковият оркестър наподобява много на модерния симфоничен, само че инструментите са старинни, натурални, с различна техника, конструкция и много по-богат на тембри звук. Оркестрантите вари-рат от 15 до 40 човека.

□ Крехка дама сте, а трябва да въведете ред сред десетки самонадеяни музиканти...

- Да, те доста често са със самочувствие, но пък дисциплината е също нещо, което се учи и се възпитава. Концертмайсторът има нужния авторитет, за да бъде последван, никой да не свири по-бързо или по-бавно от него, по-силно или по-тихо.

□ Барокът ли вас избра или вие него?

- Не е случайно, че се занимавам с барок, това е мой личен избор. След като завърших, с мои български колеги започнахме да търсим информация за старинната музика. За щастие в интернет има купища сканирани книги, библиотеките непрестанно бъдат нови издания от онова време, партитури от 18-и век чакат някой да ги разтвори и изсвири за първи път...

□ Усхва ли се интересът към старинната музика?

- В Европа изкушени от старинната музика са обикновено хора като мен, около 30-те. Но открих, че този интерес датира от много по-отдавна. В първите години на 20-и век започва задълбоченото изучаване на старинните манускрипти. Което води до съвсем друг, по-верен прочит на творбите на Бах, Вивалди. В България все още са малко колегите, които биха искали по-детайлно да разгледат едно музикално произведение от 18-и век, да обърнат внимание на всички аспекти в него, а не да си казват: "О, то не е трудно технически, ще го подготвим с една репетиция"...

□ Що за хора са почита-

телите на бароковата музика?

- Несъмнено са доста интелигентни, не повърхностни, такива, които умеят да се задълбочават и търсят красота и баланс. Защото бароковата музика крие симетрия. Макар на пръв поглед да е наситена с детайли и орнаменти, тя залага на една много здрава, устойчива структура и това несъмнено се отразява и на емоциите, и на усещанията на слушателите и изпълнителите. И като резултат след един хубав концерт публиката излиза усмихната, щастлива и освободена от грижите си.

□ Интересували ли сте се от музикотерапия?

- Не, но Вивалди, Моцарт и Бетовен често са споменавани като композитори, чиято музика лекува.

□ Вие сте сред създателите на фестивала "Изкуството на барока" в София. Чия беше идеята, как започна всичко?

- Това е шестото издание на фестивала, провежда се ежегодно от 2007 г. насам. Идеята беше на мен и мои колеги, започнахме да свирим тук в България бароков репертоар. Намерихме инструменти, поръчахме на български майстор - Христо Георгиев, да направи копия на лютни и цигулки и други инструменти, образци от бароково време. След това ни поканиха на различни европейски фестивали. Но у нас все още нямаше подходящия подиум за такава изява. И с помощта и на семейството ми, на най-близките, успяхме да започнем фестивала. За щастие се оказа една устойчива инициатива. Впоследствие заминах да уча в Амстердам. Много от колегите, с които започнахме, също продължиха да учат в

гостуват често у нас. В програмата има широк калейдоскоп от автори от късния барок. Стигаме далеч до Бетовен, Клементи и Шуберт. Така че обхващаме около 150 години в музикалната история. Разнообразието на жанрове е голямо: сонати, увертюри, серенади, фантазии, песни, кватрети, опера.

□ Във ваше предишно

да ни предложи, тъй като при него звукът реално се произвежда чрез удар.

□ Първите ви детски спомени от свиренето? Страдахте ли, че трябва да стоите затворена вкъщи, докато връстниците ви играят на улицата?

- Момчетата по-тежко преживяват тези неща. Е, имало е сълзи, но никога не ми е

ЗЕФИРА ВЪЛЛОВА е канена като концертмайстор в различни европейски формации. Завършила е Националната музикална академия в София при големите знаменитости Йосиф Радионов и Стойка Миланова. Отдадена е на своята цигулка вече четвърт век. Когато е на 18, я канят да свири в оркестър "Орфей" в Перник, където работи две години. Следващите пет е помощник-концертмайстор на оркестър "Класик FM". Специализирала е в консерваторията в Амстердам. Концертмайстор е на Бароковия оркестър на Европейския съюз и на други формации. Основател е на фестивала "Изкуството на барока", който ще се проведе в София за шести път от 6 октомври до 26 ноември.

интервю коментирате друкъш важен избор от детството - пиано или цигулка. Не ви ли е мъчно за вашата първа любов - пианото?

- Инициативата за цигул-

тежало чак толкова болезнено. Имала съм и хубаво детство, и достатъчно занимания, подходящи за деца. Така че, мисля, музиката ми е дала много и не ми е откраднала нищо от детството.

□ И никога не ви е идвало да захвърлите цигулката в тежки моменти?

- Като не свиря, тя ми липсва, чувствам се потисната. Е, кризи има, когато някой диригент се държи твърде арогантно, когато часовете в път към концертната зала са повече от самия концерт. Но това не са сериозни пречки.

□ Все сравняваме душата със струни... С какво цигуларите се отличават от другите?

- Виолистите например притежават една извисеност на духа, по-артистични са, понякога са сякаш на друг свят. Но за цигуларите не мога да кажа същото. По-важното е, че разкриват душата си по време на концерт, тъй като връзката между инструмента и изпълнителя е много силна и може да се направят изводи, що за личност е свирещият. Между звуците и в начина на интерпретиране може да се "разчете" душата му.

□ Живеете в Париж, кое ви отведе там - любовта към цигулката или към някой фатален мъж?

- Въпросът е дали мъжът е влюбен в мен или в моята цигулка (смях). Той също е музикант, но не цигулар. От Ница е, но не живеем там, оставили сме този град за по-късни пенсионерски години.

Живея във Франция, пътувам често и София ми липсва много, така че се връщам тук винаги, когато е възможно.

□ Бихте ли се включили в група за атрактивно представяне на класиката като Bond или нашите "Стрингс"?

- Музиката като изкуство и в частност класическата не се нуждае от разкриване на плътта или показване на красотата на изпълнителя. Всичко друго приемам - различен вкус, различна адаптация на произведенията, аранжирани, подход, хореография ако щете. Но не мисля, че трябва да се залага на чисто физическото послание. Освен това отмина десетилетието, през което бяха модерни електрическите цигулки. Надявам се, че не само за нас, изпълнителите, но и за по-широката публика по-стойностни са инструментите с акустичен звук и повече окраска.

□ Как минава един ваш ден, свободен от свирене?

- Такива дни няма. Задължение, необходимост и желание е всеки ден да се занимавам с подготовка, със свирене, с поддържане на форма, повдигане на нивото. Така че се старая всеки ден да отделям време за цигулката.

□ Вие самата как релаксирате, докато другите слушат вашата музика?

- Правя това, което правят и другите хора като мен. Много ме зареждат другите изкуства. Харесвам балет, изобразително изкуство. А там винаги има какво да се потърси, свързано с инструментите, тъй като те често са изобразявани през 18-и век от художниците. Обичам четенето на книги, разходки сред природата.

□ Мислили ли сте, когато един ден имате дете, как ще поделите времето си между него и цигулката?

- Много се надявам на детето да му харесва музика, защото ще се наложи да слуша доста. А иначе внимание то ще трябва някак да се подели...

□ Пречи ли цигулката на любовта?

- Ни най-малко, тя само спомага за разгаряне и поддържане на любовта. Ако мъжът до мен ме ревнува от моята една цигулка, аз трябва да ревнувам от неговите 50 флейти. Той има лична колекция от 50 инструмента, които представляват развитието на флейтата от нейния първи образ до модерната. И свири на всичките.

□ Носите рядко и красиво име, има ли история около избирането му?

- В гръцката митология Зефир е богът на южния вятър. Отново майка ми го е избрала. Като малка не бях срещала никой друг със същото име. Но откакто се занимавам със старинна музика, няма концертна програма, в която поне едно произведение да не е посветено на бога на вятъра Зефир. Защото през бароковата епоха изкуството се обръща към античността, черпи своите сюжети оттам. Затова героите в повечето опери на Хендел например, на Рамо, на Вивалди са именно образи от гръцката митология.

Д-р Емил Илиев: Пренебрегва се безлекарственото лечение

Според СЗО при 60 заболявания иглотерапията е първи метод на лечение

“Първите стъпки в акупунктурата започнаха, когато министър бе д-р Кирил Игнатов, много уважаван лекар и министър, много добър хирург. През 1961 г. той изпраща трима български лекари - невролози, между които и основоположника на акупунктурата в страната ни ст.н.с. д-р Мария Цекова в Китай за година и половина. Когато се връщат, създават и първия кабинет в страната по иглотерапия. Акупунктурата по-

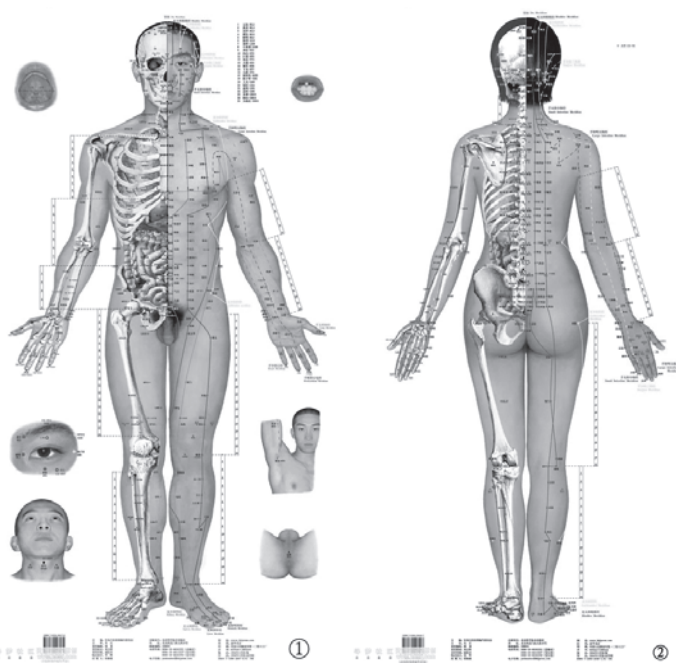

Д-р Емил Илиев

степенно се утвърждава като много полезен метод на лечение и у нас и се прилага при повече от 200 заболявания. Игло-терапията, когато се използва компетентно, може да помогне много за постигането на по-добри терапевтични резултати в много от клиничните дисциплини като неврология, ревматология, ортопедия, дер-

матология, уши, нос и гърло, алергология, гастроентерология и др.”, разказва пред ДУМА д-р Емил Илиев, дерматолог и иглотерапевт, председател на Дружеството по традиционна китайска медицина. Самият той е проявил интерес към този метод на лечение през 1974 г.

В понятието акупунктура има огромен медицински потенциал, но у нас през последните 20 години е спряно развитието ѝ от официалните власти. Държавната здравна политика изобщо няма поглед, миоглед върху такива дейности. Тя я е сложила в периферията на медицината, да не говорим, че някои хора въобще не уважават тези методи, обяснява д-р Илиев. Според него причината е, че “нашата медицина се командва от фармацевтичната индустрия”. В много западноевропейски страни здравните фондове реимбурсират процедурите по иглотерапия и не игнорират безлекарствената терапия. Самият д-р Илиев е правил многократни опити НЗОК да поема поне малка част от стойността на иглотерапията, но всеки път е удрял на камък.

Статитци са точките в човешкото тяло, които се повлияват от иглолечението

Според Световната здравна организация акупунктурата трябва да се използва при бли-

зо 60 заболявания като първи метод на лечение. Освен тях има още 140, при които може

да се използва като допълнителен метод за лечение, казва д-р Илиев и дава за пример мигрената - почти 90% от хората с мигрена, които се лекуват с акупунктура, получават сериозно облекчение.

“Безспорно има и много шарлатани - хората трудно се ориентират, защото рекламата е поголовна, а медицината не трябва да е обект на реклама”, убеден е лекарят. За фалшивите иглотерапевти д-р Илиев многократно е сигнализирил и лекарския съюз, и здравните власти, но няма развитие по въпроса.

Новост по време на Петия конгрес е приложението на иглолечението във ветеринарната медицина като новостите бяха представени от учени от Испания и Италия. Представени са доклади за приложение на акупунктурата в денталната медицина. За ефективността на кариесната профилактика с нова акупунктурна игла, комбинираща механично и лазерно въздействие доклад изнесе проф. д-р Ирина Походенко-Чудаква от Беларус. За иглотерапията при гинекологични заболявания говори д-р Михаел Хамес от Германия и др.

ИГЛОЛЕЧЕНИЕТО ОВЛАДЯВА БОЛКАТА

Нови проучвания показват, че акупунктурата е по-ефективен при лечение на мигрена, отколкото болкоуспокояващи. Върху това е съсредоточен докладът на д-р Майкъл Камингс, председател на Британското дружество по медицинска акупунктура. Пред ДУМА специалистът обясни, че акупунктурата има изключителен успех при лечението на различни видове главоболие, а при хронични мускулно-скелетни болки, болки в гърба, в гърлото или в коляното един курс на лечение може значително да намали симптомите на болка при около 50% от пациентите.

Част от новостите, които д-р Камингс представи по време на Петия български конгрес по акупунктура, са съсредоточени върху 3 новаторски изследвания на болката, провеждани през последните 2 години. Специалистът е категоричен, че акупунктурата е изключително ефикасно лечение при различни видове болка.

Медицината е единодушна, че акупунктурата е успешна терапия в областта на безлекарствено преодоляване на мигрената, което няма страничните на конвенционалното лечение с медикаменти.

Д-р Майкъл Камингс

Допреди 25-30 години акупунктурата се смяташе за ефикасен метод само при преодоляване на болката, обяснява пред ДУМА д-р Милтиадес Каравис, генерален секретар на Гръцката асоциация по медицинска акупунктура, директор на Международен център по акупунктура, специалист по физиотерапия и рехабилитация. Много болкови състояния, включително и възпалителни (тендонит, синусит, астма, остеоартроза, ревматоиден артрит), се лекуваха с акупунктура. С натрупването на достатъчно данни бе потвърдено, че иглотерапията има освен противоболков ефект и противовъзпалителен.

Възпалението е сложна биологична реакция срещу инфекция, нараняване или травма и само по себе си представлява

Акупунктурата има противовъзпалително действие

Д-р Милтиадес Каравис

защитен механизъм на организма да отстрани тези вредни стимули. “Определени точки, които действат като имунорегулатори на т.нар. блуждаещ нерв, са използвани векове наред от китайските специалисти за контрол на високата температура, умората, сънливостта и пр. Тези точки се определят като потенциално ефикасно лечение на различни хронични заболявания. Сред тях са

болест на Крон, ревматоиден артрит, автоимунни (алергични) заболявания, колит, синдром на раздразнените черва, артрит, диабет тип 2, атеросклероза”, обяснява д-р Каравис същността на своя доклад пред Петия български конгрес по акупунктура. Далакът играе много важна роля при контрола на възпаленията и тази гледна точка съответства на неговата роля в традиционната китайска медицина. Д-р Каравис е убеден, че това десетилетие отваря нова глава в изследванията в областта на иглотерапията относно биологичните механизми, които участват в противовъзпалителното действие на акупунктурата.

Според специалиста в близко бъдеще акупунктурата ще бъде абсолютна индикация за лечение на възпаленията. Не е изключено акупунктурата да се прилага като допълващо лечение към конвенционалното медицинско лечение на хронични възпалителни и автоимунни заболявания.

Акупунктурата намира приложение и при овладяване на свръхтеглото и затлъстяването, казва гръцкият специалист, чийто екип е провеждал редица проучвания в тази област. Част от тях показват, че след едногодишна иглотерапия при над 81% от пациентите намалява прекомерното хранене, а при близо 47% има и антистресов ефект.

За пръв път българин и в ръководството на Световната дентална организация

Доц. д-р Николай Шарков

Доц. д-р Николай Шарков, предишен председател и настоящ зам.-председател на Българския зъболекарски съюз (БЗС), е първият българин, избран в ръководството на Световната дентална федерация (FDI) в над 100-годишната и история.

На стотия конгрес, който се провежда наскоро в Хонконг, д-р Шарков бе преизбран в ръководството на федерацията. Той получи мнозинство от гласовете на делегатите на Генералната асамблея на FDI и стана зам.-председател на Комитета за комуникации и подпомагане на членството на Световната дентална федерация. В научната федерация на зъболекарите членуват 134 държави.

Този факт още веднаж доказва авторитета на БЗС и на българската дентална медицина в света.

Ученици гостуват на Медицинска академия

По случай 95-годишнината от основаването на Медицинския факултет и от началото на медицинското образование в България 16 ученици от II до XII клас на 3-то СОУ “Марин Дринов”, водени от старши преподавател Даниела Цанкова, посетиха учебното заведение. Малките гости бях там по покана на декана проф. Марин Маринов. Учениците получиха като подарък истински докторски престилки, разгледаха аудиториите, в които учат бъдещите лекари, посетиха кардиологичното отделение на болница “Св.Екатерина”, видяха операционна зала. Повечето от децата проявяват интерес към медицината и лекарската професия, а двамата абитуриенти в ученическата делегация вече са решили да кандидатстват в Медицинския факултет след-

ващото лято.

Децата споделиха със своя домакин, че ако един

ден станат лекари, искат да останат да работят тук, в България.

Срещат се двама сутринта.
Единият пита:
- Защо си такъв измъчен?
- Знаеш ли, какво сънувах: Клаудия Шифър, Анджелина Джоли и още няколко разкошни жени се бият с моята жена за мен!
- И какво?
- Жена ми победи!

- Има такива мъже, които понякога си слагат дамски чорапогашници.
- Това са извратенци!
- Не, това са обирджии.

Моят живот е пълна скука...Но всички се промяна, когато дойде тя:
Заплатата!

- Не ме гледайте на снимката, много лошо съм излязла там! Дайте си ми я!
- Госпожице, спокойно! Талона на колата и гражданската отговорност, моля.

- Благодаря!
- Благодаря е много. Петдесет лева ще са достатъчни.

Говорят си две възрастни съседки:
- Откакто в апартамента до нас се настиниха тези младоженци, не спя нощем!
- Какво, толкова ли са темпераментни?
- Не, цялата нощ стоя с ухо на стената, но нищо не се чува!

- Кой е най-суверен на света?
- Кълвачът! През цялото време чука на дърво.

Мъж се прибира от работа по-рано, влиза в апартамента и веднага чува от спалнята гласа на жена си и на шефа си. Тихо-тихо се измъква обратно и си мърмори:
- Уф, сега да трябва и да му обяснявам, какво правя тук в работно време!

- Какво е българин, притежаващ немска точност?
- Това е човек, който всеки ден закъснява за работа точно 15 минути.

- Защо те наричат човека-паяк?
- Веднъж не видях една муха в бирата ми...

Знаете ли, че:
По-добре е целулит в ръцете, отколкото силикон по телевизора...

- Синът ни, докторе, постоянно си играе в пясъка. Прави сладки от пясък, прави пясъчни кули. Ще го излекувате ли?
- Ама това е съвсем нормално за едно дете!
- И ние така мислим, докторе, но жена му иска развод.

- Миче, въртни ми един омлет...
- Всички мъже сте мръсници, само за едно и също мислите!
- Правилно мислиш, но така скоро от глад ще пукна...

Полицай спира блондинка, която кара по магистралата в платното за обратно движение и я пита ядосан:
- Имате ли представа къде отивате?
- Не, обаче сигурно е много тъпо там, защото всички се връщат обратно!

Въпрос: Кое е най-тънкото нещо на света?
Отговор: Тубичка от паста за зъби, използвана от габровец.

- Тате, мама поръча да ти кажа тази вечер да ходиш из хола по чорапи, без чехли.
- Защо?
- Изгубила някаква игла и иска да я намериш.

В кръчмата разговарят двама банкови чиновници:

- Разбирам - казва единият - защо касиерът е избягал с парите и скъпоценностите от сейфа. Но не мога да разбера защо е отвел и жената на директора?
- Е как защо! За да не го търси директорът.

Двама си говорят за жени. Единият пита:
- Какво ще кажеш ако срещнеш жена, която те обича, разбира те, прощава ти всичко...
- Ще кажа "Здравей, мамо!"

Един пиан отишъл на доктор и му казал:
- Абе, докторе, я ме прегледай и ми кажи кво ми има, че ми е много кофти!
Докторът го попросил и му отвърнал:
- Не мога да ви поставя диагноза, вероятно причината за това е алкохолът.
- Добре тогава, ще дойда, когато изтрезнееете.

Професор по психология изпитва студентите си:
- Какъв е според вас човек, който в

- Кой е този? - пита една пътничка капитана.
- Понятие си нямам. Всяка година, щом минем оттук, той търчи така и маха като обезумял.

Студент по медицина на изпит. Професорът го пита:
- Какво трябва да знае най-вече лекарят, преди да тръгне на посещение при болния?
- Адреса му.

Лекарят казва на болния:
- Вземете днес тези две таблетки, а утре, ако се събудите - още две.

Полицай спира кола, която минава с 80 покрай знак "Разрешено до 60 км/час"
- Излизай от колата!
- Не мога бе, старши, тука всичко е пълно - едни наркотици, едни истории... Ако отворя вратата ще се разсипят.
- Излизай веднага!
- Абе една бомба имам на дясната седалка, ще вземе да гръмне...
- Излизай!
- Ама на задната седалка карам едни пушки-самоделки, ще гръмне ня

Еврокласици

Збигнев ЗОНЕЦКИ - Полша

един момент се разхожда нервно на сам-натам и крещи в пълен глас, в следващия момент седи на стола си и тихо плаче, а после се държи съвсем нормално?
- Футболен треньор?

Султанът влиза в харема си и прошепва на ухото на първата си жена:
- Очите ти се като ясни звезди! Устните ти са като разцъфтели вишни! Предай по редицата...

В парка се срещат двама собственици на кучета. Единият казва:
- Научих моята овчарка да кара кънки!
- Ама това е булдог!?!
- А, не, тя просто още не умее да спира.

Осъдили двама на смърт. Водят ги към ешафода и палачът пита единия:
- Какво ти е последното желание?
- Ами аз слушам чалга... Искам да ми пуснете едно парче да чуя.
- Добре - казва палачът и се обръща към другия осъден - а ти какво искаш?
- Искам мен да ме обесите първи.

Кораб минава край малък остров сред океана.
По брега на острова тича брадат мъж, нещо вика и маха отчаяно с ръце.

коя...
- Излизай или стрелям!
- Недей бе човек, два трупа имам в багажника...

Полицаят се шашка и вика подкрепления по радиото. След малко пристигат баретите и изкарват шофьора от колата.
- В колата има наркотици! - вика полицаят.

Баретите проверяват - няма нищо.
- И бомба има на дясната седалка! Проверяват - няма бомба.
- И пушки...
Гледат - няма пушки.
- И трупове в багажника!
- Я отваряй багажника!
Отваря шофьорът и показва:
- Ето, няма трупове... Вие кво го слушате тоя полицай бе, той още малко ще каже че съм превишил и скоростта....

Някъде из Дивия Запад. Шерифът сядна на бара и си поръчва вино с мезе сирене. Барманът му носи парче швейцарско сирене. Шерифът дълго се взира в дупките на сиренето и накрая казва:
- Хари, още една престрелка в твой бар и ще го затворя!

Говорят си две блондинки:
- Помниш ли Мима. Когато преди 20 години замина за Америка, имаше едни

скъсани бикини. А сега има милиони!
- Господи! Какво ще прави пък тая гъска с милиони скъсани бикини!?!?

- Какъв си такъв тъп! От толкова години ходиш на училище, а нито една буква не си научил! Само едно тире и една точка знаеш! - крещят родителите.

Малкият виновно навежда глава и пак отива в стаята си да пише точки и тирета в тетрадката си.
Така минавали детските години на Самюел Морз...

Мъж говори на жена в бара:
- Да бях художник - да те нарисувам; да бях поет - да те опиша; да бях скулптор - да те извая; ами аз като съм прост тенекеджия...

Две блондинки стоят пред картина-та "Рождество Христово".
- Не разбирам как може да се живее без елементарни удобства! Виж, детето лежи направо на сламата!
- Нима не знаеш, че родителите на Христос са били много бедни?
- Бедни ли? Тогава как са успели да поръчат картина на толкова известен художник като Тициан?

- Как мислиш, дали Ной е ловил риба по време на потопа?
- Не, нали е имал само два червея.

Защо Брус Уилис не го взели за филма "Титаник"?
Защото щял да спаси кораба от потъване.

Две възрастни госпожи се срещат в парка. След като се осведомяват една друга за здравето си, темата на разговора се насочва към съпрузите им.
- О - казва едната, - Хари умря миналата седмица. Излезе в градината да откъсне зеле за вечеря, получи инфаркт и се строполи мъртъв в зеленчуковата леха.
- Божичко - ахва другата. - И ти какво направи?
- Отворих консерва с грах.

Жена влиза в магазин и иска да купи десет метра плат.
- Защо ви е толкова много? - пита продавачът.
- Ще си шия нощница.
- Но за нощница ще са ви предостатъчни 2 метра.
- Работата е там, че мъжът ми е научен работник и за него процесът на търсене представлява по-голям интерес от резултата.

Между съпрузи:
- Какво си ме запнала така? Не си ли виждала как се мие кола?
- Виждала съм, но ти никога не си ми търкал гърба с такава обич.

Мъж влиза в бензиностанция и пита:
- Кой е шефът?
- Аз!
- Трябват ли ви работници?
- Не, целият щат е зает.
- Ами тогава нека някой да дойде най-накрая да ми напълни резервоара!!!

- Ще трябва да си продам колата.
- Защо?
- Всеки път, като паркирам, идва полицай и пита дали има свидетели на катастрофата.

Между приятели:
- Този доктор е гений! За две минути излекува жена ми.
- Как го направи?
- Каза й, че всичките й оплаквания са признак на приближаващата старост...

- Докторе, страдам от полово безсилие!
- В какво се изразява, госпожице?
- Не мога да откажа на нито един мъж.

Парзон

ДОБРА НОВИНА
КРАЙ НА
ФАЛИТИТЕ -
ВСИЧКО ФАЛИРА!

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ПЛАТЕНА
РЕКЛАМА:
ЕОО ДАЙ БОЖЕ
„ОТ СВЕТЛИ
ПО-СВЕТЛИ
ХОРИЗОНТИ“

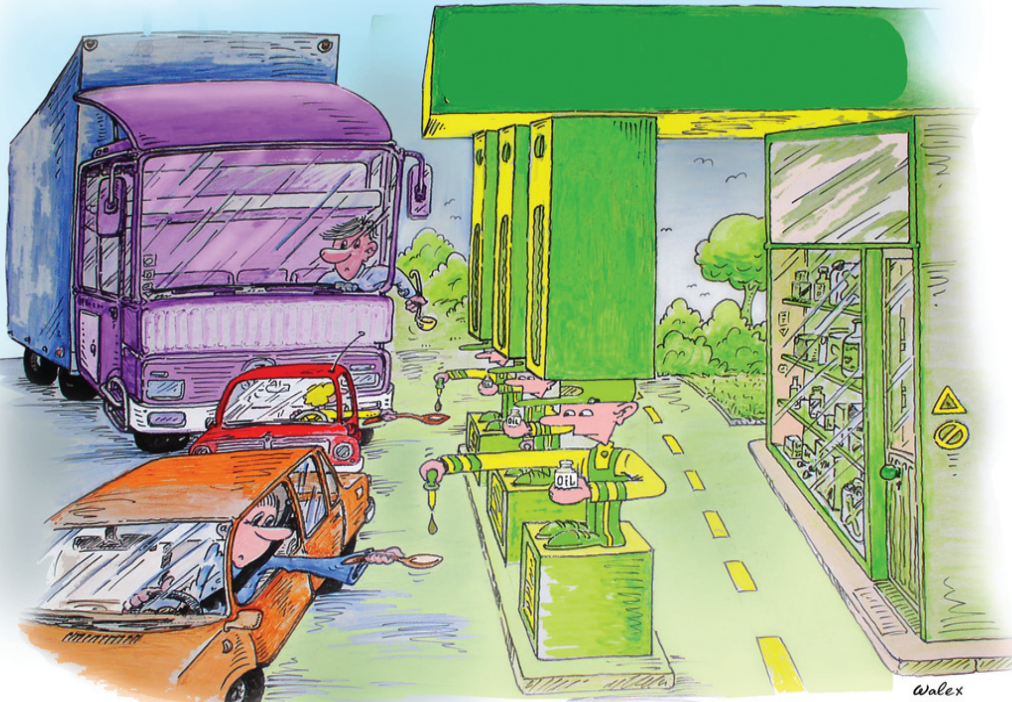
Предмет на дейност - от-
криване на:

1. Магистрала (държавни, частни).
2. Зали (държавни, общински, частни).
3. Метра (столични).
4. Детски градини (държавни, общински, частни).
5. Кръстовища (държавни).
6. Ремонти на нещо (държавно, общинско, частно).
7. Ремонтаното вече нещо (държавно, общинско, частно).
8. Игрища (държавни, общински, частни).
9. Заводи за автомобили (частни, щот държавни няма).
10. Лотове (услугата може да се разбие - по едно откриване на всяка лента).
11. Спортни зали към училища (общински и частни).
12. Медицинска апаратура (кардиографи, ехографи, гинекологични столове, зъболекарски столове и всякакви столове, маси, епруветки и т.н.)

Цена - безплатно, ако има камери и микрофони.

Транспорт - за сметка на фирмата - при малки тържества хеликоптер, при големи някой от правителствените самолети.

ВАЛЕКС

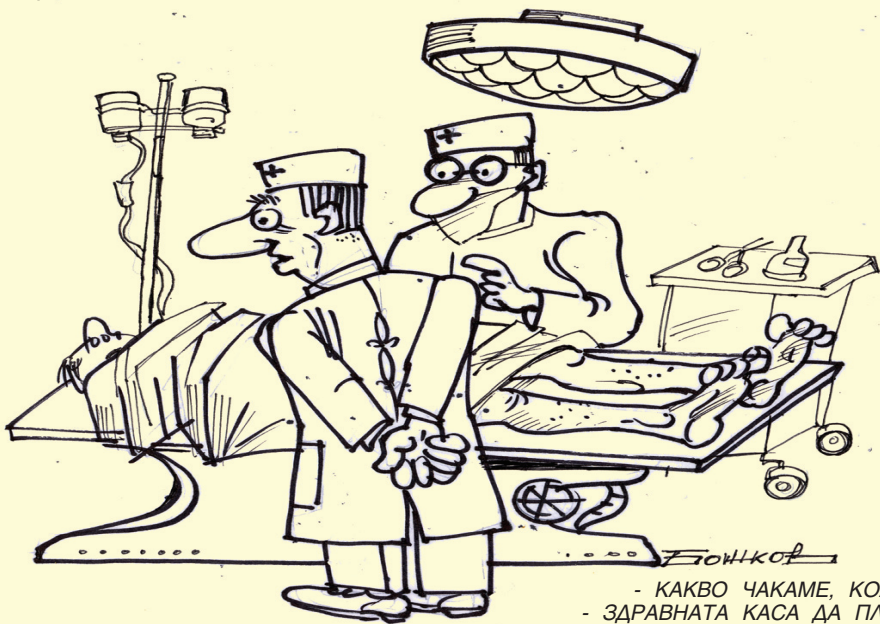
ПРОГНОЗА

Петър СОФРОНИЕВ

НАДЕЖДА

*Изнизва се и туй прекрасно лято!
Размива се чудесният пейзаж
настана бързо времето, когато
са спомен морските вълни и плаж!
По план отново ни захлуни есен.
Ще дойде зимата, на студ богата...
Е, само във съня ни, като песен
ще спре надеждата за ново лято.
В душата ни тревога ще се крие -
от късна нощ, та чак до зазоряване:
и този път ще победим ли ние,
във лютата борба за оцеляване!?*

Мирослав БОЖКОВ

- КАКВО ЧАКАМЕ, КОЛЕГА?
- ЗДРАВНАТА КАСА ДА ПЛАТИ...

Иван БЕЛОВСКИ

Стигнах до извода, че на днешно време да живея добре, трябва да съм куче. Безпризорно. Ами то, мойто живот ли е с тази пенсия? За кое по-напред при тия космически цени? А откакто вдигнаха тока с 13%, съвсем угаснах... Карам на баят хляб и маргарин. Като гледам съседката как храни уличните кучета с крен-вирши, устата ми се пълни със слюнка, ви казвам. Иде ми да изтичам навън и да докопам колбасите, ама пустите песове са по-бързи, пък и ще ме срџфат.

Съжалявам, че не съм куче, най-вече

домашен любимец. За тях полагат изключителни грижи - хранят ги с храна, богата на витамини и минерали, водят ги на море и на планина два пъти в годината, обличат ги в топли дрешки през зимата, возят ги в автомобили, имат здравни осигуровки (за разлика от мен) и ги преглеждат куп загрижени доктори, не като тези в декацетата. Навит съм да бъда и безпризорно псе. За тях специални грижи полага кметицата Фандъкова. Осигурява им храна, вода, медицинско обслужване и подслон в приюти. Говори се, че 35 милиона лева са били потрошени от различни организации и

фондации за нуждите на бездомните кучета. А да сте чули някой да е построил приют за бездомни хора или да е дал стотинка на нещастни пенсионери като мен?

Не мога да се примиря, че съдбата ме е наказала и съм се родил човек, а не куче! Днес - куче да си! Но не губя надежда. Може пък в следващия живот да се преродя в породист любимец на някоя заможна реститутка! Живот ще си живея, ви казвам... А пък дотогава сигурно и у нас кучетата ще бъдат обявени за свещени животни, подобно на кравите в Индия...

Неделник

ЛЕКЦИИТЕ НА
МИТКО МЕТОДИЕВ

**Лайф или живот
живеем,
или
променят ли
думите
същността
на понятието**

Как само се променя езикът!
Слушаш - уж същият български език, а пък някак си трудно разбираем...

Едно време се казваше "футболен запаленко", а сега - "фен"! Едно време се казваше "магазин", "дюкян", а сега - "мол", "хипермаркет", "шоп". Едно време се казваше "ајдук", "бандит", "крадец", а сега - "криминално проявен бизнесмен". Едно време се казваше "кражба", а сега - приватизация. Едно време мъжът, като скрие от жена си някой и друг лев, се казваше, че това е фонд "И аз съм човек". Сега вече му викали "представителни пари".

Заедно с думата обаче се променя и същността на понятието. На по-високо ниво отива съдържанието му.

Защото футболните запаленковци люпеха семки на стадиона, крещяха до преграждане и ако случайно се сбиеха, то се биеха без злоба, едва ли не нежно и с любов. А сегашните фенове хвърлят бомби, трошат глави, осакатяват. Даже убийства стават понякога, ако, не дай си Боже, феновете са много фанатизирани, казано по-старому - озверели.

Ајдуците и те крадяха някак си скромно, с мярка, срам имаха. Не като сегашните криминално проявени бизнесмени. Да не говорим пък за приватизаторите! Кога си е помислял дори някогашният крадец да открадне цял завод, примерно? И в най-смелите си мечти не си го е представял. А сега се приватизират не само заводи. Приватизират се язовири, крайбрежия... Също така и високи сини планини... Само небето, дето е като от коприна, още не е приватизирано, но скоро и това може да стане.

А, да не забравим и за плоския данък... Когато той се е наричал десятък и когато е бил жесток и убийствен, хората са се бунтували срещу него, въстания са вдигали, кръв се е ляло, глави са хвърчали! А сега най-аргументирано ни убеждават, че от десятъка, пардон, от плоския данък, по-добро и по-хуманно няма. И ние трябва едва ли не да му се радваме. Ами ще му се радваме, какво ще правим! След като позволихме така да ни се промени езикът, а паралелно с него - и животът, пардон. лайфът...

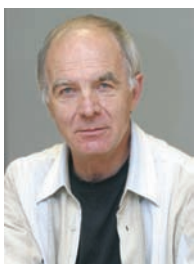
Ако изобщо това може да се нарече лайф!

Днес куче да си!

От редактора

Какви будители, бе джанъм?!

Борис ДАНКОВ

Поводът за тази бележка е симпатичният и миловиден въпрос, с който колежка от ДУМА пита уважаван професор историк: "А вие будители ли сте?" И той съвсем чистосърдечно и естествено ѝ отговаря, че не е, като прави своите препратки към миналото, към имената на Ботев и Левски.

Вече свикнахме с тази "мода" - по случай Деня на будителите да повтаряме едни и същи имена на възрожденци и благодетели от миналото, да се позоваваме на техния роголюбив пример и благородните им дела "на ползу роду българскому". Да сипем възхвалени възхвали по адрес на златното минало...

Е, и какво? Ами нищо. Някога сме имали своите си будители и "луди глави", меценати и авантюристи (в най-добрия смисъл на думата!). Имали сме си и нашеските чорбаджии-мекерета, хаджибанчопенчовци и попкръстьовци. След Освобождението пък домораслите ни лустросани парвенюта, гьонсурати от какъв ли не калибър -

търговци на гюлово масло и халваджии за бозаджии. Алеко си знае работата - той така ги е курдисал и типосал, че няма мъргане - ни напред ни назад, нито вляво, нито вдясно. История, братче, история...

А днес? Е, к'во днес? Дето ѝ текло, пак си тече. Вярно няма я Солунската митница. Няма ги братя Томасян, няма го и Борис Морев. То няма тютюнева индустрия, а пък тях да ги има?... Няма я и старата номенклатура с нейните резиденции и привилегии. Но пък я има новата герб-бюрократура. Цв.Цв. се бил сдобил на бърза ръка с няколко къщи. Много важно! Краси Велчев си падал по частните самолети! Айде стига, бе! Вече за новия Стамболов знаем, че най-обича да сади картофи и да гледа LOVE.NET в компанията на Вежди. Айде, моля!! Да не отваряме дума за новите ни предприемачи, които най-много да си развържат кесията за някой и друг спантър или изрище за голф. И толкоз.

А някой от родните големци да се е бръкнал и да е рекъл: "Понеже обаче днес е Денят на народните будители, госпожи и господа, ето ви една паричка да си построите едно ново читалище или да си издадете една нова българска книга!" Я не се заплесвай! Какви будители, бе джанъм, не вждаш ли в какви времена живеем и накъде отива светът?...

ПРИЗ

Петко Тотев - с Априловската награда

Литературоведът, публицист и журналист Петко Тотев е новият носител на Априловската награда за литературата за 2012 г. - научи ДУМА от Дружеството на писателите в Габрово. Наградата се присъжда на известния писател и журналист за цялостно творчество.

Априловската награда за поезия се присъжда на Велизар Велчев за стихосбирката "Ганглии". За проза - на Светослав Лукянов за сборника с разкази "Смешен хумор". Писателят Дойчо Бояджиев получава наградата за книгата си "По-близо до тебе, Господи. "Титаник" и българите".

В тези трудни и бездуховни времена Априловската награда е още по-драгоценна. Тя е важна и за Габрово - буден възрожденски град, който днес набира

сили за по-добро бъдеще, в което, да се надяваме, ще може да повтори и потрети иновационния подвиг на възрожденеца Васил Априлов - сподели специално за ДУМА Петко Тотев, съставител, редактор и автор на фундаменталното издание "В. Е. Априлов. Съчинения" (1968), на сборниците "Политическата сатира на Георги Кирков" (1974), "Алеко Константинов" (1977), "Книги за препрочитане" (1979), "Поети" (2002), "Бележити" (2007) и др.

Роденият в Габрово писател завършва Априловската гимназия и българска филология в Софийския университет. Дългогодишен редактор е във в. "Литературен фронт" (1962-1966), издателство "Народна култура" (1966-1969), зам. главен редактор на в. "Антени" (1973-1990), главен редактор на в. "Български писател" (1997) и на в. "Жарава" (1998-2004).

ПРЕМИЕРА

Ново издание за Читалищния съюз

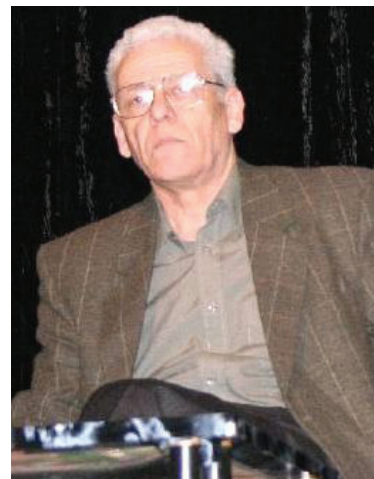
Второ допълнено издание на сборника "Читалищният съюз (1911-2011)" на Стойко Лазаров пусна издателство "За буквите". След първото издание на книгата, излязла през 1992 г., това е второ. То съдържа много по-пълна информация за сдружението на българските читалища - една уникална по същността си организация, създадена през 1910 г. и преминала

през различни перипетии. Включително - прекратяване на неговата дейност от Вълко Червенков през 1955

г. до възстановяването му на 12-13 май 1990 г.

Изданието се различава от предишното не само с по-пълната, но и по-богата информация - заяви пред ДУМА Стойко Лазаров. - В него е обхваната дейността на състоялите се след 1990 г. конгреси на Съюза на народните читалища. Подробно е отразен новият възстановителен конгрес на съюза на 12 януари 1990 г. в читалище "Валентин Андреев" в София, дейността на новоизбраните председатели на организационната комитетна организация. Изданието е обогатено с нов снимков материал и факсимилета от непубликувани досега документи. То ще

Стойко Лазаров

представя интерес за всички, които се интересуват от историята на читалищното дело в България.

ПЕРИОДИКА

Празничен брой на в. „За буквите - О писменехъ“

Излезе брой 38 на Кирило-Методиевския вестник "За буквите - О писменехъ", посветен на Деня на народните будители - 1 ноември.

В него е отпечатан текстът на Миланския едикт, с който през 313 г. императорите Константин Велики и Лициний обявяват християнството за равнопоставена религия. В информация за международната научна конференция през април т.г. доц. Веселина Вачкова представя своя хипотеза за първия епископ на Сердика отпреди края на I век - св. Климент Сердикийски и Римски. Поместени са репортажи и кореспонденции за изложбата на български ръкописи от Научния център "Иван Дуйчев" в Европейския парламент-Страсбург. По повод 250-годишнината от появата на "История славянобългарска" от Паисий Хилендарски е публикувана информация за сайта на историята в интернет и нейното ново българско издание в превод на английски език; отпечатана е статия на проф. Армандо Питасио от Университета в Перуджа, превел "Историята", а също така - на проф. д-р Надежда Драгова за Гладичовия репис. За 150-годишнината от рождението на проф. Иван Шишманов е публикувана на немски и български език неговата програмна реч на Първия паневропейски конгрес във Виена през 1926 г. и др.

Изданието се разпространява като дарение за училища, университети, културни институции и обществени организации, а също и чрез интернет на адрес: www.zabukvite.org

ДОСТОЙНО ЕСТ

„Сиела“ разбуни духовете на читателите

С обявената двудневна промоция за продажба на книги от български автори с 50 на сто намаление - на 1 и 2 ноември - по случай Деня на будителите, издателство "Сиела" разбуни духовете на българските читатели. По време на промоцията веригата книжарници на издателството бяха едва ли не обсадени от читатели. Съвсем обяснимо, като се има предвид, че с марката на престижното издателство излизат изключително интересни заглавия от български автори, включително дебютни книги на млади писатели и поети. Разбираемо, като припомним, че се броят на пръсти издателствата, които досега са си позволили подобен жест към читателите.

Интересът към промоцията бе изключително голям - сподели управителката на столичната книжарница "Ciela Knigomania Books & Music" в търговския мол на бул. "Ал. Стамболийски" 101 в столицата Светла Ангенова. - Сред най-търсените заглавия бяха "На изток от запад" на Мирослав Пенков, "18 процента сиво" на Захари Карабашлиев, "Людост" на Калин Терзийски, а също така книгите на Людмила Филипова "Анатомия на илюзиите" и "Печатна грешка". За отбелязване е, че доста голям бе и интересът към правната литература. Сред най-търсените заглавия от този вид издания беше книгата на Живко Сталев "Българското гражданско процесуално право".

ПО СЛУЧАЙ 1 НОЕМВРИ
ДЕН НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ
ВЕРИГА КНИЖАРНИЦИ СИЕЛА
и ЕЛЕКТРОННА КНИЖАРНИЦА ciela.com
ВИ ПРЕДОСТАВЯТ

50 %
отстъпка

на всички заглавия от български автори,
издадени от издателство СИЕЛА.

Отново за родното място на Паисий Хилендарски

Или защо „доказателствата“ на Цанко Живков, че с. Кралев дол, Пернишко, е дало на България автора на „История славянобългарска“ не са убедителни

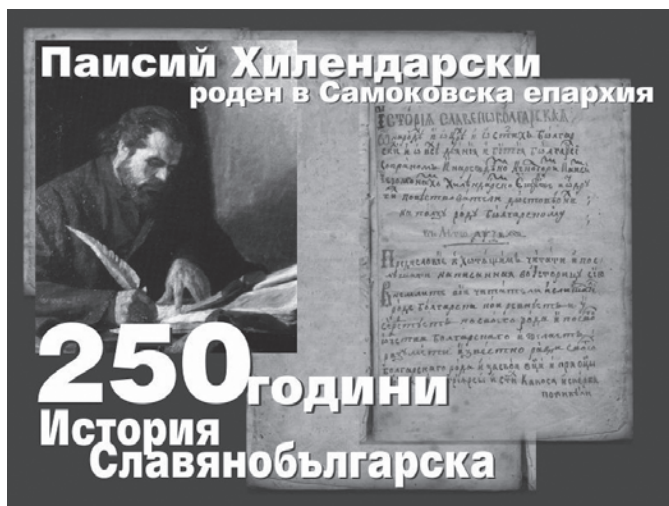
Д-р Мария ДЕЯНОВА

Дискусията за родното място на Отец Паисий Хилендарски би дала убедителен резултат при няколко важни условия. Първо - всеки от дискутиращите да бъде добре осведомен за доказателствата на своя опонент. Да се старее да ги опровергава с научни аргументи, вместо да ги игнорира и да превръща диалога в монолог. Когато аргументите са езикови - както е в спора между с. Доспей - Самоковско, с. Кралев дол - Пернишко, и донякъде Банско, Разложко. Второ, примерите следва да бъдат документиранни, т.е. публикувани (независимо от актуалната дискусия!) в диалектни записи от терена, а не конструирани специално за случая от дискутиращите. Когато въпросът опира до местно предание, авторът трябва да се придържа към първоначално обявеното съдържание, без да се отрича от моменти, вече оборени от опонентите.

За жалост тези условия за една обективна полемика не са спазени в статията на Цанко Живков в бр. 6971 на в. „Стандарт“ (от юни т.г.), в която тезата за Кралев дол се защитава с аргументи и факти, вече изнесени в неговия увод към сборника му „Паисий Хилендарски от Банско или от Кралев дол“ от 2001 г. и в полемична статия от 2002 г. Авторът игнорира статията „Исторически и езикови факти, оборващи тезата за с. Кралев дол като родно място на Паисий Хилендарски“, сп. „Български език и литература“, 2009 г./1, стр. 3-11, въпреки че му беше посочена от моя милост в лично писмо. В статията се доказва, че нито преданието, нито езиковите доводи на В. Кралевски от 1923-1933 г., приети безрезервно от Ц. Живков, издържат критика поради открити по-късно исторически данни и след проверката за достоверността на ред диалектни особености, представени от В. Кралевски като сигурни факти. Ето и основните опровержения по случая:

1. Според преданието и родословното дърво на фамилията Паисови потомственият свещеник Цветан, брат на Отец Паисий, и Лаврентий, е роден през 1720 или 1718 г. и починал в края на XVIII или най-късно в началото на XIX век. Братята посетили гроба му и Паисий останал още шест месеца, през които служил вместо поп Цветан и построил чешмата „Калужарец“, запазена досега. Но през 1942 и 1974 г. бяха открити записи в Хилендарската кондика и Зографски епархиален поменик, че Паисий е починал още през 1773 г. и Ц. Живков приема тая дата. Недоумяваме как той съгласува с преданието тези различни години.

2. Поп Цветан бил „върло преследван от турците и от гръцкия владика в Самоков заради клеветата, че криел богатството на брат си, таксидиота Паисий“ (Ц. Живков, в. „Земя“, 28 март 2002 г.). Но в статията от Д. Даскалов в „Църковен вестник“ от 1 ноември 1958 г. въз основа на гръцки автор се доказва, че самоковският владика от края на XVIII и началото на XIX век (1778-1819) е бил българинът Филотей от Мехомия, който криел народността си в интерес на духовната си кариера, и това доскоро е било „слабо известен факт“ (цит. по Хр. Темелски. Самоков през Възраждането. С., 2003, стр. 173-174). Не случайно самоковският джелеп Христо Самоковли дал на патриарха голям подкуп за назначението му! (пак там). Според дописка в „Цариградски вестник“ от 1858 г. владиката през 1800 г. построил със свои средства сграда

Самоков, родното място на Паисий?

С. Кралев дол, където е роден Паисий?

Банско, мястото, където се е родил Паисий?

за общинското училище и през 1816 г. я разширил, завещал пари за безплатно обучение на деца и заплати на учителите, а през 1819 г. подарил на училището 20 000 гроша и „ливада под Продановци“ (Хр. Темелски, стр. 233-234). Съвсем неправдоподобно е такъв родолюбец да преследва потомствен свещеник, брат на двамата светогорски монаси. Щом поп Цветан е „страдал цял живот от попството“ и завещал на потомците си да не стават попове, което е изпълнено, следва, че събитията от преданието се отнасят към време след 1819 г., когато самоковски владика става гъркът Игнатий.

3. Преминуваме към езиковите аргументи на Кралевски:

а) Цанко Живков и други автори се опират на авторитетното изказване на акад. Александър Теодоров Балан, че кралевдолският говор има форми като казуе, зимуе, даруе, каквито срещаме и у Паисий (само три сигурни - М.Д.). Но Балан явно не е срещал подобните форми и у Йосиф Брадати, дори у Неофит Рилски от Банско, а и у мнозина други, писали на

„болгарски прост език“ със следи от черковнославянски (примери вж. в цит. статията от М. Деянова, стр.8). От друга страна, у Паисий четем: „никому бо не дарува ся долго жити“ (1а), което е невъзможно в кралевдолския диалект.

б) Цанко Живков и други автори приемат за доказателство формата в кралевдолския диалект за гателен падеж ю от она (срещу ѝ в Доспей). Те пренебрежават факта, че у Паисий тя е форма на винителен падеж, черковнославянски наследник на йотувана голяма носовка („ѣ широко“), докато западнобългарското диалектно ю има съвсем друг произход (Б. Цонев. История на българския език. Т. 2, 1984, стр.494). Поважно е, че не е възможно някой да вземе от народен говор граматична форма със строго определено значение и в същото време да я употребява с друго значение, при това в този случай и контрастно - т.е. двете са съвместими в едно и също изречение, както е в кралевдолския диалект: „и ю рекла дома да я вогу“.

в) Основна разлика между Паисиевия език и кралевдолския диалект е това, че характерните диалектизми у него имат „акав изговор“ (Божидар Райков) - двайсет думи имат в корена А, произлязло от старобългарски ъ, ъ или в окончания - от носово О, например - такмо, лавово, трпатъ. И най-малко 55 случая на А като вметната гласна, например хитаръ, осамъ. Въпреки нежеланието на Кралевски да го признае, кралевският говор спада към ъ-подговора - западнософийски - на софийския диалект. Защото в говора на старци, родени преди Освобождението, а някои и преди 1850 г. и записани през 1933 г., намираме думи с ъ в корена като събднуе се, у мой си ръце, тъмни, сын, не съм, добър и пр. Филологът В. Кралевски е починал през 1947 г. и е можел да прочете у диалектолога Г. Попиванов в Сб БАН, 1940 г., че селата Студена, Калкас и Чуйпетлово, съседни с Кралев дол, са в ареала на западнософийския подговор на софийския ъ-говор.

г) Колкото до методите на В. Кралевски, ето два примера. Той иска да докаже, че Паисиевият роден говор е бил ЧЕ-говор, щом е писал вече, повече, наувече - както е и в кралевдолския диалект. Но, „доказвайки“, че в Доспей, поради това, че има КЕ-говор, е възможно само веке, той цитира единствения случай на веке и премълчава пет случая на вече и един на повече у същите информатори, родени през 1814 и 1794 г. (вж. СбНУ 5: 184). По подобен начин той твърди,

че Паисиевите и крал. окончания в дошли, били и т.н. противостоят на достейски дошли, били и т.н. (от днешния говор! - М.Д.). Но той нарочно премълчава повече от двайсет форми на -ли у същите информатори, които през 1890 г. смесват двете окончания поради развой от -ли към -ле, например станали и станале. И прекъсва цитат там, откъдето започват форми на -ли! (вж. у М. Деянов, стр.8). От друга страна, в късни записи от крал. срещаме и причастия на -ле: станале, фанале, пребегале, затвориле, товарили и др. в СНУН, стр. 281, 620 и др.

г) С риск да отегчим нефилолозите ще приведем още няколко различия между езика на „История славянобългарска“ и кралевдолския диалект - разбира се, отминати с пренебрежение (в най-добрия случай!) от В. Кралевски, Н. Кралевска и Ц. Живков. - Отпадане на -т в окончателно за сегашно време, 3 л., мн.ч., напр. „турците да ода сос него на лов“, „другете че паса за него“, срещу редовното му запазване в „Историята“ с две изключения (наред с много подобни изпуснати краища на думи в черновата).

е) У дяго Васил Паисов, 80-годишен през 1930 г. - прадедо (Сб: 114, два пъти), а у Паисий наред с книжовното пра-виждаме и преотци л. 3 а пререга 8 б, преродители 28 а, преродителу 31 б - както в Доспей и Самоков.

ж) У Паисий има поне 14 сигурни случая на защо като изреченски съюз със значение на че: видехъ, защо тако дейтъ; уразумелъ, защо... Виж и 6 а, 17 б, 18 а (два пъти) и др. В запис от кралевдолския диалект - само синонимът му дека - девет пъти (Сб: 182, 184-187), въпреки декларативното твърдение на Кралевски, че защо се употребява и в този диалект. (В Доспей през XIX век и в Самоков през XVIII и XIX в. защо се среща редовно.)

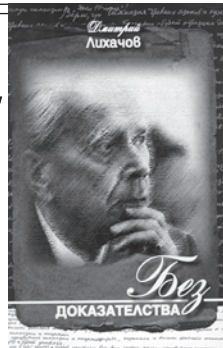
з) С конструиран от самия него пример Кралевски „доказва“ също, че в кралевдолския диалект се употребява Паисиевия глагол назива се (Сб: 174). Но вместо него в записите от анкета през 1933 г. виждаме три неговии синонима: викаше се, казуеше се, окат ни (Сб: 184-185).

и) В записи от кралевдолския диалект не открихме съответници на Паисиеви думи като похарали „съсипали“ л.47б (а в Доспей чух „И така поарала зелнико“, същото и в Самоков), радлив „грижовен, старателен“, войска в значение на война (вж. л.л. 9 а, 9 б, 10 а, 14 а и др.). В кралевдолския диалект срещаме обратното - война в значение на войска. В списъка на Кралевски от съвпадащи думи има редица общобългарски думи: злоба, мор, заповедали, ругал, срамота и др. Но да спрем дотук.

Към всички тези различия между кралевдолския диалект и преобладаващите диалектизми в автографа на Паисий Хилендарски Цанко Живков трябва да вземе отношение, ако и занапред ще защитава езиковия критерий като решаващ в „доказателствата“ за родното село на Паисий. А той действително е такъв според Иван Шишманов, който го нарече „надежден“, според Йордан Иванов през 1908 г. (но, за съжаление, не и през 1938 г.!), Божидар Райков, издателя на Хилендарската кондика и за да минем към Инициативния комитет за юбилея на „Историята“ - проф. Боряна Христова (вж. Българската книга. Енциклопедия. 2004) и доц. Елена Тачева. За съжаление не и според проф. Кирил Топалов, който поддържа тезата, че за петнайсет години в Хилендар (1745-1760) Паисий е забравил (безследно, според автографа му - бел.авт.) родния си бански говор. Но за този аргумент - друг път...

Мъдрословици и откровения на Дмитрий Лихачов

Избрани мисли и афоризми от известния руски учен и приятел на България пусна издателство „Славена“ по случай Деня на будителите

Едно рядко издание на варненското издателство „Славена“ с управител Наско Якимов след второто разширено и допълнено издание на „Писма за доброто и прекрасното“ предлага поредна среща с един от големите хуманисти на отминалия XX век и драгоценен приятел на България акад. Дмитрий Лихачов. Русистката Росица Бърдарска в съставения от нея сборник „Без доказателства“ е подбрала внимателно откъси от статии, интервюта и други публикации, сентенции, като ги е превела на български език и подредила по азбучен ред. Има предупреждение към читателите: книгата не трябва да се чете последователно, а да се отваря напосоки - така човек все ще открие нещо смислено и полезно. Това напомня за древната традиция на сборници с писма и афоризми в търсенето на съвременни читатели особено по-млади, които нямат време и търпение да се заседяват над пространни текстове. Освен това тази подборка се отличава с проникновеност и интимност. Предлагаме извадки от книгата с някои незначителни добавки.

Екология на духа

Ако не виждате зад заобикалящия ви свят неговото минало, той е празен за вас. Скучно ви е, тъжно ви е и в крайна сметка сте самотни.

Без памет няма съвест.

Без нравственост не действат никакви социални и икономически, исторически и всякакви други закони, които създават благосъстоянието и самосъзнанието на човечеството.

Всеки човек е носител на миналото и националния характер на народа си.

Да се престориш, не значи да излъжеш.

„Джебчийството в науката“ - това е да цитираш източници от втора ръка.

Екологията не бива да се ограничава само със задачите за запазване на природната биологическа среда. За живота на човека е не по-малко важна средата, създадена от културата на неговите предци и от него самия. Съхраняването на културната среда е задача не по-малко съществена от съхраняването на заобикалящата ни природа. Ако природата е необходима на човека за биологическия му живот, то културната среда е също толкова необходима за неговата „ДУХОВНА УСЕДНАЛОСТ“, за привързаността му към родните места, за неговата нравствена самодисциплина и социалност.

Животът трябва да се живее творчески, да се поддържа съзидателното начало в него. Животът е разнообразен, следователно и съзиданието е разнообразно, и стремежите ни към съзидателност в живота също трябва да бъдат разнообразни според нашите способности и наклонности.

За всеки народ обръщането към неговото собствено национално минало - ако не е било продиктувано от национализъм, от тесния стремеж да се разграничи от другите народи и техния културен опит - е било плодотворно, защото е обогатявало, разнообразявало, разширявало културата на народа, неговата естетическа възприемчивост.

тявало, разнообразявало, разширявало културата на народа, неговата естетическа възприемчивост.

За всеки народ трябва да се съди по нравствените върхове и по идеалите, с които той живее. Необходима е доброжелателност към всеки народ, и най-малочисления! Всяка недоброжелателност винаги издига стена от неразбиране.

Интелигентност и образование

Интелигентността не е само в знанията, а и в способността да разбираш другия.

Изкуството не може да се улови с голи ръце. Зрителят, слушателят, читателите трябва да бъдат „въоръжени“ - въоръжени със знания, информация.

Капризничество в науката - да избираш само „изгодните“ за тебе теми.

Литературата ни дава колосален, най-обширен и най-дълбок жизнен опит.

Между патриотизма и национализма има дълбока разлика. Първият означава любов към своята родина, вторият - омраза към всички останали.

Моралът е в човешката природа. Нормите му са устойчиви и вечни. Наистина, какво може да се противопостави на заповедта „Не убивай“!? Коя друга заповед? „Убивай“? А на заповедта „Не кради“? Или „Не лъжесвидетелствай“?

Не уважава заслугите на другите онзи, който сам ги няма.

Образоваността не трябва да се смесва с интелигентността. Образоваността живее със старо съдържание, интелигентността - със създаване на ново и осъзнаване на старото като ново.

Отрицателният резултат от изследването също е резултат, при това обикновено най-безспорният.

Култура и ценности

Природата е създавала човека милиони години и тази нейна творческа, съзидателна дейност трябва да се уважава.

Паметта е основа на съвестта и нравствеността, паметта е основа на културата, на натрупванията на културата, паметта е една от основите на поезията, на естетическото разбиране на културните ценности.

Разбирането ни за другите култури зависи от обема на натрупаните знания за тези култури.

Славянските народи не са били самоуки провинциали, ограничени от местните си интереси. Чрез Византия и други страни те са дишали въздуха на световната култура.

Старото не може да бъде напълно лошо. Новото не може да бъде винаги добро.

Свършено погрешно е виждането, че подчертавайки националните особености, опитвайки се да определим националния характер, ние спомагаме за разединението на народите, подбуждаме шовинистичните инстинкти.

Трябва да бъдеш умен навреме и с мярка.

Товарът на културата е единственият товар, който не утежнява движението напред, а го облекчава.

Френска поговорка гласи: „Важно е да имаш смеещите се на своя страна“. Онзи, заедно с когото се смеят, е победител в спора.

„Хулиганство в науката“ е да ругаеш предшествениците си, като скришом използваш (макар и частично) техните материали.

Човешката култура е активната памет на човечеството, активно внесена в съвременността.

Човекът е нравствено уседнало същество, дори онзи, който е бил номад - и за него е съществувала „уседналоост“ в просторите на неговото свободно номадство. Само безнравственият човек не притежава уседналоост и е способен да убива уседналоостта на другите.

Човек е създаден с огромни, неизползвани докрай творчески възможности. Защо? Очевидно заради това, за да не приключваме със себе си развитието, да не затваряме в себе си онова, към което природата се е стремил милиарди години, а да продължаваме това развитие.

Послепис

Дмитрий Сергеевич, наричан още Българолюбец, казваше пред близки и познати и следното:

✓ В Древна Русия селяните са казвали за някой дебелак: „Него Господ съвсем го е забравил!“

✓ А този човек се опитва да задържи една пирамида на върха ѝ. (За нещо, което е безсмислено и невъзможно.)

✓ Един истински учен следва в края на живота си да състави няколко свои афоризма като извод от своите дългогодишни занимания - не повече от три-четири обаче.

✓ Когато историята стане чиста наука - престават да я четат.

✓ Всяко човешко дело съдържа несвършенства. Безгрешни са само делата на Бога.

Защо нямате паметници на литературните ни герои?

Камен МИХАЙЛОВ

Винаги съм се учудвал, защо в България няма нито един паметник на наш литературен герой. Нито един. Няма нужда да давам примери с други страни, където не само ги има, но и с тяхна помощ активно се въздейства върху съзнанието на обществото, както твърди клишето. Първо - е приятно. Второ - интересно. Трето - поучително. Четвърто - и пето - все в тази посока. Ама аз - твърдя това напълно сериозно. Представете си например Софийската централна гара. Не ми казвайте, че то няма железници, каква ти гара. Знам всичко - и за железницата, и за други неща, но сега не ми е до тях. Железница ще има. Ако няма - насила ще я запазят от фалит и унищожаване, но няма как да няма. Няма кой да ни търпи в центъра на Балканите такава разпасана команда. Нито пък има как да трака-лака Ориент-експресът. Да не говорим за другите работи. Но, да си дойдем на думата.

Представете си значи наред първи перон - Бай Ганьо. Същият, има-няма трийсетгодишен. С дисагите, бозавите грешки, абичката, чепатия бастун и навитото килимче на рамо. Мускалите, разбира се, в пояса му. И майтап, комуто е до смях, и живописане в действие. Заставаш до нашенеца - щрак, и продължаваш към Чирпан. Наблизо нейде е Щастливеца. Боднал цигаро и изпод око иронично сматра отрочето си. Първият - пращи от енергия и здраве. Крачи, та пот се лее по врата му. Другият - аристократично фин, тънък та висок (то какво ли друго му остава!) С бомбе, бастон и пътна чанта. Там, между тези два персонажа, между тези две България нашият сънародник да се почувства Българин. Не само виртуално, но и реално.

А Бай Ви Ганьо не е единственият пътуващ герой. Такива са Хитър Петър и Настрадав ходжа. По гравинките дочувам реплики само за елфи, тролове, батмани. Един паметник на двоцимата ще ги възкреси в паметта българска. Защото си струва. Докато водещите ни журналисти записват в отживелиците дядо Йоцо, Хаджи Димитър и Ралица, италианците не дават косъм да падне върху Данте - нищо, че е далеч по-стар от Вазов. Немците си вардят младия Вертер, да не говорим за Фауст и Маргарита. Изобщо не го превеждат на новонемски, нито пък си падат по адаптивните издания на седем страници, съобразени с очакванията на актуалния тийнейджър. "Илиада" - тя шества по световния учебникарски форум без оглед на това, че социалният живот на древна Трояда никак не прилича на реалити шоу. Който иска да мине за образован - се поти над старите текстове.

Крайно време е да се разбере, че образование значи някаква елитарност. Нека да е само начална, но някаква. То не може да бъде ПУЦ за магьосници. А дипломите да се издават като награда за уме-

Швейцария се гордее със своя си Вилхелм Тел, Украйна - с Остап Бендер, Испания - с Дон Кихот и верния му оръженосец... Поради що ние сме „забравили“ колоритните образи на Бай Ганьо, Хитър Петър, чичо Денчо, Андрешко... и се правим на толкова „сериозни“?

рено посещаване на часовете. Добре е тези, които следва да се заинтересуват, да се заинтересуват как протичат часовете по литература в училище. Правоспособните филолози пъшкат над произведенията и въртят часове по контекстология. Що е "майка"? Не стига падежната форма (уф, каква досада!), ами още и някаква частица в прибавка. Що е пушка-иглянка, какъв е този кавал, защо мома, какъв човек е юнакът и т.н. Как така кръстът ще е забит в живо тяло, ученикът знае със сигурност, че в тялото се забива само нож на бандит. По изключение може меч, или копие ако си спомни за Ръсел Кроу и "Гладиатор". Ами животът не е криминален сериал. Кой тук е виновен: образователната система, учителят, обществото? Ами може пък и ученикът, който трябва да прояви заинтересованост, да излезе неправ. Изведнъж. Малко повече от суверенното министерство, което му спуска програмите. Но това е друга тема. Демократична България няма никога да постави паметник на Добрия ученик. Онзи от прозореца вляво. Или вдясно. Няма значение. Важното е да бъде добър ученик. Да учи и да знае. А не да ходи на училище, защото училището е единственият му социален контакт.

Представете си още - пред Лятната естрада в Парка на Свободата ("Борисовата градина")... чичо Денчо. Онзи с мерача. Вдигнал ръчички, а в едната - диригентска палка. Там му е мястото. В нозете му - плетената кошница с капаци и дамаджана. Слязъл е все пак човекът от "мазния влак", да не забравяме. Нещо е дошъл да урежда в Софията, а какво уреждане без армаган. Минават фамилии, малчуганите смущават родителското тяло - един вид "кой е този". Ето ти обяснение, разказ за забравения разказ, и за някои други работи, дето са под разказа - както казват. Поучително. Кой какво иска, и защо го иска. Притча за човешките желания и възможности. Защото "Едно е да искаш, друго е да можеш, а трето и четвърто - да го направяш!" - както го е заковал мъдрецът Хайтов. А пък неговото "Дърво без корен" трябва да е посред булеварда, дето от "Орлов мост" се е юрнал в южна посока. Там, сред платната, отрязан от металните "мантинели", с гайдата и приведена глава. С целия си нечут протест срещу това, което величаем като "градска цивилизация".

Не съм намерил място само за Христофор Белокровски, негово депутатско благородие. Но смятам, че и без него няма как да минем. Той си е дотолкова наш, че трябва да го сложим на най-видно място. Влиза бащата в просторния кабинет, крачил е три месеца до Стамбул - не е шега работа. "Сине, че го!" Чего ли, вятър?! "Вън, как смееш да ми довеждаш разни селяндури тука?!" - това към слугата. И шепи монети за армаган на стареца. Винаги съм го виждал така - не в кабинет, ами на пайтон. С цилиндрото, корделата, шарените консулски "ала франги". Кочияшът - в гръб, той не е важен. Важното е да се загатне някак, че коелата на возило-то пръскат настрани кал. И свалил шапка в това "встра-ни", на улицата - дядо Петко Белокръвченина, бащата. Нека гледа "Нова България" на родителя си. Извисоко, изниско, ако може - да го погледне и в очите. Но да гледа.

Народът ни има нужда от разказване, а не от наслаждаване от обем и пространствени деформации. Последните си ги имаме достатъчно. Нека веднъж па-

Образът на Андрешко вече се тиражира и в интернет

метникът да послужи като илюстрация на една история. История, извън историята. Различна, съдбовна. Поучителна. Българските писатели са ги изнамерили достатъчно добре.

И тъй Швейцария се гордее със своя си Вилхелм Тел, Украйна - с Остап Бендер, Испания - с Дон Кихот и верния му оръженосец... Не са по-малко и нашите емблематични литературни герои. Бих казал дори, че са по-колоритни. И са си наши! Колко народни театри могат да се гордеят с "Опит за летен" пред тях? С целелина и вкопчените във въжетата му изумени селяни. Готови да отделят нозе от полската прах, само дето са натезжали повече от хелия в торпедото. Това е то - опитът. Велик символ. Пипнал го е Радичков, няма какво повече да се каже. И го е пипнал - за вечни времена.

И след високото да се хвърлим в дълбоко. За разлика от историческите фигури, които все някому не уйдисват, с литературните герои не е така. Има място и за отрицателните, и за положителните. Без да будят неприятни чувства, или обръкване. Какво са Бакърджиците без Инджето. Кърджалия, закрилик, убиец на детето си, злощастна жертва на съдбата... Аз от моята си камбания виждам Инджето на Бакаджиците и величествената гледка ме упива. "И страшно е, майко, и - весело!" - както го е рекъл поетът.

Какво е Сливен без Шибил? Вярно, разбойник бил, но нали даже баят казва: "Какъв юнак, какъв хубавец!" И тук още по-ясно изпква спецификата. Що то паметник на хаджи Иванчо Пенчович не може да се направи, но на разбойника Шибил - може. В Сопот пък пращам чичовците - всички вкупом, не в този зловещ вид, в който съществуват в местния музей, а в бронз, с изящните черти за всеки от тях. В знаменитото Ганково кафене - всеки зает със своето си: един го бръснат, други спорят за Йотата, трети вдигнал назидателно пръст..., хаджият пък - блъска с калеврата по миндера.

Литературният паметник има място и по пътищата. На една от отбивките по шосето София - Байлово - каруца. Кираджията - в дебел кожух с вълча яка, на предната дъска - млад шоп с хлътнали навътре рамене и дъа коня, хванати в крачка и онова: "Хитрец си ти, Андрешко" и прочее. Там - сред помръкналото от есента поле, при замислената врана и локвите по хендеците. Какво е Делиорманският простор без Гуньо и охтичавото момиче, жената с навити краища на забрадката. Тези образи са нашето богатство, което не бива да се забравя. Тези хора, по-живи от живите, са част от съдбата на поколения българи. Превърнали са се в родова памет, в семейна сага. Да ги извадим от литературата, да ги превърнем в живи образи и да им дадем живот за идните поколения. Струва си!

Паметникът на Хитър Петър пред Дома на хумора и сатирата в Габрово засега е сред малкото монументи на литературни герои у нас

ПЕГАС

Редактор
Борис Данков

Класическо и модерно изкуство за колекционери

Творба на Иван Милев на цена от 31 200 лв. е най-скъпата на предстоящия търг на "Виктория"

Иван Милев, "Биволи черни - да орем" е с начална цена 31 200 лв.

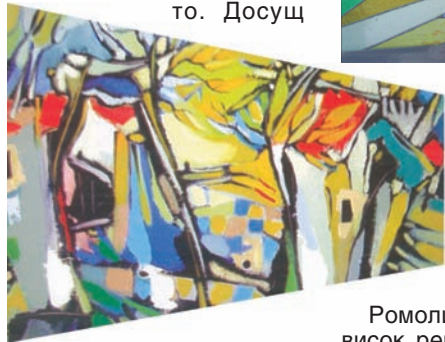
Поредният търг на Аукционна къща "Виктория" е на 15 ноември, четвъртък, от 18 ч. в зала "Средец" на хотел "Шератон". Предварителният оглед на картини-

те ще продължи до 14 ноември в галерия "Виктория" от 15 до 17 ч.

Творби от класическото и модерното изкуство ще зарадват колекционери и ценители. В търга

Иван Яхнаджиев провокира с нова изложба

Често го наричат екцентрик. Шуриите му идеи не харесват на всеки. Защото Иван Яхнаджиев е ярък и неординарен художник, прави първи изкуството бодиард в България през 80-те г. на миналия век. Невъзможно му е да влезе в рамките на общоприетото. Досуш

като картините, които рисува, отбелязват организаторите.

Едни са лудии по пестроцветните му платна, отнасят ги със себе си през граници и океани, други не са в състояние да поемат толкова голяма доза абстрактност.

Яхнаджиев обаче не се отказва от удоволст-

вието да търси. Той знае много добре, че рисуването върху платно не е като да декорираш гола плът..., пише Андреа Ромоли. Платното е "от висок регистър" място за експерименти, където се срещат и си пасват безпокойства, сънища и мечти, емоции и всякакви други хубави и истински неща, които се раждат от тишината, от безмълвното размишление, далеч от фалшивите и лъжливи трикове на телевизията. На платното, затворен в студиото, Иван Яхнаджиев

ев дава живот на фантазни фигури, заплашителни и безобидни - като страшилища и плашила за деца, но привлекателни, допълва Ромоли.

Според Иван Яхнаджиев човек, който може да усеща мириса на утрото, мириса на слънцето и да ги рисува, той може да чувства и тези вълшебни аромати на парфюмите. Когато те се доближават до природата, е голямо попадение. Подобна визия се създава лесно, ако можеш да чувстваш цвета, убеден е художникът.

Новата изложба "Изтрети струни" на Иван Яхнаджиев е подредена до 12 ноември в мраморното фоайе на галерия "България" при Софийската филхармония, научи ДУМА от Цена Бояджиева.

Симеон Халачев ни връща към морето

Младият художник Симеон Халачев представя петата си самостоятелна изложба "Извън сезона". Тя дава различен поглед към морето - след като потокът от туристи е спрял във време, в което малцина от нас имат възможността да му се насладят.

Картините са изложени до 7 ноември в галерия "Артамонцев" на бул. "Витоша" 139.

Симеон Халачев споделя, че е бил вдъхновен от топлата есен край брега, от тихите улици и живописното море на Поморие. Авторът успешно предава настроението на града, вдъхновил много артисти, даже именития поет Пейо Яворов. Симеон Халачев вече предизвика фурор преди няколко години със серия пейзажи от малките улички на Италия, България и Бразилия, а неговите графички печелят награда за съвременна графика на музея Пол Вебер - Германия.

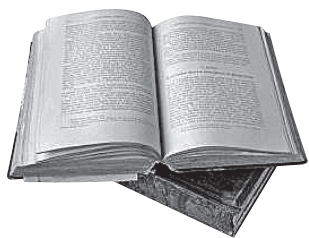
Симеон Халачев е роден през 1977 г. в София и е внук на проф. Симеон Халачев - израствайки в семейството на художници, той отрано показва своя талант. Завършва Националната художествена академия, специалност плакат, с отличен успех. Участва в множество изложби в страната и чужбина. Печели награди в редица студентски конкурси. Тази изложба е предшествана от изложбите му в галерия "Нава", Френския културен институт и галерия "Агора". Работи в областта на живописата, графиката и рекламния дизайн.

Давид Перец, "Натюрморт"

участват работи на Магда Абазова, Наполеон Алеков, Здравко Александров, Елиезер Алших, Никола Аръшев, Греди Асса, Георги Баев, Пенчо Балкански, Асен Белковски, Илия Бешков, Георги Божилов-Слона, Михалис Гарудис, Стефан Гацев, Слави Генов, Генко Генков, Иван Георгиев-Рембранд, Кина Гошева, Андрей Даниел, Едмонд Демирджиян, Борис Денев, Иван Джамбазов, Владимир Димитров-Майстора, Владимир Димитров-Чирака, Марио Жеков, Димитър Казаков-Нерон, Елисавета Консулова-Вазова, Дора Кънчева, Димитър Лалев, Йоан Левиев, Иван Милев, Александър Миленков, Рафаел Михайлов, Петър Морозов, Александър Мутафов, Николай Ников-Ничето, Димо Николов, Панайот Панайотов, Милка Пейкова, Давид Перец, Илия Петров, Юлиус Пинкас-Жул Паскин, Енчо Пиронков, Василка Попова-Баларева, Стоян Райнов, Николай Райнов, Боян Райнов, Светлин Русев, Васил Стоилов, Николай Трандев, Дечко Узунов, Янис Хрисопулос, Георги Черкезов, Лика Янко и много други.

Най-евтините творби на търга са с първоначална цена от 33 лв., 300 лв. и 350 лв. А най-скъпата е на Иван Милев с начална цена 31 200 лв. за картината му "Биволи черни - да орем". "Натюрморт" на Давид Перец се търгува от 17 500 лв.

Лавица

“ВЕЛИКИТЕ

НЕМСКИ ПОЕТИ от XII до XX век - антология” от Венцеслав Константинов (издание на “Сиела”) представя 33-ма майстори на словото, сред тях рицарите-минезингери Хартман фон Ауе и Валтер фон дер Фогелвайде, майстерзингера от епохата на Реформация Ханс Закс, поетите на барока Андреас Грифиус и Албрехт фон Халер, творците на Ваймарската класика Гьоте и Шилер, изящните романтици Новалис и Хайнрих Хайне, символистите Рихард Демел и Стефан Георге, Хофманстал и Рилке, експресионистите Георг Хайм и Георг Тракл - до поетите на новото време Курт Тухолски и Ерих Кестнер. В общо 5000 стиха е представено най-доброто, най-вдъхновеното от немската лирика в блестящ превод на български.

“ИЗКУСТВОТО

ДА ОЧАРОВАШ” от Гай Кавазакки издава “Ентусиаст”. Колкото по-големи са целите ви, толкова повече ще трябва да промените сърцата, умовете и действията на хората. Това важи с особена сила, ако разполагате с ограничени ресурси и силни конкуренти. Ако има нужда да очаровате хората, значи правите нещо смислено. А това значи, че имате нужда от очарование. Очарованието е процес, а не еднократен акт. Вие искате усилията ви да бъдат трайни, а това означава хората да приемат присърце каузата ви, да отговорят по същия начин и да изпълнят онова, което са обещали. Предавам ви своето познание така, че да можете да промените света, заявява авторът.

“ЖИВОТЪТ Е

КРАТЪК, ЖЕЛЕНИЕТО - ВЕЧНО” от Патрик Лапейр е меланхолична хроника на една безнадеждна любов. Сюжетът в седмия роман на автора напомня много на филма “Жул и Жим”, в който Жана Моро, подобно на литературната героиня Нора Невил, се люшква между двама мъже, безнадеждно влюбени в нея. Романът е апология на любовното желание - като обсебваща страст, от която мъжете се страхуват. Написан с изтънчено чувство за хумор, романът оставя у читателя неопишуемо усещане за лекота, макар и с горчив привкус. Авторът изгражда атмосфера, в която реалното се облъсква с нереалното, нежността - с болката, щастието - със страданието. Издава “Алтера”.

“ЧЕРНА ПА-

КОСТ” от Ивлин Уо разказва за въображаемия остров Азания, разположен до източното крайбрежие на Африка. Неговият нов владетел Сет, завършил Оксфордския университет, е твърдо решен да доведе в страната си прогреса и новата епоха. Неговите поданици са непросветени, ширят се корупция и кръвожадност. С помощта на своя познат от университета Базил Сийл, когото провъзгласява за министър на модернизацията, императорът възнамерява да запознае народа си с достиженията на западната цивилизация. Усилията на Сет и Базил включват планове за конституционна реформа, благоустройствени начинания и тържество на противозачатъчните средства, което се превръща в бедствие. Издава “Прозорец”.

Музикалният феномен

Теодосий Спасов

Къде се намира всепризнатият майстор на кавала в новите търсения в джаза - на този въпрос има за цел да отговори авторът на книгата за него Владимир Гаджев

Изтъкнатият джазов критик и журналист Владимир Гаджев написа “Теодосий Спасов. Преследващият звуци” (ИК “Изток-Запад”) - своеобразен биографичен труд за световно признатия майстор на кавала.

От дълбока древност духовите музикални инструменти са част от фолклорното съзнание чрез своето господстващо място като неотделим магически атрибут на пастира шаман. Безбройните разновидности на тези инструменти от хилядолетия са откривани при разкопки по поречието на Тигър и Ефрат, в Египет, Елада и други по-стари цивилизации. Първообраз на кавала например е разпространеният в Близкия изток най (nai). Самата дума произлиза от турското kaval, което значи дълга свирка за надуване. Освен в Турция, кавалът е разпространен под различно наименование из целия Балканския полуостров (Северна Гърция, Южна Румъния, Македония, Косово, България), в Унгария, Армения, Азербайджан и други краища на Европа и Азия. У нас дългата свирка за надуване е най-популярна в Тракия, Лудогорието и Добруджа (съответно и в техните фолклорни диалекти), като инструмент за съпровод на певица/певичата или като солиращ инструмент. Безспорно един от най-известните изпълнители на кавал не само в България, а в световен мащаб, е знаменитият Теодосий Спасов. В книгата с биографични елементи “Те-

одосий Спасов. Преследващият звуци” Владимир Гаджев има за цел да отговори на въпроса: Къде се намира всепризнатият майстор на кавала в новите търсения в джаза? Според Гаджев Спасов се нарежда по-скоро в редиците на етноджаз и уърлд мюзик. Същевременно авторът се съгласява и с оценката на сп. “Нюзик”, че Теодосий “е създал нов музикален жанр”. Ала ако това твърдение бъде прието за вярно, кой е този жанр и как трябва да назоваваме музиката, която виртуозът прави?

“Теодосий Спасов. Преследващият звуци” отговаря на тези въпроси, убеждавайки ни, че едноименният герой от книгата прави различни музики по различно време. Нито Гаджев, нито Спасов са характеризирали и уточнили конкретен жанр, към който спада музиката на световноизвестния

изпълнител, а през годините редица авторитети са (по)казвали, че музиката безспорно може да я има и без еднозначни класификатори...

ВЛАДИМИР ГАДЖЕВ (1944), освен джазов критик и журналист, е и преподавател по история на джаза, на поп и рокмузиката в Националното музикално училище “Любомир Пипков” в София. През 2000 г. германското издателство “Кьонеман” и българското “Кубеа” разпространиха в цял свят неговата “Илюстрирана енциклопедия на музикалните инструменти по света” (художник Антон Радевски). През 2004 г. се появи книгата му “A Love Supreme - Веселин Николов и неговите Бели, зелени и червени”. През 2010 г. видя бял свят капиталният му труд “NowTs The Time. Джазът в България и българите в джаза: 1911-1991”. Година по-късно той предложи на читателите своето изследване “Седемте изкушения на Златният Орфей”. А съвсем неотдавна се появи и книгата му “Когато Западът среща Изтока: от фолк към етно джаз и уърлд мюзик”.

Преводачът представя

Джордже Енеску - един от големите музиканти на нашето време

Огнян СТАМБОЛИЕВ

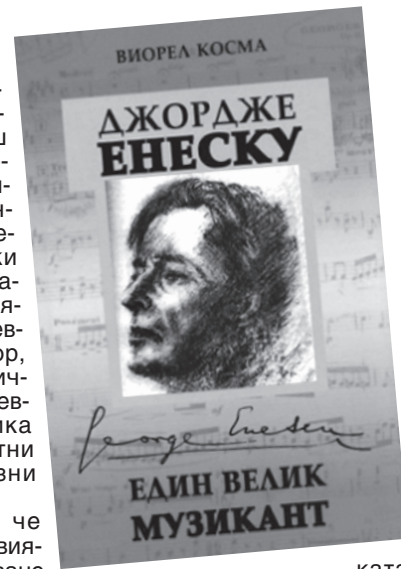
В спомените си Енеску пише: “Когато говорят за мен в Европа имат предвид цигулара и диригента, а в Америка - композитора. А аз се считам за композитор до мозъка на костите си. Наистина обичам много цигулката, но... особено когато слушам други изпълнители (не себе си!). Например Жак Тибо, когото обожавам. Той винаги ме е изпълвал с възторг!..”

През първата половина на нашето столетие видни композитори от Източна и Южна Европа избрах за свой път т. нар. “синтез между Изтока и Запада”. По този път тръгна и Енеску. Неговите близо 120 опуса възплътиха този синтез, осъществен в “духа на времето”, т.е. духа на универсалните направления в изкуството на епохата, в която живя, а именно - синтеза между румънската музикална култура (на първо място древната, фолклорната, а също и т.нар. музика култа или “образованата”) и голямата европей-

ска симфонична култура.

По своята естествена ориентация Енеску се приближава до Леош Яначек, Бела Барток, Оливие Месиен, Игор Стравински (“руския” му период), до всички композитори на нашия век, които успяха да открият в европейския фолклор, особено в автентичния, или в извън европейската музика напълно неизвестни дотогава изразни възможности.

Известно е, че едно от последствията на това проникване на културите - особено на онези, които бяха игнорирани преди това, бе еманципацията на ритъма в музиката на XX век. За разлика от повечето автори Енеску беше сред първите или малцината, които включиха свободния ритъм от фолклора, например дойните (тъжните бавни народни песни) в европейската музика. Но тази ритмическа система не беше съвместима с класичес-

ката полифония. Затова тя опереди предпочитанията на румънския композитор към една нова полифония, подобна на хетерофонията на извън европейската или старата европейска култура. Тук става дума за едновременно разпределение на един и същи тематичен материал между няколко паралелни гласове и движението им от едногласие към многогласие.

Преди петнайсетина години изтъкнатият композитор и музиколог Паскал Бентоу (р. 1927 г., познат у нас с операта си “Хамлет”) публикува обемиста монография под наслов “Шедьоврите на Енеску”. В нея той анализира доста подробно и задълбочено 26-те, според него и повечето изследователи, най-значителни произведения на румънския класик. Сред тях, без съмнение, са двете Румънски рапсодии, трите симфонии, трите сюити за оркестър (Третата се нарича още “Селска”), Увертюрата по теми с народен характер, вокално-симфоничната поема “Вокс-Марис” (Гласът на морето), трите сонати за пиано и цигулка (Третата с “народен характер”), сюитата “Спомени от детството”, Камерната симфония за 12 инструменталисти-солисти (неговият последен опус, завършен на 18 май 1954 г. в Париж), операта “Едип” (единственото му сценично произведение), прекрасният вокален цикъл “Седем песни по стихове на френския поет от XVI век Клеман Маро”.

„Сентиментал суингърс“

посвещава предстоящия си концерт на танците

„София лайв клуб“
ще се превърне на
9 ноември в дансинг за
втория им рожден ден

Най-запалените почитатели на танцовите забави от 60-те години на миналия век ще бъдат посрещнати в 22 ч. на 9 ноември в „София лайв клуб“ от „Сентиментал суингърс“. Вера, Деси и Рони ще отпразнуват втория си рожден ден точно в стила на филмите от онова време. „София лайв клуб“ ще се превърне в зона, подходяща само за удобни обувки. Специално за събитието „Сентиментал суингърс“ подготвя нов репертоар, посветен на танците. През лятото Вера, Деси и Рони представиха първия си сингъл „Unemployed Lovers“ и радва-

ха публиката на няколко фестивала в България и чужбина. За предстоящото музикално приключение трите дами на суинга обещават повече рокабили, буги и туист в компанията на Михаил Йосифов секстет и диджейското дуо „Смъгълърс кълектив“, научи ДУМА от Весела Венчева.

Предстоящият концерт е с подходящо за очакваната атмосфера име - „Friday Night Fever“. Вдъхновени от Елвис, „Сентиментал суингърс“ този път ще предложат на публиката различен лайв, който ще е порокендрол отвсякога. В новия репертоар на дамите ще намерят място само много танцувални песни, на които самите „Сентиментал суингърс“ ще танцуват и ще се смесят с публиката.

„Friday Night Fever“ ще бъде необикновено парти за рожден ден - концептуално, емоционално и танцувално. Освен това дамите от триото подготвят интересна томбола с изненадващи награди. На втория си рожден ден Вера, Деси и Рони ще правят подаръци. Някои от спечелилите в играта на 9 ноември напри-

Снимка ЕЛЕНА НЕНКОВА

мер ще получат участие на самите „Сентиментал суингърс“ в техен личен празник, който ще мине под незабравимия отпечатък на суинга.

Билетите се продават в мрежата на Eventim по 12 лв., а в деня на събитието ще бъдат 15 лв.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Блус от Испания слушаме на София Блус мийтинг

Шестото поредно издание на София блус мийтинг ще се състои на 12 ноември от 20 ч. в „София лайв клуб“. Специални гости на събитието ще бъдат американците Морленд&Арбъкъл. Със съдействието на Институт Сервантес-София, единствената проява, посветена изцяло на блус-културата в България, ще представи испански блус под звуците на най-виртуозните хармоникари Минго&Дъ блус интродърс. В срещата участие ще вземе и българската група „Блус трафик“, научи ДУМА от Наталия Бицова.

Блус от... Испания! В Испания се слуша и харесва не само фламенко. Едно от доказателствата са Минго&Дъ блус интродърс. Доминго Балагер е сред най-виртуозните хармоникари не само в Испания, но и в света. Започва да свири на хармоника 11-годишен. Първата си група „Каледония блус бенд“ основава през 1985 г. и в продължение на 10 години покорява с нея много блус-сцени в Испания и Франция. 1995 г. е начало на нов проект - акустичното трио „Блийсвил“, чийто репертоар освен собствени композиции включва и уникални интерпретации на песни на велики блусари като Мъди Уотърс и Литъл Уолтър. Следват няколко години с „Блус бластърс“ - блус-формация, съчетаваща експлозивността на чикаго блус с меланхолията на уест коуст блус, а след това се появява „Дъ блус интродърс“ - сегашната група на Минго. През март 2012 г. Минго&Дъ блус интродърс представят Испания на вече ежегодния фестивал „Юропиън блус чалъндж“ в Берлин.

Китаристът Аарон Морленд и хармоникарят-вокалист Дъстин Ербъкъл започват да свирят заедно в Канзас пре-

ди 10 години. И двамата са дълбоко повлияни от духа и вътрешната сила на блуса от 20-те години на миналия век, и двамата са страстни почитатели на енергията на урбан блус - началото на електрик блуса в периода след Втората световна война. Тези две отправни точки им позволяват да развият свой собствен съвременен стил, изкристализиращ до пауър гараж рок-блус - мощен гаражен рок, съчетан с динамиката и енергията на Тексас блус. Морленд&Ербъкъл са свирели заедно с такива легенди на блуса като Зи Зи Топ, Джони Ланг, Бъди Гай, Робърт Грей. През 2011-а издават втория си албум за звукозаписната компания „Теларк“, който сполучливо назовават „Just a Dream“ и смятат за най-доброто, което някога са създавали.

Една от малкото български групи, която от своето създаване никога не се е отклонявала от трафика, пълен с блус, е „Блус трафик“. Музиката им и цялостното им музициране са силно повлияни от двама легендарни блус-китаристи - Стиви Рей Вон и Джони Уинър. Повече от 10 години „Блус трафик“ са най-ревностните последователи в България на Тексас стаил блуса и най-успешната българска група в този стил - отличаващ се с много динамика, мощен саунд и бързоменящи се китарни рифове. Двете китари (Краси Табаков и „Порто“) се допълват изключително успешно с изключителни китарни рифове и винаги представят чудесни „диалози“ помежду си, подкрепени от солидна ритъм секция.

Медиен партньор на Софий блус мийтинг е радио Джаз FM. Цените на билетите са 19.80 лв. на предварителна продажба и 25 лв. на входа в деня на събитието.

Морленд&Ербъкъл

Минго&Дъ блус интродърс

„Блус трафик“

Снимки СОФИЯ БЛУС МИЙТИНГ

Монахът Фриар Алесандро изгаде дебютния си албум

Снимка ЮНИВЪРСЪЛ МУЗИК БЪЛГАРИЯ

Новата звезда на „Десса“ - Фриар Алесандро, издаде своя дебютен албум на 15 октомври. „Voice From Assisi“ е запис във все по-популярния кросоувър жанр (всъщност смесица от жанрове - б.р.), характерен за изпълнители като „Ил Диво“, „Ил Воло“ и Андреа Бочели. Изпълнителят грабва мигновено с ангелски глас и красиви песни, пропити от любов и болка едновременно. „Voice From Assisi“ побира известни религиозни песни, авторски творби и автентични францискански песнопения. Записаният в Аби роуд (най-известното звукозаписно студио в света) албум е продуциран от Майк Хеджис, познат от работата си за „Ю2“, „Кър“ и „Меник стрийт прийчърс“. Майк е и човекът, открил талантливия тенор. Така Алесандро става първият монах в света, подписал договор с голям звукозаписен лейбъл.

Ето какво казва младият тенор за себе си:

„Казвам се Алесандро и съм монах от Ордена на Св. Франциск от Асизи. За мен музиката е директна връзка с Бог. Това е начинът, по който общувам с него. Чувствам се благословен, че мога да следвам призванието си чрез тази прекрасна музика.“

Днес изпълнителят продължава да работи в Базиликата „Санта Мария дели Анджели“ и посреща повече от 6 милиона посетители всяка година. През свободното си време талантът е дърводелец - освежава стари мебели и изработва дървени етажерки за книги. Тъй като е дал личен обет за бедност, Фриар Алесандро няма да вземе и един лев от продажбите на записа си и животът му ще си остане същият. Приходите от продажбата на „Voice From Assisi“ ще бъдат дарени на Ордена на францисканските монаси, който впоследствие ще ги използва за благотворителни цели, научи ДУМА от Йоанна Колева.

Театърът като мисия

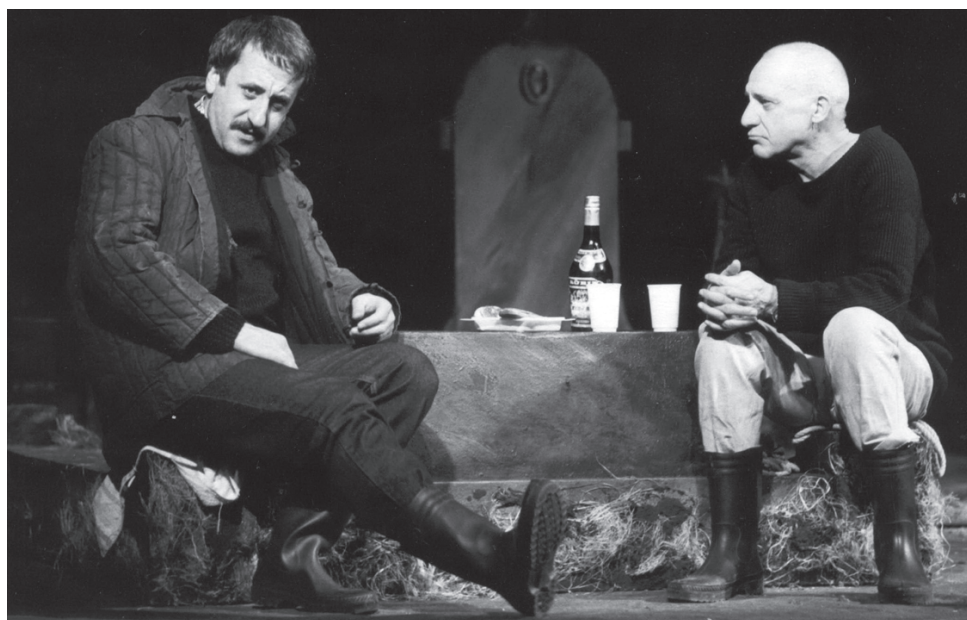
Младен Киселов: Проблемът на днешните хора е, че всички смятаме, че сме прави и не можем да контактуваме нормално. Трябва да се научим да живеем заедно.

Младен Киселов наистина приема театъра като мисия - човешка, творческа, жизнена. Защото за него правенето на театър е преди всичко работа и то сериозна интелектуална и аналитична работа на ума, но и емоционална работа на сърцето. Театърът е роден от нуждата от контакт между хората. И ако той е успешен, хората може да се разделят, да се развеждат, след години въобще да не се познават, но те винаги ще имат моменти, в които са били истински близки, смята режисьорът, който във всичките си постановки в българския театър успя да докаже това си убеждение не само с естетически и художествени факти, но и с човешкото и творческото си поведение. За него изборът на пиесите, които поставя, никога не е бил лесен, защото не си е позволявал да прави компромиси с естетическите си критерии, и никога не е бил определен от други интереси, освен от интереса към живота на човека в съвременния свят и от интереса към театралното битие на голямата драматургия. Вероятно за това и дебютът му на професионална сцена, след обучението му по режисура при Анатолий Ефрос в Москва, е с "Домът на Бернарда Алба" от Лорка в Пловдивския театър, последвана от "Врагове" и "Последните" от Максим Горки или "Мъжът си е мъж" от Бертолт Брехт на сцената на Младежкия театър. В тези представления се очертава ясно аналитичната задълбоченост на режисьора, умението му за работа с актьорите и усетът за внушаваща театралност. Това като че ли проличава най-силно в "Мъжът си е мъж" на Брехт, една забележителна за времето си интерпретация на Брехтовия тип театър и стойностно актьорско присъствие на Димитър Буйнозов в ролята на Гали Гай. Спектакълът, който впрочем е сред малкото смислени сценични интерпретации на Брехт на наша сцена, категорично доказва на художествено ниво способността на режисьора за изключително фин и задълбочен анализ както на произведението като цяло, така и на образите и ролите. И точно тази способност по-сетне се превръща в запазена марка на режисьорската работа на Младен Киселов и е в основата на реномето му на интелигентен, рационален и едновременно с това емоционален театрален творец.

През годините, в които работи в българския театър, Младен Киселов прозорливо проправя широка пътека на сцената и за редица родни автори, в чиито произведения открива проблематика актуална, философска и значима. Така в режисьорския му портфейл се появяват постановките по пиеси на Недялко Йорданов - "Мотопедът", "Въпрос на принцип" и "Любов необяснима", на Иван Радоев - "Сън", "Биволът" и "Човекоядката", на Валери Петров - "Театър, любов моя".

Светлана ПАНЧЕВА

Забележително място в историята на съвременния ни театър, не само с дълголетие, но и с естетическата и гражданската си стойност, имат два от тези спектакли - "Човекоядката" от Иван Радоев, поставена в театър "София", която се превръща в легенда и емблема на "езоповия" език на театъра от 70-те години и която дава на Теодор Колев една от най-качествените му роли в театъра, и "Театър, любов моя" от Валери Петров, която във великолепия дует на Таня Масалитинова и Славка Славова се превръща в апотеоз и призна-

Велко Кънев и Наум Шопов в сцена от "Сън" от Иван Радоев, Народен театър

ние в любов на тази вечна, страстна и привлекателна игра, наречена театър.

Специално и показателно място в режисьорския свят на Младен Киселов има драматургията на Йордан Радичков. Може да се каже, че неговите постановки на "Опит за летене" на сцената на Народния театър - представление, което се играе над 10 сезона, и "Образ и подобие" - спектакъл, в който категорично се очертава драматично-гротесковият талант на Велко Кънев, а също и великолепната "Лазарица" на Григор Вачков на сцената

Славка Славова в "Театър, любов моя" от Валери Петров, Театър 199

Сцена от "Опит за летене" от Йордан Радичков, Народен театър

на Сатиричния театър, са сред най-пълноценните и проникновени тълкувания на драматургията на Радичков. Също както и постановките на "Суматоха" и "Кошници" в периода 1977-1982 г., когато е главен режисьор на Сатиричния театър. Средишно място в режисьорската му биография заема и Станислав Стратиев с пиесите си "Сако от велур" и "Рейс". И двата спектакъла, осъществени в Сатиричния театър, бързо се превръщат в култови както със специфичната си и ярка театралност (незабравим остава образът на Чиновника в изпълнение на Георги Калоянчев и прочутите му реплики), така и с актуалното си внушение, поднесено обаче като изкусно изработена сребърна стрела. "Театърът е като дзен. Правиш един спектакъл заради самия процес на създаване и заради това, което хората в залата и

години чрез блестящата гротеска "Веселите Разплюеви дни" по Сухово-Кобилин. С виртуозните в превъплъщението си Валентин Танев, Снежина Петрова, Веселин Мезеклиев, Вяра Коларова и Малин Кръстев, Младен Киселов изгражда спектакъл с изключителна въздействена сила и впечатляваща зрелищност. На сцената на Театър 199 оживява един паноптикум от невероятни, гротескни, абсурдни фигури, забъркани в горчиво актуални ситуации. Внушението на "Веселите Разплюеви дни" е като в тъмна пещера, където е едновременно весело, смешно и страшно.

Пътеката на Младен Киселов в българския театър може и да не е много широка, но със сигурност е забележима с чистотата на линията си, с прави си пропорции и с ясните си следи.

Велко Кънев и Стефан Данаилов в "Дон Жуан" от Ж. Б. Молиер, Народен театър

възрожден раждането

водна светлина във вярата и живота”.

Въпросът: “Мечтаете ли да си направите къща за живеене?”, получи отговор - “Разбира се!”, но Тодор очевидно остана изненадан от питането.

Малките къщички той изработва за 3-4 месеца всяка - без специални инструменти и апаратура, без лупи и микроскопи. Основният инструментариум се състои от ножица, макетен нож, линии и триъгълници. Всичко е ръчно рисувано и издълбавано върху специална ръчна хартия, картон, дърво, фолио.

Решаващо за успеха на творбата знаете ли кое е, пита внезапно творецът. Не материалът, а работата по него. Понякога се налага да си правя собствени сплави от материали, да си ги скулптирам - щерни, ковано желязо, дървета, каменни зидове за огради. Материалът трябва да е фин, подчертава майсторът на приказните къщи, за да е по-лесна обработката му и да се получи изящен резултат.

По прозорците и в дворчетата се виждат елементи от ковано желязо, типични пловдивски фенери, копривщенски кладенци, комини. И всичко е рисувано ръчно. В процеса на работа къщите на Нанчев приличали на строеж - със скеле, укрепени допълнително, за да няма изкривявания.

Неговото уникално изкуство е скъпо, шедьоврите на българската възрожденска архитектура са в лимитирани серии, което ги прави трудно достъпни на пазара. Една къща струва от 500 до 2000 евро и откупки досега са правили предимно чужденци. Тодор Нанчев често продава творбите си по номинал, за да си набави отново скъпите материали, така необ-

ходими за следващата “постройка”.

Проектите за постоянни експозиции са една от най-важните задачи на младия творец, който сам си е и продуцент, и мениджър, и търговски представител, и идеен мотор за създаването на атрактивни изложби, популяризиращи опазеното или изгубено архитектурно наследство.

Сред бъдещите важни проекти на Нанчев е възраждането на архитектурното наследство на Стария Пловдив, защото ще съдържа три групи творби: авторските му произведения на изкуството, които третират духа на характерната за Пловдив и региона - Копривщица, Карлово, Родопите възрожденска школа; възстановки на разрушени къщи - изгубеното наследство, и третата група - ценни образци на пловдивската архитектурна школа, които са в относително добро състояние и си струва да бъдат показани, за да се насочи интересът на гостите и туристите към Стария Пловдив. С две думи - целта му е създаване на културно-исторически маршрут.

Свободната професия дава възможност на Нанчев всеки ден да работи различно, но често стига до 16 часа, а когато тича да урежда изложби и проекти, прави проучвания, търси материали, води кореспонденции - “само” по три. Всичко си изработва сам, защото “съм много вискателен”. Дори прозрачните кутии, в които къщите се експонират са ръчно изработени, както и транспортните.

Къща за жена Тодор Нанчев още не е правил. Никои не ме е вдъхновил - казва - и не си е поискал такъв дом... Обещава да се обади, когато този момент, може би много скоро, настъпи.

През 1885 г. България е съвсем млада държава - изминали са само седем години от нейното създаване. На 6 септември революционният комитет в Пловдив провъзгласява Съединението на Княжество България с Източна Румелия. Опасявайки се от турска военна реакция, почти цялата българска войска е дислоцирана по границата с Османската империя. Като се възползва от това, сръбският крал Милан замисля мащабна военна акция срещу България.

На 2 ноември 45-хилядната Нишавска армия с 250 оръдия предприема настъпление по посока Сливница-София, а 15-хилядната Тимошка се придвижва към Видин. Срещу водената от генерали и полковници сръбска войска се сражават български части, командвани предимно от капитани. Затова Сръбско-българската война е наричана още и Войната на капитаните. Наред с по-

Боят при Пирот

Ще ни отнемат победата, княже!

Това предупреждение на нашите капитани към Батенберг в края на Сръбско-българската война от 1885 г. се оказва пророческо, защото макар спечелили и запазили единението на страната, заради слаби политици и дипломати не получаваме никакви нови територии, репарации, контрибуции

Доц. Йордан ВАСИЛЕВ,
д-р по история

известните като Атанас Узунов, Анастас Бендерев, Коста Паница, Олимпи Панов има и други, сред които са Христо Кантов, Марин Маринов, Стефан Кисов, Петър Танитлов, Аврам Гуджев - те са почти непознати или забравени.

На 2 ноември повечето командват подразделения, които се намират на турската граница. Като най-старши офицер, на капитан Попов се възлага да командва българската войска, която трябва да посрещне настъпващите сръбски сили. Но каква ти войска?! Тя се състои от 4200 новобранци, които са постъпили на наборна служба през септември и са съвсем необучени. Към тях трябва да се прибавят 350 юнкери от Военното училище и 180 от Школата за запасни офицери. Така с по-малко от 5000 души, въоръжени с пушки и 25 оръдия от Руско-турската война, Попов след 6-часов преход пристига в Сливница.

Според разузнаването сръбският противник е на около 20 км от града и

настъпва с авангард от най-боеспособната си част - Моравската дивизия, която е в състав от 9000 души с 85 оръдия. След като преценява обстановката, кап. Попов остава в Сливница 2000 души, а с другите около 3000 оръдията се отправя към с. Гургулят. Това става в късния

Наша офицери след сраженията - снимка за спомен

следобед на 3 ноември. На изморените от изминатия 10-часов преход войници се дава половин час почивка и след това започва бързо опакване. Помагат селяни от Гургулят и от околните села.

Окопани са и 10 от оръдията. Другите 15 са разположени по ридовете на близката Вискяр планина, където са и юнкерите, но умело замаскирани.

Рано сутринта на 4 ноември Моравската дивизия, командвана от ген. Сланич, започва настъпление, като преди това срещу българските позиции са изстреляни повече от 2000 снаряда. Като смята, че в по-голямата си част защитниците са унищожени от този убийствен артилерийски огън, ген. Сланич яхва коня си и възглавява атаката.

Българските загуби обаче са минимални, защото войниците са укрити в дълбоки окопи. Те посрещат нападателите със силен пушечен огън. В същото време разположените по ридовете на Вискяр планина оръдия откриват картечен флангови огън. Юнкерите предприемат няколко набези в тила на Моравската дивизия и това напълно разстройва нейните първоначални планове и очаквания за лесна победа. Ген. Сланич е ранен и го изнасят с носилка от бойното поле. Сръбската атака окончателно се проваля.

Това е началото на края на вражеската офанзива. На 6 ноември започват да пристигат българските части от дислоцираните на турската граница войски, които нанасят съкрушителни поражения на агресора. За преломен момент в Сръбско-българската война се смята 8 ноември, когато нашите войски разгромяват сърбите при Цариброд. Оттогава започва техният пълен разгром. След това е превзет Пирот и българите стигат до Ниш.

На 13 ноември сърбите провождат пратеници в Главната квартира на българските войски, която е изнесена в Пирот, да молят за примирие. Временният главнокомандващ капитан Бендерев ги отпраща, като им казва, че това е в пълномощията само на княз Батенберг и заповядва влизането на българските войници в Ниш. На 17 ноември населението на града, което е 70 на сто българско, излиза да посрещне нашата войска.

Междувременно княз

КРЪЩЕНИЕ НА ВОЕННИЯ ФЛОТ

След временното руско управление в периода 1878-1880 г. на Княжество България са оставени руски корабчета, катери и други плавателни съдове, които са базирани главно в Русе и по-малката част - в Никопол, Оряхово и Видин. По време на Сръбско-българската война се решава те да бъдат използвани в бойните действия. На корабчетата "Взрив", "Опит", "Голубчик", "Огоньок" и още 5-6 са поставени оръдия и те се обслужват от мобилизирани войници от крайдунавските селища, повечето от които са рибари.

Флотилията стига до устието на река Сава и обстрелва сръбските селища. "Взрив" и "Огоньок" остават при Видин, където подпомагат защитниците на крепостта. Когато тя е обсадена от Тимошката армия, нейният командващ генерал Томашович отправя ултиматум към командващия Видинския гарнизон да се предаде, на което той отговаря: "Във военното училище мен са ме учили как да отбрънчвам, а не как да предавам крепости!". В няколко речни битки Българската дунавска флотилия унищожава голяма част от сръбската и с това допринася за общата победа.

Александър вече е пристигнал в Пирот. Там го посещава австро-унгарският посланик в Белград граф Кевенкюлер-Меч, който му съобщава, че ако българското настъпление продължи, ще срещне войските на император Франц-Йосиф, а нотата е одобрена и от руското правителство. По-късно се оказва, че документът е инициатива само на външния министър Андраши. Княз Батенберг се колебае, защото капитаните му казват, че не само Ниш, но и Белград може да бъде превзет в близките няколко дни и тогава да се започнат преговори за сключване на мирен договор, който да сложи край на войната.

Капитаните му припомнят грешката на руснаците, които по време на Освободителната война не влезли в Цариград и там да се подпише мирът. "Ще ни отнемат победата, княже!", изразява тяхното мнение кап. Атанас Узунов.

Александър не се съобразява с тяхното становище. На 7 декември се сключва примирие, а на 19 февруари 1886 г. в Букурещ е подписан мирен договор. Това е може би единствената война в световната история, в която победителят не печели никакви териториални придобивки, репарации и контрибуции. Единствената полза е безусловното признаване на Съединението от страна на съседните държави и на Великите сили.

В най-краткотрайната война в най-новата история на България (Сръбско-българската война фактически продължава само две седмици - от 2 до 15 ноември) са убити 750 български войници, подофицери и офицери, а 1150 са ранени. Имената на по-голямата част от загиналите са изписани на паметника в гр. Сливница, с. Гургулят и на други места. Но има и неизвестни. Със саможертвата си тези знайни и незнайни храбри мъже дават своя дан за единна България. Поклон пред вечната им памет.

ИВАН ВАЗОВ ВЪЗПЯВА ПОДВИГА

През 1885 г. народният поет написва "Разкази за Сръбско-българската война", "Стихотворения за войната със сърбите", "Поручик Вълков", "Сливница". Сред тях като че ли най-познат и известен е разказът му "Иде ли", който е написан вероятно в средата на декември 1885 г. Тогава победните български войски се завръщат след примирието от 7 декември и са посрещнати възторжено и тържествено от населението. На този фон Вазов описва и една лична трагедия. Близките на редник Стоенчо напразно очакват да го видят в

колоната на завръщащите се войници. Както по-късно узнават, той е загинал при изпълнение на войнския си дълг. И докато щастливите близки на оцелелите войници и офицери посрещат своите синове, бащи и братя, в това време някъде край Цариброд обилно валияният сняг засипва гроба на Стоенчо.

През 1985 г. бе отбелязана 100-годишнината от Сръбско-българската война. Тогава се отпуснаха никакви средства и аз, като историк и журналист, бях включен в събирането на документи, описва-

нето на неизвестни събития и случки от войната. В Сливница попаднах на семейство Ковачки, които са се преселили там през 1965 г., а преди това са живели в с. Братушиново. Съпругата Лиляна ми разказа, че братът на нейния баща, който се е казвал Станой, е участвал и е загинал в Сръбско-българската война. Според спомени на баща ѝ селото е било посетено от Иван Вазов, който узнал за съдбата на Станой и написал разказа си "Иде ли". Изглежда Станой е бил първообразът на Вазовия Стоенчо.

Позиция

Раждането у дома - необоснована глезотия

Становище на Българската педиатрична асоциация по повод статията "Бременна се кани да съди държавата в Страсбург", бр. 252/30 октомври т.г. на ДУМА, и няколко телевизионни изяви на представител на Хелзинския комитет по същата тема

Доц. д-р Евгений ГЕНЕВ, дмн*

Тези дни в медиите се дискутира въпросът, че Хелзинският комитет (ХК) ще съди България в Страсбург, за да задължи страната да промени законодателството си по отношение на ражданията и да се разреши раждането в домашна обстановка. Взимам думата като педиатър с повече от 40-годишна практика и председател на Българската педиатрична асоциация, за да изложя нашето становище по въпроса.

Педиатрията има за задача да се грижи за детето от момента на раждането - 0 до навършване на 18-годишна възраст, затова нашето мнение трябва да се чуе! Това и натрупаният личен опит ми дават правото да взема думата по въпроса - вкъщи или в родилното отделение да се роди бебето.

Според Хелзинския комитет бъдещата майка "... имала правото на ефективен избор къде да роди..." и представлява "... нарушение на правото ѝ на личен живот...", а видите ли, българското законодателство забранява това. В подкрепа се цитира законодателството на редица европейски страни, което разрешава на бременната да роди в дома си. Всъщност законодателството въобще не се интересува къде ще роди бременната - ако иска да роди на улицата, на покрива на къщата си или някъде другаде. Практиката е показала, че при извънредни обстоятелства раждания са ставали в самолет, влак, в линейка и т.н. и никой не е наказан за това. Държавата постановява, че плановото раждане трябва да стане в родилно отделение/клиника най-малко с участието на квалифицирана акушерка, а в повечето случаи - на специализиран екип от акушер-гинеколог, акушерка и педиатър-неонатолог, с което се гарантира раждането да протече нормално,

без рискове както за бебето, така и за бременната

Започнах практиката си като лекар в Участъкова болница - Батак, в която имаше 4 родилни легла. Родилното отделение беше разположено в отделен сектор на болничката и се обслужваше от 2 акушерки с много добър опит и двама лекари - съпругата ми и моя милост. За три години в това родилно отделение се родиха 290 деца и съм наблюдавал едва ли не цялата акушерска патология, но няма починало или увредено новородено.

Защо някои майки искат да родят в дома си. Нашето мнение е, че основен мотив за това е лошата битова обстановка в доста от родилните отделения в страната, която коренно се различава от домашния уют и възможността на раждането да присъстват съпругът или други роднини, което естествено действа успокоително на раждащата. На второ място в подкрепа на горното желание е отношението на персонала в родилните отделения. Най-мекото казано, то се възприема от родилката като недостатъчно внимателно лично към нея, но това е естествено, когато вниманието на персонала е разпределено върху няколко раждащи по едно и също време. Разбираемо е, че отделена от своите

*Авторът е и бивш ръководител на Катедрата по педиатрия и медицинска генетика и на Клиниката по детски и генетични заболявания при МУ и УМБАЛ „Св. Георги“ в Пловдив

близки, попаднала в една непозната среда и неуютна обстановка и предстоящото раждане, което ще е болезнено, родилката да се чувства некомфортно. Някой ще каже: "Абе, едно време нашите баби са ги раждали по нивите!" Да, раждали са ги и по нивите, но детската смъртност тогава е била 140 на хиляда, а сега е около 10 на хиляда и по-голямата част от нея се пада на периода на новороденото поради редица усложнения на родовия процес. Предполагам, че много хора познават деца с

Не се ли нарушават така правата на бебето да се роди здраво, нормално и с най-малък риск за бъдеща инвалидизация? Защо дамите от ХК не се тревожат за правата на бъдещия човек?

Сега сме XXI век и медицината има невероятни възможности. Акушерството е една много добре развита специалност с големи възможности - подготвен персонал, модерна реанимационна апаратура и ред други неща, които в своята съвкупност дават почти 100-процентова гаранция както за родилката, така и

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Важно е всичко да свърши добре и бебето да проплаче живо и здраво...

детска церебрална парализа, която много често се дължи именно на проблемно раждане.

Раждането е физиологичен процес, но това е много

сложен и с неясен изход процес

Едно раждане може да започне като нормално, но да завърши в най-лошия случай със смъртта на плода и сериозни усложнения за майката. Аз бих попитал уважаемите дами от ХК въз основа на какви сериозни аргументи ще се взема решението от бъдещата майка, която си няма понятие от родилния процес и възможните неблагоприятни последици както за нея, така и за бебето? Кой ще бъде отговорен, ако раждането завърши с неблагоприятен изход? Майката, която е взела решението, или акушерият?

И накрая. Плодът в утробата на майката е човешко същество, което има правото да се роди здраво, жизнено и без увреждания, които могат да го направят инвалид за цял живот, ако оживее. Кой го пита къде "иска" да се роди? Кой има право да подлага на сериозен риск неговия живот, като взема решение, без да го пита?

за бебето, че раждането ще премине нормално и ще гарантира живота и здравето на майката и новороденото.

Моето определение за "желание да се ражда в дома" е една необоснована глезотия, която не се събразява с възможните неблагоприятни последици от това желание. Утре някой може да поиска да ражда в леглото си кола или на покрива на къщата си. Пак ли ще искаме Страсбург да съди държавата, че не решава? Една бъдеща майка трябва да бъде готова да изтърпи всички битови несгоди за три-четири дни - толкова е клиничната пътека за нормално раждане, но да не подлага на никакъв риск живота и здравето на бъдещото си дете.

От името на Българската педиатрична асоциация апелираме към българското правителство добре да помисли, преди да промени законодателството, защото едно увредено дете, да не дава Господ, ще тежи не само на семейството, но и на майката, и на обществото, защото тази майка ще предяви претенции за помощ - професионална и финансова, макар че виновната в случая е тя заради немотивираното си желание за раждане вкъщи.

Точката наг И-мо

"Онзи див копнеж" по... място в историята

Иво АТАНАСОВ

Има нещо Бойкоборисовско у Дядо Вазов. „Един ще жали, друг ще ме проклита, но моите песни все ще се четат“, сигурен е народният поет. Също като премиера, който тези дни сподели: „Мен ще ме забравят, магистралите и мостовите ще останат“. Това сравнение, разбира се, е кошунствено. Днес то има стойност само като кандидат-студентски бисер. Иван Вазов е неоспорим патриарх на българската литература. Трудно е дори само да изброим имената на министър-председатели в годините, когато той е живял и творил. По-лесно е обратното - да се досетим, че примерно Димитър Греков и Петър Гудев са били премиери по времето на Вазов. Ако сегашното правителство обаче спечели още един мандат, кошунственото сравнение може би вече ще съответства на критериите за отлична оценка в приемните изпити. Натат отиват нещата.

„Онзи див копнеж“ по място в историята вероятно е стар колкото самото човечество. Виждаме го въплътен в гигантските пирамиди и пищените гробници, в дворците и замъците, в произведенията на литературата и изкуството, в паметниците, издигани приживе и обещаващи присъствие във вечността на фараони, царе, крале, императори и съвременни диктатори. Но тази колкото градивна, толкова и гибелна страст, не дава покой и на съвсем обикновени и дори посредствени хора. Днес несъмнено се броят на пръсти онези, които си спомнят одиозния депутат от първото десетилетие на демокрацията Васил Нубиеца. Самият му прякор издава неистовото му желание да прегъне във вековете като откривател и кръстник на несъществуващи държави. Този човечец, представител на иначе хуманната лекарска професия, в началото на всяко заседание изтезаваше целия парламент с едночасовите си педарии за добавяне на нови точки в дневния ред. Обикновено никое от предложенията му не се приемаше, но той говореше и говореше. „Защо го правиш?“ - съвсем приятелски и дори загрижено се поинтересувах веднъж, когато се озовахме само двамата в библиотеката на парламента. „За историята!“ - отвърна той с такъв блясък в очите, че предпочетох нищо повече да не го питам.

Подобни „истории“ и сега има в пленарната зала, и то като че ли са повече отпреди. Но те са сравнително безобидни - надпреварват се кой ще произведе най-много думи на глава от населението и се подреждат от време на време в класации, за да заслужат букети от началствата си. Имат подкрепата на част от публиката, която обаче утре начаса ще ги забрави, както го стори с Нубиеца, когато партийните ръководители решат да ги заменят с други словослагатели. Далеч по-опасни са онези вменявани управници, които за няколко километра повече магистрала не само са готови да държат народа си в мизерия, но и наистина го правят. Погледът им е вторачен в миналото, но не за да посочат положителното, свършено от предшествениците им. Напротив, ако живееш във времето на траките, щяха да разрушават построеното от предишните царе, за да внушават, че всичко велико започва след собственото им възкачване на престола. Взорът назад им е нужен единствено за да оправдават собствената си неспособност и безсилие. Дори в последната година на управлението си Борисов продължава да обяснява неуспехите си със „злодеянията“ на предходните правителства. Сега нямало да увеличава пенсиите, защото трябвало да плаща борчове на Станишев от 2005 година?! Но защо точно сега, а не преди година или две? И за какви борчове може да става дума, след като Станишев му остави над 8 милиарда фискален резерв?

Копнежът по място в историята обаче не се храни само с ругателства, нужни са и ласкателства. А ласкатели винаги се намират, особено при премиер, който сам си похвали за себе си. И чието най-ново „откритие“ е, че бил 29 пъти по-бърз от предшественика си. Художници пожелаха Борисов за почетен член на своя съюз, защото рисувал хубави картинки, докато правителството заседава. Учителки нанизаха стихове, а „певци песни за него пеят“. Академик му благодари, че прокара „магистрала на духа“. Министърът на културата го произведе в „кумир“ на Робърт де Ниро и Джон Траволта. Памела Андерсън дори го подблагна, че е хубав. Да не говорим за Лепя Брена и Цеца Величковиц.

Най-далеч по магистралата към култа обаче отидоха така наречените старейшини на ГЕРБ. Какви ти старейшини, те са истински корифеи по величание и венчехвалене! На своя конгрес нарекоха Борисов „строител на съвременна България“! Горкият Симеон Радев! В този случай едва ли би съжалил, че не е между живите. Но и без него всички се досещаме как свършва подобен копнеж по място в историята. Знаят го дори и ласкателите. Остава да го разберат и ругателите. Достатъчно е да си дадат сметка дали някой си спомня кога народът избра за личност на хилядолетието. Ако им е трудно, ето им жокер: това беше Петър Стоянов.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

□ Булеварг / суета

www.duma.bg

Тайните на почерка

или графологичното огледало на душата

Степента на грамотност и целеустремеността на характера си проличават в начина, по който изливаме мислите си върху хартия

Почеркът на човека може да покаже дори онези черти от характера му, за които той самият и не подозира, а понякога старателно крие от околните. Към това твърдение се придържат почти всички графолози. Знанията им позволяват да видят ума, силата на волята, самооценката, емоционалността и много други любопитни факти за личните качества на индивида, основавайки се на начина, по който той изписва името си...

Смята се, че размерът на почерка е знак за това доколко човек е комуникативен. Така изписващият големи букви лесно намира общ език с различни хора и има много приятели. Дребният почерк пък сочи, че притежателят му е затворен и потаен.

Формата на буквите също е от значение. Ръбоватите са характерни за егоисти, а почеркът на добрите и отзивчивите обикновено е доста закръглен. Силното натискане на химикалката е признак за сила на волята и постоянство. Специалистите са на мнение, че бледите букви са свойствени на слабохарактерния човек. А калиграфският почерк говори за качества като точност и отговорност, но и липса на самостоятелност. Така нареченият правилен начин за писане е знак за спокойствие и уравновесеност. Веселите, активните и любознателните

хора пишат със замах. Неразбираемият почерк пък е своеобразно графологично огледало на душата при онези, които са много енергични, безгрижни и дори нервни.

Когато буквите в думата са свързани с почти непрекъсната линия, това означава, че логическото мислене е изключително развито. А интуицията е присъща на онези, които пишат разделно.

Полето, което се оставя отляво, разкрива отношението на човека към материалните ценности. Тясното говори за пестеливост, а широкото - за щедрост. Ако левият край на полето става по-голям към долната част на листа, това подчертава разточителната същност на пишещия. Когато пък се стеснява, издава алчност и лакомия. Редовете на оптимиста от началото към края сочат нагоре, а на песимиста - надолу. Правите пък са харак-

терни за спокойните и разсъдливите хора, които реално оценяват възможностите си. Неравните, вълнообразните редове са знак за хитрост и, вероятно, липса на съвест.

В ерата на смартфоните и компютрите епистоларните

послания са голяма рядкост. Затова съвременните графолози трябва да съумеят да разкрият характера на човека само по неговия подпис. Когато е стандартен или съвсем обикновен, е знак за самоувереност и смелост. Автограф, съставен от завъртулки, се среща при хитрите и наблюдатели хора. Задрасканият говори за импулсивност и енергичност, а подчертаният - за предприемчивост. Плахият и затвореният човек огражда подписа си или няколко букви от него в кръг. Зигзагообразният завършек пък е белег на неуравновесеност, правата черта е знак за емоционалност,

изпитва силни емоции, пише с по-силен натиск от обичайното. Ако пък почеркът му се променя доста често, това разкрива чувствителността на човека и неговите творчески способности.

С изследвания, свързани с начина на писане, се занимават не само графолози. От гледна точка на отразяващите се в почерка свойства и психологическите състояния на личността темата вълнува още историци и криминалисти, психолози и медици, журналисти и учители, както и представители на много други професии и сфери. Никой обаче не може да претендира за изчерпателност в изводите си и 100-процентови съответствия между наклона на написаните букви и полета на душата. Но е безспорен факт, че степента на грамотност и образование, твърдостта на ръката и целеустремеността на характера си проличават в начина, по който изливаме мислите си върху хартия. Опитайте се внимателно да проследите евентуалните промени на собствения почерк в зависимост от ситуацията и настроението. И нищо чудно, имайки предвид някои основни принципи, свързващи маниера на епистоларното майсторство с манталитета, без особени усилия да забележите някои графологични закономерности. А ако сте още по-наблюдателни, почеркът и на другите хора би могъл да ви помогне да ги разберете по най-добрия и дискретен начин.

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

РЪКОПИСЪТ НА ИЗВЕСТНИТЕ

Почеркът на прочутите исторически личности също разкрива доста от загадките на характера им. Запазилите се до днес записки на Леонардо да Винчи са доста трудни за дешифриране. Ръкописите на световноизвестния художник съдържат не само лявонаклонени букви, но бележките му изглеждат така, все едно са създадени с помощта на огледало. В психологията този начин на писане се нарича именно така - "почеркът на Леонардо". Специалистите доста са се поизпотили, за да разгадаят точното съдържание на романа "Клисон и Евгения". Авторът му - не кой да е, а самият Наполеон Бонапарт - освен всичко друго, е известен и с това, че през целия си живот е променял почерка си. Общо взето обаче, експертите наброяват около 7 начина на писане на известния полководец.

Почеркът на А.С. Пушкин пък се

смятал навремето за неприличен. И днес никой, зърнал стихотворение, написано от ръката на гения, не би се възхитил от калиграфските му умения, защото такива просто липсват. Прието е почеркът на великия руски поет да се нарича бързопис. В импровизираната класация за особен почерк при известните попада и колежата му Николай Гумилев. Прочутият в началото на XX век изследовател на Африка имал изключително дребен и неразбираем начин на писане. М.Ю. Лермонтов също често променял почерка си. Но дори когато се стараел да пише равно и красиво, редовете му винаги се извивали нагоре, а буквите изскачали в различни посоки. В една от многобройните книги, посветени на графологията, почеркът на Лермонтов се разглежда като най-характерен за невротичните личности. Малко известен, но доста любопи-

тен факт е, че ръкописът на Деветата симфония на Бетовен е бил отпечатан чак две години след създаването ѝ. Това се дължало на факта, че любимият писар на композитора починал, а двамата му приемници доста трудно разбирали ужасния почерк на гения. Дори е запазен един от ръкописите на Бетовен, където той, явно ядосан, поправяйки грешката на калиграфа, написал "du verfluchter Kerl!" - "проклетт глупак!". Епистоларните документи на Чърчил не могат да бъдат разчетени от онзи, който поне малко не е свикнал с почерка му - прекалено дребен и неразбираем. Когато веднъж му казали, че пише така, както навремето е писала Клеопатра, британският държавник изпаднал в див възторг. Една от особеностите на почерка на Карл Маркс се крие в това, че той нямал обичая да оставя дори малък интервал между думите и

доста негови документи са написани, все едно съдържат едно-две слова. Ръкописите на Алберт Айнщайн пък са пълни с мастилени пръски, различни петна и дори пръстови отпечатащи на гениалния физик. А и почеркът му се смята за един от най-неразбираемите в света. В това отношение го бие само Лев Толстой. Начинът му на писане бил нещо средно между плетеница от условни знаци и странни рисунки, приличащи на йероглифи, съставени едновременно от кирилица и латиница. Почеркът на великия руски писател не затруднявал само съпругата му, на която обаче се наложило безброй пъти да препише "Война и мир". Един от най-прочутите психиатри-графолози Чезаре Ломброзо, изследвал написаното от Толстой, решил, че ръкописите му принадлежат на лека жена с психопатични наклонности.

Булевард

СРЕЩИ

www.duma.bg

Интересът към родното изкуство в чужбина е по-голям от колкото у нас

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

ВЕЛИСЛАВА ГЕЧЕВА е тазгодишната носителка на наградата "Егмонд Демирджиян", която едноименната фондация връчва на млад художник за трети път. Велислава е родена през 1986 г. Завършила е Националната художествена академия, специалност живопис. Има участия в престижни изложби, сред които изложба-конкурс "Национални награди Алианс България за живопис, скулптура и графика", 2012, "Зона Urban", 2011, "Нощта на номинираните", Национален конкурс за млади художници, критици и куратори на фондация "Св. св. Кирил и Методий", 2011 и други. В картините си младата авторка се интересува от обикновените ситуации. Те напомнят моментни снимки на обекти, теми и случки от всекидневието, в които като че ли на пръв поглед няма нищо необичайно, но всъщност олицетворяват реалния живот. Често свързани с пътувания, движение, преместване на хора на различни места...

Велислава Гечева:

Мечтая да рисувам най-хубавата си картина

Да правиш каквото и да е изкуство в България е госта скъпо. И малко хора могат да си го позволят, казва младата художничка, която спечели наградата „Егмонд Демирджиян“

Интервю на Надежда УШЕВА

□ Велислава, скоро станяхте третия носител на наградата на името на художника Егмонд Демирджиян. Какво означава за вас това отличие?

- Отличieto за мен е много престижно. Познавайки вискателността на журито, не мога да не съм поласкана от този избор. Такова признание стимулира всеки млад човек и е повод за по-добро начало.

□ Очаквахте ли да бъдете наградена?

- Бях уведомена за избора на фондацията и специално за изложбата нарисовах допълнителни картини с цел да поднеса и изненада. Зная, че наградата се дава на художници, от които се очаква бъдещо развитие и ще продължа в тази насока.

□ Ценни ли са според вас подобни награди? С какво те са полезни за младите хора?

- Много са ценни, тъй като това са първи признания за творчеството им и дават увереност, че са на прав път.

□ Завършили сте живопис, с това ли искате да се занимавате?

- Разбира се. Рисувам от петгодишна възраст през целия си живот, за това съм учила и практикувала досега. Не мисля, че бих могла да правя нещо друго.

□ Какви теми и сюжети ви вълнуват?

- Аз съм импулсен художник, ако мога така да се определя. Рисувам

това, което ме вълнува в настоящето. В процеса на работа се опитвам да наслоявам картините си с различни смисли. Мисля, че с натрупването на опит и житейска мъдрост творбите ми ще стават все по-насочени.

□ А достатъчно ли е само с рисуване един млад художник да се издържа, да живее прилично?

- Много е трудно. А за България - невъзможно. Все още стандартът на живот у нас е много нисък, за да могат хората масово да си позволяват да си купуват изкуство. Разчита се на епизодичния интерес на големи и проспериращи фирми и учреждения. За жалост интересът към родното изкуство в чужбина е по-голям отколкото у нас. Да правиш, каквото и да е изкуство в България е доста скъпо. И малко млади творци могат да си го позволят.

□ Занимавате ли се и с още нещо, или разчитате единствено на изобразителното изкуство?

- Налага ми се да работя като художник на реклама в една фирма и от време на време съм шофьор. Изкуството тук все още е лукс за масовата публика. Хората са загрижени повече за насъщния и нямат време и пари за задоволяване на духовни интереси. Затова и художниците са прословути със своята бедност.

□ Все пак хората купуват ли картини? Какво търсят?

- Да, тези, които могат да си го позволят. Въпрос на вкус и лично виждане е какво ще купят. Фактът, че с чиста живопис се занимават вече малко художници, означава, че има интерес към нея. Мисля, че се

правят опити за подмяната ѝ с технологични идеи.

□ Какво се продава в момента?

- Не съм в течение на пазара... Според мен моите картини се приемат добре и доста продавам. Както тук, така и извън страната, макар и от разстояние. Приятно ми е, че ме забелязват. Може би 70 на сто от картините ми са купени.

□ Наблюдават ли се нови тенденции? Какво е актуално?

- В момента... Не мога да кажа.

Изкуството тук е лукс за масовата публика

При съвременната тенденция към овеществяване и технологизиране, мисля, че чистата живопис и въобще изкуството, да го наречем съзерцателно, което възбужда въображение и вълнения, е все по-дефицитно. Живописът е стара колкото света. Няма особени новости, освен появата на някое нашумяло име. А за да бъде един художник автентичен, мисля, че е по-добре той да се вглежда повече в себе си, а не в другите. Така ще избегне повлияването си от нещо вече направено преди него.

□ Какво мислите за комерсиалното изкуство?

- Всяка картина, появила се за продан, вече става продукт. Може би имате предвид поръчковите картини? За такива неща не съм достатъчно популярна... Според мен комерсиално изкуство могат да си позволят да правят или посредствени художници, или много добри, с утвърдено име. Не мисля, че попадам и в двете категории. Не съм още на равнището да правя комерсиално изкуство. Рисувам това, което ме вълнува и впечатлява.

□ Каква е ситуацията в чужбина? Там по-лесно ли е за младите?

- За един млад творец никъде не е лесно. Само че в страните, където се държи на духовността на нацията, има осигурени много по-добри материални условия за обучение и изява. А който не може и там, просто отпада. Имам впечатления от Италия, където живописът все още се цени.

□ От какво друго се интересувате? Какво правите през свободното си време?

- Нямам много свободно време, но обичам да гледам програмите на Да Винчи и Дискавърри. Смятам ги за чудесни и много полезни за хора, които нямат време за четене.

□ Следите ли новините? Коя е последната, която ви впечатли?

- Следя главно нещата, които се случват у нас. Смятам, че да се обръща прекалено внимание на световните тенденции има и отрицателни страни. Човек трудно може да не се повлияе и да загуби автентичността си. Нека по-добре хората, чиято работа е да следят новостите, да го правят, а авторите да се вглеждат в себе си и в творчеството си.

□ За какво мечтаете?

- Като изключим чисто човешките желания, мечтая за признание и одобрение на изкуството ми. И, разбира се, да рисувам най-хубавата си картина!

Колела

Отвсякъде по нещо

Ford компенсирал загубите си в Европа с рекордни продажби в Щатите

Операционната печалба на Ford в третото тримесечие на годината е достигнала размер от \$2,16 милиарда, което прави печалба от 40 цента на акция, докато анализаторите от Уолстрийт доскоро предвиждаха по 30 цента. Отличник на марката е североамериканското й поделение, което отбелязва рекорд от 2000 г. насам - \$2,3 милиарда. Северна Америка носи на гърба си подразделението в Европа, отбелязало загуба от \$468 милиона срещу \$306 милиона през миналата година. Като цяло чистата печалба на Ford в третото тримесечие е паднала с 1,1% до \$1,63 милиарда срещу \$1,65 за същия период на миналата година. За да намали загубите си в Европа, Ford предприема драстични мерки със затварянето на три автозавода - един в Белгия и два във Великобритания.

Свалят VW Kombi от конвейера след 63 години производство

VW Type 2, известен още като Bus, Camper и Bulli, падна "жертва" на нов бразилски закон, предписващ всички нови автомобили в страната да имат поне две предпазни въздушни възглавници и ABS като стандартно оборудване. Конструкцията на колата, развита в средата на миналия век, не дава възможност за монтиране на тези опции, а единственото сериозно нововъведение в нея е монтирането на двигател с течно охлаждане в началото на този век. На Volkswagen Kombi не му достига много малко, за да задимне рекорда на първия VW Beetle, който се правеше почти без промени от 1938 до 2003 г.

В Москва крадат със скорост 35 коли на ден!

От тези 35 автомобили 26 са на вносни за страната марки и само девет са Лада. Общо за първите девет месеца на годината в Москва са откънати над 10 000 автомобили, като повечето от кражбите стават през нощта, а през деня процентът на откраднатите автомобили е 16%. Най-предпочитани от крадците са моделите на Mazda, Mitsubishi, Toyota и Honda както според статистиката на полицията, така и на застрахователите. "Японките" са на почит най-вече заради търсенето на евтини части за тях на черния пазар и защото рядко са защитени фабрично на по-високо ниво. По-малко в "нощния магазин" се "търсят" френските и немските автомобили.

TOTAL

Great Wall Hover M2

Родоначалници на кубизма в рисуването са французинът Брак и испанецът Пикасо, а при автомобилите японците. Като практични хора с неособено просторно жизнено пространство, те избират кубичната форма на купето като залог за простора в колата.

Китайците също са практична нация и не се свенят като видят нещо полезно да го използват. Така, както са направили в непознатия у нас модел на Great Wall - Hover M2. Това китайско кубче на колела предлага огромно за габарита си вътрешно пространство, което не би притеснило дори сумо борец.

На втория ред има още повече място, дори за трима високи мъже. Товарното пространство

китайското кубче

е сред най-големите - 600 литра, които при сгъване на седалките се превръщат във внушителните 2460 л. Затова няма проблем за транспортиране и на по-големи по габарит вещи, още повече, че достъпът до багажника е достатъчно широк.

Обликът на M2 е развит по кубичния принцип, проигран здраво при модели като Toyota bB, Nissan Cube и други подобни. Основната му идея е максимум вътреш-

ност при минимум външен габарит. Това води и до купето тип "куфар" със силно развита горна част. Предните фарове на непознатото у нас китайче са огромни, но това не им пречи добре да се съчетават с доста ексцентричните калници, преден капак и почти правоъгълна радиаторна решетка, на който гордо се кипри фирменото лого.

Профилът се набива с масивните "вежди" на калниците и долната част на страниците, боядисани в различен от основния цвят. Задната колонка на покрива е почти вертикална, а четирите врати предлагат достатъчна ширина за лесно влизане и излизане.

Габаритите на кубчето са: дължина - 4011 мм; ширина - 1744 мм; височина - 1720 мм, а междусието е 2499 мм.

Прословутата кубичност се отразява максимално полезно на интериора. Обзорността е отлична, централната конзола е истински център на вселената, защото пред шофьора на привычното място няма контролни прибори. Скоростометърът и намирацията се в него оборотометър са качени на втория етаж на таблото и са дръпнати към средата на колата. Под тях се разполага мултимедийната система с голям цветен дисплей, навигация и ефирна телевизия, DVD-плейър, USB-вход, както и Bluetooth-модул в топ-обзавеждането Elite+.

Нивата на комплектация са три, стандартното Luxe предлага ABS+EBD, предни възглавници, защита от кражба,

металик, лети, 16-цолови джанти с гуми 195/55, климатик, плейър с CD и MP3, пълен електропакет, регулируем по височина волан, хидроусилвател и централно заключване, фарове за мъгла, релси на покрива и подгръване на огледалата. Следващото ниво е Elite, което добавя спойлер на задната врата и паркинг-асистент.

Под капака нещата са скромни - разположен напречно четирицилиндров мотор с ходов обем 1.5 литра, мощност от 105 к.с. при 6000/мин. и максимален въртящ момент от 138 Нм при 4200/мин. Тези цифри не осигуряват впечатляваща динамичност, но тя не е и нужна за типично семейния по характер автомобил. Максималната му скорост е 158 км/ч., а далеч по-важният фактор - разходът на гориво, е средно в рамките на 7.4 литра на 100 км път.

Отличителната черта на Hover M2 спрямо другите пътни кубчета е наличието на опция за задвижване на четирите колела. При нормално движение задвижването е на предния мост, но при първото приплъзване на някое от предните колела веднага се включва задната ос. Това става с помощта на висок съединител, който много грамотно управлява разпределението на въртящия момент на мотора към колелата. Колата не е типичен офроудър и затова отсъства система за блокировка на диференциала.

На кого ще се хареса китайското кубче? Най-вече навярно на заклещите вилдджии и млади семейства с немирници, за които просторът на колата е най-важното качество, а всичко останало отива на втори план. Друг е въпросът кога ще го видим на пазара у нас и на каква цена?

**ПЕРВЫЙ КАНАЛ
ВСЕГДА С ВАМИ**

**АКО ИМАТЕ ПРОБЛЕМИ С
НАМИРАНЕТО НА ПРОГРАМИТЕ,
ОБЪРНЕТЕ СЕ КЪМ ВАШИЯ
КАБЕЛЕН ИЛИ САТЕЛИТЕН
ОПЕРАТОР**

ДОМ КИНО

МУЗЫКА

ВРЕМЯ

ТЕЛЕКАФЕ

**ПРЕДСТАВИТЕЛ
ЗА БЪЛГАРИЯ**

**СТАР ТВ
0888 79 28 03**

ВРЕМЕТО

През нощта в равнините и низините ще се образува мъгла или ниска слоеста облачност. Над планинските райони ще бъде предимно ясно. Минимални температури между 5° и 10°, по Черноморието - до 12°-14°. В София - около 5°. Днес преди обяд в равнините и низините ще бъде мъгливо. Подобрене на видимостта, разсейване на мъглата и намаление на облачността се очаква около обяд. Над планинските райони, а след обяд и над по-голямата част от страната ще бъде предимно слънчево. Максимални температури между 17° и 22°, в София - около 17°. Над планините ще бъде предимно слънчево. Ще духа слаб, по билата до умерен вятър от запад-югозапад. Максимална температура на височина 1200 метра около 13°, на 2000 метра - около 7°. Над Черноморието преди обяд ще има ниска облачност или мъгла. Около обяд облачността ще намалее, мъглата ще се разсее и в следобедните часове ще бъде предимно слънчево. Максимални температури 19°-21°. Температурата на морската вода е 13°-17°. Вълнението на морето ще бъде 1 бал. Атмосферното налягане ще се повишава и ще бъде малко по-високо от средното за ноември.

Изгледи за

Утре облачността ще е разкъсана, предимно значителна. Ще духа слаб южен вятър. Температурите ще останат без съществена промяна. Повече слънце и сравнително високи за периода температури ще има в планините. В понеделник ще остане топло. Над западните райони ще преобладава облачно време и на отделни места ще преваля слаб дъжд.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан ПродевИздател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия МОНД дипломатик
България ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен
редактор
Юрий
Борисов

yborisov@duma.bg

Зам. главни
редактори
Георги
Георгиев

ggeorgiev@duma.bg

Таня
Джаджева

tgeneva@duma.bg

Отговорен
секретарИвайло
Гиздов

igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН
НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200Адрес на редакцията:
София - 1784, бул.
„Цариградско шосе“
113 А,
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226,
факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ру-
мяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир ТополскиВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“.„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Управител Павел Бебов

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дървева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ
отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка
Венкова - 224; Десислава Велева;
Павлета Давидова - 215; Ралица Нико-
лова - 230; Юлия Кулинска - 251ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеж-
дащ отдел - 247; Мая Калпачка-Иова-
новска - 246; Светлана Велева - 246СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ от-
дел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кри-
стиела Симеонова - 220КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева -
завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева -
240; Аълана Нейкова - 239ОБЩЕСТВО: Велиана Христова -
завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова -
214; Боряна Костова - 231; Валентин
Георгиев - 232; Ева Костова - 229;
Милена НиколоваЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ от-
дел, редактор на „Пегас“ - 244; Недел-
ник: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чав-
дар Шинов; Художник: Анатолий Стан-
куловСПОРТ: Владимир Николов - завеждащ
отдел - 245, Марин Милашки - 245ФОТО: Благвеста Цветкова - 206; Мари-
ета Томова - 206ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров;
Желязко Тенчев; Силвия Шопова;
Спаска Венева; Снежана Христова06.55 Денят отбли-
зо: Зелената
линейка/п/
07.45 Телепазарен
прозорец
08.00 Пътят към
Мондиала /1308.30 Ангели приятели - анима-
ционен филм
09.00 Животът и други неща -
съботно токшоу
11.00 Денят отблизо с Мира
12.00 По света и у нас - инфор-
мационна емисия новини
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика -
фолклорно шоу с водещи
Даниел Спасов и Милен
Иванов
14.00 Малки истории - студио с
водещи Ирен Леви и Иво
Христов
15.00 Памет българска с
проф.Божидар Димитров
15.30 Вярта и общество с Горан
Благоев - предаване за
религия и култура
16.30 Студио „Тенис“
17.00 Тенис турнир на шампи-
онките - пряко предаване
от зала „Арена Армеец“
19.00 Срещу новините - сати-
рично ток шоу с водещи
Косйо Лунгов и Играта
19.45 Лека нощ, деца! Малко-
то мече
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Милениум: Момичето,
което си играеше с огъня
- игрален филм /копро-
дукция, 2009г./
23.55 По света и у нас
00.00 БунтАрт06.00 „Светът на
Куест“ -
детски се-
риал
06.30 „Батман:
Дръзки и смели“ - детски
сериал07.30 „Кой е по-най“
08.30 „Кухнята на Звездв“ -
кулинарно предаване
09.00 „Тази събота“ - актуално
предаване с водещ Лора
Крумова
11.00 „Модерно“ - токшоу с
водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините - обедна
емисия
12.30 „Най-смешните животни и
хора на планетата“
13.00 „Къде е Маги?“ /п./ - се-
риал, еп. 21, 22
15.00 „Такъв е животът: Истин-
ските герои“ - еп. 6
16.00 „Гроздето на раздора“ -
комедия, САЩ, 1998 г.
18.00 „Големите загадки“ - науч-
но-популярна поредица
19.00 bTV Новините - централна
емисия
19.30 bTV Репортерите - преда-
ване за журналистически
разследвания и филми
20.00 „Трима крале“ - екшън,
САЩ, 1999 г.
22.00 bTV Новините - късна еми-
сия
22.30 „Борис I“ - историческа
драма, част 1, България,
1984 г.
01.00 „Жената от водата“ - фан-
тастика, мистерия, САЩ,
2006 г.
03.10 „Такъв е животът: Истин-
ските герои“ /п./
04.10 „Модерно“ /п./06.00 „Гостите на „Здравей,
България“ - предаване на
НТВ
07.00 „Иконостас“
07.30 „Съни на алеята на сла-
вата“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предава-
не на НТВ
09.30 „Специалистите“ - преда-
ване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване
на НТВ
12.00 „Любов, сватба и брак“ -
с уч. на Манди Мур, Келън
Луц, Джеймс Бролин,
Джейн Сиймур, Джесика
Шор, Кристофър Лойд и
др.
13.45 „Предложението“ - с уч.
на Кенет Брана и др.
16.00 „Карбовски директно“ -
публицистично предаване
на НТВ
18.00 „Отечествен фронт“ -
предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - цен-
трална емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 ВИП БРАДЪР 2012 - ре-
алити шоу
21.00 „Поверително и лично“ - с
уч. на Робърт Редфорд,
Мишел Пфайфър и др.
23.20 „Горещо“ - телевизионен
таблоид с Венета Райко-
ва
00.30 „Любов, сватба и брак“ -
с уч. на Манди Мур, Келън
Луц и др. /п./07.00 Новини
07.10 „Звъни се,
затворете
вратата“
07.55 Игрален
филм:„Седем старчета и едно
момиче“
09.15 „Свири, хармонико любя-
ми!“
10.00 „Умници“
10.45 „Проповедта на пастира“
11.00 Новини
11.15 „Вкусно“
11.50 „Анатолий Папанов. От
комедията до трагедията“
12.45 „Смешарики. Новите при-
ключения“
13.00 Новини
13.15 „Абракадабра“
15.00 Игрален филм: „Граждан-
ката Никанорова ви очак-
ва“
16.00 Новини
16.15 Игрален филм: „Граждан-
ката Никанорова ви очак-
ва“ (продължение)
16.45 „Така да бъде!“
17.20 Премиера: „Народна ме-
дицина“
18.15 „Чакай ме“
19.10 Новини
19.20 „Човекът и законът“
20.15 „Обичам този свят“. Кон-
церт на Едита Пиеха
22.00 Време
22.20 „Тази вечер“ с Андрей
Малахов
23.50 Игрален филм: „Служебен
роман. В наши дни“
01.20 Игрален филм: „На края
на света“
02.50 Игрален филм: „Любовта
на Алешкин“
04.15 Игрален филм: „Неизпра-
тено писмо“

ОВЕН

Ако сте в криза,
ще можете да
разкриете потен-
циала си днес. Ще
получите сили да се справите
с всичките си задачи.

21 март - 20 април

РАК

Бъдете изключи-
телно внимател-
ни във взаимно-
отношенията в
семеяството и сред прияте-
лите си.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

С доброто си
сърце ще привли-
чате вниманието
на околните и те
ще ви демонстрират уваже-
нието си.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Волята ви да ус-
пеее ще ви по-
могне да се овла-
деете и да дадете
най-доброто от себе си, при-
ключвайки задачата си.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Изключително
успешен ден в
деловата сфера.
На дамите им
предстои вълнуващо пре-
живяване.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Ще получите ин-
формация, с чия-
то помощ ще по-
стигането на це-
лите си. Ще се отворят много
възможности за реализация.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

В интимната сфера
ще се радвате на
разбирателство и
приятни емоции.
Планове за почивка и изненади
ще повишат настроението.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Работата в ко-
лектив ще се
толирира. Наст-
роението ви ще
се повлияе от другите, но
не в лошия смисъл.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Имате възможност
да покажете спо-
собностите си. Ще
постигнете спора-
зумение, от което ще се об-
лагодетелствате.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Настроението ви
ще се повиши
след решаване
на възникнал
проблем. Очакваната буря от
емоции ви се разминава.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Не показвайте при-
тесненията си
пред твърде ши-
роката публика, те
ще се приемат като недо-
статък на вашия характер.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Бъдете реалисти
и не хранете
прекалени очак-
вания от рабо-
тата си. Не се отказвайте от
намеренията си.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.95583USD
1.50425GBP
2.43490CHF
1.61479

Емоции и сълзи за юбилея на Анелия

Снимка Теди ГРОЗДАНОВ

Анелия отбеляза десетгодишния си юбилей на сцена с грандиозен двучасов концерт в зала 6 на НДК (на снимката). Началото бе поставено с песента "Така ме кефиш" под съпровода на Дани Милев бенд, а на сцената ѝ партнира и балет "Нова". Последваха песни, които са оставили силен отпечатък в кариерата ѝ. След това заедно с музикантите тя представи различен поглед на много от песните, които я изстреляха на звездния небосклон. Сетът приключи с дуета "Завинаги", а появата на Миро до Анелия предизвика фурор. Третата част бе отредена за клубните ѝ хитове. Гъмзата ѝ партнира за "4 секунди", а заедно с Илиан изпълни "Две неща" и "Не исках да те нараня". За финал певицата избра "Погледни ме в очите" - нейната визитна картичка. Имаше и сълзи в очите, но Анелия сподели, че това в резултат от многото щастливи моменти, които е преживяла. Сред 400-те гости на афтер партито в "Night Flight" бе и майката на известната певица.

В полицията приемат новопостъпил.

Шефът го развежда за запознаване из управлението. Влизат в една стая и началникът гордо казва:

- Това тук е детектор на лъжата. Знаете ли какво представлява?

- О, да. Даже съм женен за един такъв...

3. 11. 2012

БОРИСЛАВ ГИДИКОВ,
щангист
ВЕСЕЛИН МЕТОДИЕВ,
политик, историк
ГЕОРГИ МИШЕВ,
писател, драматург
ДИАНА МИТЕВА,
финансистка
ИВАН САКАРЕВ,
политик
ЛИЛИЯ АБАДЖИЕВА,
театрална режисьорка
НАДЕЖДА ЗАХАРИЕВА,
поетеса
ПЕТЪР МЕРКОВ,
шампион по кану-каяк
ТАНЯ БОЕВА,
поп-фолк певица

4. 11. 2012

ДИЛЯНА ГРОЗДАНОВА,
журналистка
ДИМИТЪР ДИМАНОВ,
синдикален лидер
ДИМИТЪР ИОНЧЕВ,
експерт по национална сигурност
ЕВГЕНИЯ РАДАНОВА,
шампионка по шорттрек
МАРИАН ГЕРАСИМОВ,
футболист
МАДЛЕН АЛГАФАРИ,
психотерапевтка
ХРИСТО ИОВОВ,
футболист
ЮРИ НИКОЛОВ,
футболист

Титла за елегантност очаква родни звезди

Проф. Любомир Стойков обяви тазгодишните номинации за „БГ модна икона“, онлайн гласуването започва от 5 ноември

Альона НЕЙКОВА

20 известни българи - 10 жени и още толкова представители на силния пол, влизат в надпревара за елегантност. Имената на родните звезди бяха посочени от експертна комисия, съставена от 30 модни и светски журналисти от най-представителните печатни и електронни медии, включително и от ДУМА. Окончателните номинации бяха обявени от проф. Любомир Стойков - университетски преподавател и главен редактор на електронното списание "Fashion Lifestyle Magazine", инициатор на конкурса "БГ модна икона".

Титлата за елегантност сред известните български представителки на нежната половина имат шанса да грабнат Александра Раева, Александра Сърчаджиева, Анелия, Ваня Цветкова, Дилана

Попова, Ивана Скандерова, Никол Станкулова, Поли Генова, Радина Кърджилова и Цвети Пиронкова. Надпреварата за "БГ модна икона" при мъжете ще е между Валери Божинов, Деян Донков, Захари Бахаров, Калин Сърменов, Ники Илиев, Николай Михайлов, Орлин Горанов, Орлин Павлов, Петко Димитров и Юлиан Вергов.

"Значимостта на състезанието по елегантност "БГ модна икона" става все по-голяма. Това личи от създадената традиция: за четвърта поредна година медийно се определят най-елегантните българи. Прави ми впечатление, че сред номинираните доминират артисти, по-малко са поп и фолк изпълнителите и спортистите. Политици няма! Бизнесмени също! Напомням, че нашият конкурс не е повърхностен - за притежаване и носене на най-скъпи и маркови дрехи, а интегрален - критериите му обединяват

важни културни, стилови, модни, поведенчески, нравствени и професионални ценности. Искрено се надявам, че ще победят най-достойните!", сподели проф. Любомир Стойков.

Както всяка година критериите известни български личности да получат статута "БГ модна икона" са качества и добродетели като изискан и модерен вкус и стил, високи професионални постижения и безупречна култура, морал и репутация.

Онлайн гласуването започва на 5 ноември, понеделник, и ще продължи до 25 ноември т.г. на интернет адрес: <http://www.fashion-lifestyle.bg/igra.php> Организатори и спонсори са предвидили ценни и оригинални награди за познатите резултатите в крайната класация. Връчването на приза "БГ модна икона 2012" ще е на 12 декември т.г. на изискана церемония в парк-хотел "Витоша".

„Портите“ на Кристо и Жан-Клод закриват „So Independent“

Фестивалът "So Independent 2012" ще бъде закрит на 4 ноември от 19.30 ч. в зала 1 на НДК с филма "Портите", който проследява 26-годишния проект на Кристо и Жан-Клод - създаването на "златна река" от 7500 "врати" със завеси, прекосяваща Централ парк през февруари 2005 г.

Проектът започва през 1979-а, но не успява да прескочи бюрократичните пречки цели 26 години. Накрая получава зелена светлина и начален старт от кмета на Ню Йорк Майкъл Блумбърг. Филмът разкрива как усилието за 21 млн. долара на Кристо и Жан-Клод превръща зимната пустота в поле от живи, енергични, пролетни цветове. Независимо че Дейвид Мейзълс (брат на Албърт) умира през 1987 г., той получава посмъртно признание за филма - заради продукция, която братята режират през 1979-а.

Магическата сила на изкуството властва в „Майка ми Гъската“

При голям интерес преминаха първите два премиерни спектакъла под името "Майка ми Гъската" по музиката на Морис Равел, върху френски приказки, либрето, адаптация и постановка на Ивайло Христов, рисунки на Пенко Гелев, научи ДУМА от Милена Йорданова. Чудната разказвачка на приказки "принцеса" Рада Носикова и Елм брас квинтет вярват, че колкото по-рано човек се срещне на живо с изкуството, толкова по-голям шанс има да го обикне. И когато малък човек порасне, сам ще поиска да изрази себе си с музика, театър, танц или рисуване. Срещата с изкуството на сцена изгражда у детето траен усет към културата, чрез разпознаването на красиво и грозно, добро и зло, вълнуващо и скучно. Проектът е съфинансиран от Столичната програма "Култура 2012" на СО и се осъществява с подкрепата на кандидатурата на София за европейска столица на културата - 2019 г. В неделя - 4 ноември, от 17 ч. в "Студио 5" в НДК, и на 11 ноември са следващите представления на "Майка ми Гъската". Билети се продават на касите на НДК и "Студио 5" в деня на спектакъла. Цените са 5 лв. за хлапе и 8 лв. - за бивше хлапе, съобщават с намигване организаторите.

СОФИЙСКАТА ОПЕРА ПРЕДСТАВЯ БАЛЕТА „ПИНОКИО“ ЗА НАЙ-МЛАДИТЕ ЗРИТЕЛИ

Премиерата на балета "Пинокио", създаден по едноименната книга на Карло Колоди, е на 4 и 11 ноември от 16 ч. в Софийската опера и балет. Спектакълът е поредната съвместна продукция на Софийската опера и балет и балетната школа "Маша Илиева". Хореографията е на Татяна Андонова. Музикален колаж - Алекс Борназов (музикалният съпровод е сполучлив колаж от произведения на Росини, Делиб, Щраус и Минкус), сценарий и режисура - Маша Илиева, помощник режисьорка - Риолина Топалова. Продуцент на представлението е "Младият балет на България". Педагози, които са работили при реализирането на балета "Пинокио", са Надя Здравкова, Таня Цакова, Лили Михайлова, Татяна Андонова, Маша Илиева, Румяна Славчева. В спектакъла танцуват всички деца от балетната школа "Маша Илиева". Наученото в часовете по балет децата показват в разнообразните танци. Специални гости, участници в представлението, са примабалерината Марта Петкова, Никола Хаджитанев - премиер солист, и Корадо ди Лоренцо, и тримата от Софийската опера и балет. От 2008 г. всички средства от концерти и представления на балетната школа "Маша Илиева" се предоставят на деца с онкологични проблеми.

Снимка НОБ

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

3

(Задушница)

Св. свещеномъченици Акепсим епископ, Йосиф свещеник и Айтал дякон (IV век). Св. преподобни Пимен Зографски († 1620)

Светите свещеномъченици Акепси-ма, Йосиф и Айтал станали жертва на гонението при цар Сапор, който издал указ да бъдат издирвани и наказвани със смърт християнските свещенослужители, ако откажат да пренесат жертва на персийските божества.

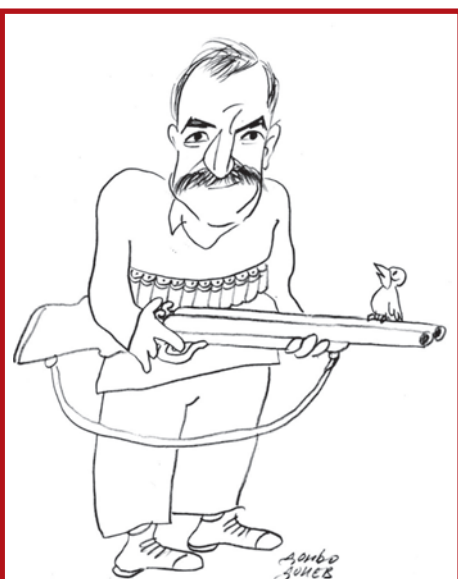
4

† Пета Неделя след Неделя подир Въздвижение (XXII след Петдесетница)
Св. свещеномъченици Никандър, епископ Мирски и Ермей презвитер (II). Св. преподобни Йоаникий Велики († 846)

Светите Никандър и Ермей били просветени със светлината на Христовото учение и поставени за свещенослужители от светия апостол Тит. Те обрнали много елини от езическото заблуждение към Христа. За това били хванати и доведени на разпит при комита Ливаний. Когато той след дълги старания да ги отвърне от Христа не могъл да постигне нищо, заповядал да ги мъчат. Накрая светите Никандър и Ермей приели жестока и тежка смърт.

Лов и риболов

www.duma.bg

Страница на Любо НИКОЛОВ

Важно не само за ловджии

Как да се предпазим от трихинелоза

Консумацията на месо с неизвестен произход крие огромен риск от заболяване - твърди доц. г-р Димитър Вучев, ръководител на секция „Паразитология и тропически болести“ към Медицинския университет в Пловдив

регистрация на случаите с трихинелоза наред с маларията и други заразни заболявания.

□ *Разкажете за развитието на болестта у нас.*

- Преди 1990 година трихинелозата в България беше рядко явление, което се дължеше най-често на консумирано глиганско месо. В големите свинеферми имаше строг ветеринарно-медицински контрол. След това нещата се промениха. Намалеха случаите от заразяване с глиганско и рязко се повиши заболяемостта след консумиране на свинско месо. Свидетели сме на ежегодни епидемични взривове и спорадични случаи. Броят им значително нарасна след 1992 година поради ликвидиране на държавните кланици, а оттам и занижения контрол.

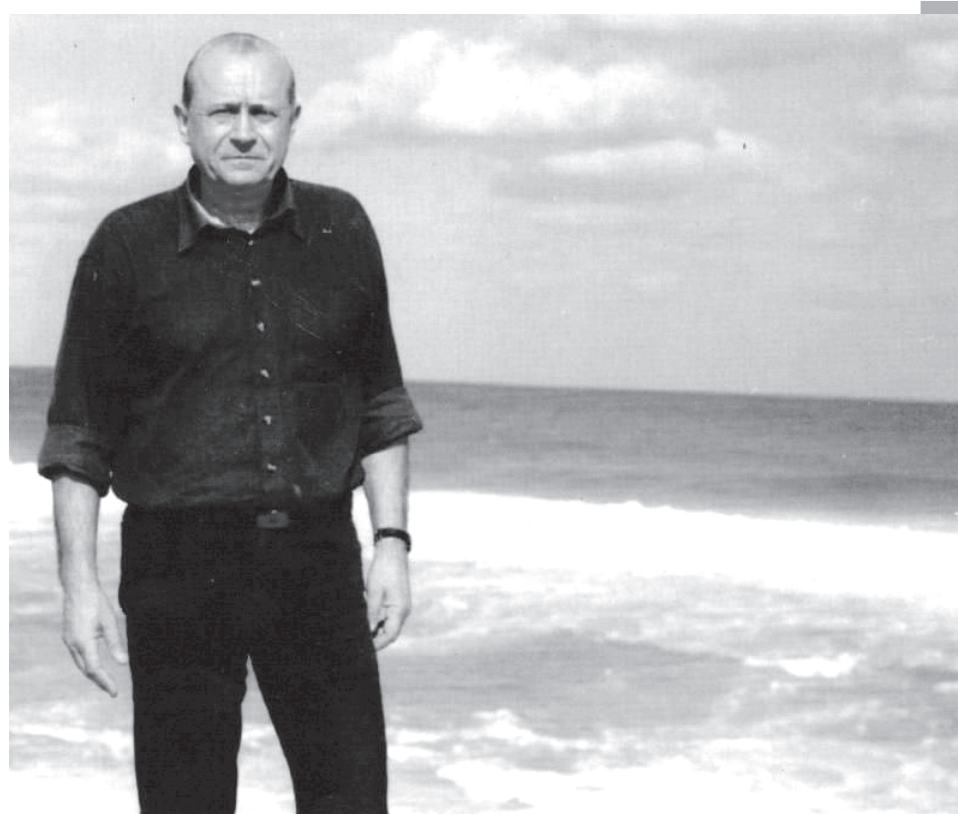
През 1993 г. ръководството на завод „Стомана“ Перник, направило голям банкет на празника на металурга. В менюто влизали пържоли и кюфтета от свинско, собствено производство - неизследвано. След няколко седмици облажилите се металурзи започнали да окапват един след друг. Оформил се страхотен незапомнен в България епидемичен взрив. Заболели от трихинелоза над 160 човека в тежка и лека форма. Епидемията продължила няколко месеца.

В периода 1997 г. - 2006 г. са регистрирани 94 трихинелозни взрива и 124 спорадични случая. Заразени са били 2056 души, заболели са 1133 и са констатирани два смъртни случая. Днес степента на заболяемост в България от трихинелоза, на човек от населението, е по-голяма отколкото средната за света.

□ *Как протича болестта при хората?*

- Заболяването започва най-често от 5 до 25 дни след консумация на заразено с трихинелоза месо. То протича много разнообразно. Симптомите - стомашно-чревен дискомфорт, висока температура, отоци по лицето, зачервяване на конюнктивите на окото и болка по цялата мускулатура - са кръстосани със симптоми на над 60 болести. Заболяването често наподобява грип, заушка, пневмония, ревматизъм, менингит, алергия, бъбречни кризи. На пръв преглед, ако няма типични прояви, лекарят може да се ориентира към погрешна диагноза.

Степента на заболяването зависи от количеството на паразита в консумираното месо, от кратността и количеството погълнато месо, от степента на термичната обработка на месото и

Доц. г-р ДИМИТЪР ВУЧЕВ е роден на 30 май 1942 г. в Пазарджик. Завършил е ВМИ в София през 1968 г. Работи като участъков лекар от 1969 г. до 1973 г. завежда кабинет „Паразитни болести“ в Националния център по заразни и паразитни болести, а от 2006 г. ръководи секция „Паразитология и тропически болести“ към Медицинския университет в Пловдив. Един от добрите познавачи на трихинелозата в България.

от имунобиологичното състояние на човешкия организъм.

При малка консумация на трихинелозно месо може да има зараза без заболяване.

□ *На какво се дължат смъртните случаи?*

- В миналото лечението беше проблем. Нямаше специфичен медикамент в целия свят и се прилагали понижавачи температурата, болкоуспокояващи, потискащи алергичните реакции и общоукрепващи лекарства. Това беше медицинската помощ и ако оцелее заразеният - оцелее. Най-често тежко болните умираха от миокардит. Лекарства за лечение на трихинелоза се появили в България едва през 70-те години. Не са 100 процента ефективни, но по определена схема и в болнична обстановка шансовете да оцелее болният са големи. Много рядко има смъртни случаи, и то са вследствие на късно поставена диагноза.

□ *Кои са основните носители на трихинелоза?*

- Домашните прасета обикновено се заразяват при ядене на гризачи, но има и сензационни случаи. Ловец убил трихинелозна лисица, одрал я и нахранил с нея домашното си прасе. Преди 15-ина години в Стрелчанския край имало една свинеферма. Прочул се стопанинът ѝ в махалата, че залагал капани за котки. Дерял ги, продавал кожата им, а месото давал на прасетата. След време заболял от трихинелоза и той, и семейството му.

□ *Дават ли 100 на сто гаранция методите за откриване на трихинелозата?*

- У нас се използват два метода - трихинелоскопиране и смилане на мускулатурата в изкуствен домашен сок. Трихинелоскопирането е широко използван метод. Капсулирани трихинели се търсят основно в мускулите на диафрагмата, междуребрентите мускули и дъвкательните мускули. Вземат се поне 24 късчета месо, колкото едно просено зърно. Слагат се на трихинелоскопната плочка в специални позиции и се микроскопират.

Това следва да се прави от професионалист, защото понякога може да се съборка и да не се види трихинелната ларва. И въпреки това трихинелоскопията не дава 100-процентова гаранция при слабо опаразитени животни. Методът на диагностика на трихинелозата чрез смилане на месо в изкуствен домашен сок е по-съвършен и с максимална степен на откриваемост, но се използва в лабораториите на по-големите месодобивни предприятия.

Когато се открият мускулни трихинели, месото се унищожава чрез изгаряне.

□ *Как да се предпазим от трихинелоза?*

- Най-важното е да не се консумира месо с неясен произход.

Осоляването, опушването, сушенето и готвенето в микровълнови печки не унищожава трихинелите.

Когато имаме съмнение за произхода на месото, в никакъв случай да не се правят лункани и да не се яде алангле. Месото трябва да бъде нарязано на малки късове и обработено термично най-малко при 80 градуса в продължение на 15 минути.

Готвенето в тенджери под налягане убива трихинелите.

Замразяването на свинско месо с дебелина на късовете до 10 см при минус 20 градуса, за 20 дни убива ларвните форми. То не заразява човека, но токсините, които отделят трихинелните ларви, причиняват стомашно-чревни разстройства.

□ *Да завършим с нещо любопитно.*

- През 80-те години имах в Родопите тежко болен от трихинелоза пациент. В началото твърдеше, че се е заразил от глиган, но накрая си призна, че е ял мечешко месо и ме помоли: „Докторе, не ме издавай, че знаеш какво ме чака.“ Тъй като мечките са забранени за отстрел, месото им е рядък източник на епидемии. Колкото и да е учудващо, преди десетина години във Франция имаше епидемичен взрив на трихинелоза от консумация на конско месо, въпреки че конят е тревопасно животно.

Преди да се консумира месото, задължително трябва да се изследва

СУША, ОГРАДЕНА С ВОДА		ПИТЕЙНО ЗАВЕДЕНИЕ		СТОЛИЦАТА НА АВСТРИЯ		ТРАП		НАШ ПИСАТЕЛ "В ЗИМНАТА НОЩ"		ЧОВЕШКО ИЛИ ЖИВОТИНСКО ТЯЛО		МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ		СТОПАНСКИ ОТРАСЪЛ
УСТРОЙСТВЕНИ ПРАВИЛНИЦИ				СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ		УКРАИНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ				КУРОРТ В ТУНИС		РУСКИ САМОЛЕТИ		
						ЕДНО ОТ СЕТИВАТА								
РОД ПАПАГАЛИ		НАША ТРЕНЬОРКА ПО ХУД. ГИМНАСТИКА						КЪОШЕ					УНГАРСКИ ШАХМАТИСТ	
			РИБОНУКЛЕИНОВА КИСЕЛИНА				ЕКСПЕРИМЕНТ					НОТА		
			АРАБСКА ДЪРЖАВА				ГОЛЯМА МУЗ. ТВОРБА					АМЕРИКАНСКИ КИНОАРТИСТ "ВОЙНАТА НА БОГОВЕТЕ"		
ДРЕВНИ АРХИТЕКТУРНИ ЕЛЕМЕНТИ				ГРАД В ЕТИОПИЯ				КАНАДСКА ХОКЕЙНА ЛЕГЕНДА			ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ			
ОБЛАСТ ВЪВ ФРАНЦИЯ				ПОЗЕМЛЕН ИМОТ				НАЗВАНИЕ			КОРАБНО ПРЕДПАЗНО ВЪЖЕ			
					РУХВАНЕ					РАЗКОШ				
					ДЪРЖАВА В АФРИКА					БАВНО ТЕМПО /МУЗ./				
ЕХО	СРЪБСКИ ПРОСВЕТИТЕЛ ОТ БЪЛГ. ПРОИЗХОД					ГРАД В БЕЛГИЯ			ДВАМА МАКЕДОНСКИ ЦАРЕ					
	НАШ ГРАД					ВУЛКАНИЧНА СКАЛА			ДОХОДНОСТ, РЕЗУЛТАТНОСТ					
		КОРМЧИЙСКА ПАЛУБА НА ПЛАТНОХОД											МЕНГЕМЕТА /РАЗГ./	
		ТЕЧНОСТ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА БОЯ												
АМЕРИКАНСКА АВИАКОМПАНИЯ			СБОГОМ /ИТАЛ./					ВЕСТНИКЪТ НА РУСКИТЕ ЕВРЕИ				СПОРТНА РЕДАКЦИЯ		
СЪДОВЕ ЗА БЮЛЕТЕНИ			ТУРСКИ КИНОАРТИСТ "ПОД ЛИПИТЕ"									РАДИКАЛ НА АРОМАТНИ ВЪГЛЕВОДОРОДИ		
				ФИНЛАНДСКО НАРЕЧИЕ	ВИД ЦВЯТ						АСОЦИАЦИЯ ЗА ТУРИСТИЧЕСКА ТЕЛЕМАТИКА			
					ТУМОР НА ЖЛЕЗА /МН.Ч./						ГИМНАСТИЧЕСКИ УРЕД			
ГОЛЕМИ ЧЕРТОЖНИ ЛИНИИ								СВИРЕПИ ХИЩНИЦИ						НАРОДНИ СТРУННИ МУЗ. ИНСТРУМЕНТИ
ДЪРЖАВА В ЕВРОПА														
								СТАРОБЪЛГ. МИНАЛО СВЪРШЕНО ВРЕМЕ						
								ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК						
АДМИНИСТРАТИВНА ЕДИНИЦА В ТУРЦИЯ							СТАРИ НАШИ РАДИОАПАРАТИ			БЪЛГ. ЕЛ. КАЛКУЛАТОРИ				
МЯРКА ЗА ТЕПЛО							БЪЛГАРСКО ГЕОГРАФСКО ДРУЖЕСТВО /СЪКР./			КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА				
			ПСЕВД. НА АКАД. САВА ГАНОВСКИ			ТЕРМИН ПРИ ИГРА НА ПОКЕР						ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ		
			КОЛА, ПРИКАЧЕНА КЪМ ДРУГО ВОЗИЛО									БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ		
УСОЙНО МЯСТО	СИНЬО ПРОСТРАНСТВО	ГРАД В ИНДОНЕЗИЯ				БИБЛЕЙСКИ ГЕРОЙ, УБИТ ОТ ДАВИД							ЦАРСКИ НАМЕТАЛА, ПЛАЩОВЕ	
		ЖИЛЕЦИ НАСЕКОМИ				НАША ПОППЕВИЦА - "ИДВАМ КЪМ ТЕБ"								
				СУДАНСКА МЯРКА ЗА ОБЕМ				НЕВЕСТИНСКО БУЛО		НАЛИЧНОСТ ПО БАНКОВА СМЕТКА	РЕКА В ТОГО			
				СТАРА ТУРСКА МОНЕТА							ГРУПА ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВИ			
ТУРСКИ ЖИВОПИСЕЦ							НАКЛАНЯНЕ НА КОРАБ					МЯРКА ЗА ПЛОЩ		
ПЪРВИЯТ В СВЕТА КОМПЮТЪР												ПЛОЩАДКА ЗА БОКС		
					ПРИТОК НА Р. КАМА			МУЗИКАЛНИ ИЗПЪЛНЕНИЯ						
								ЕСТОНСКИ АКТЬОР И РЕЖИСЬОР						
РОДСТВЕНИК		РУСКИ ДРАМАТУРГ		ВЪЗПАЛЕНИЕ НА КОРЕМНИЦАТА										ТРАНСПАЛЕНТИН СКО-ПОВДИГАЧ
				ЧАСТ ОТ КАРУЦА										
					СТАРОБЪЛГАРСКИ МЕСЕЦ				УКРАИНСКИ ХУМОРИСТ					
ИМЕНАТА НА РУСКИ ХУДОЖНИК-ИЛЮСТРАТОР														

ПЕТЪЧНО ПРЕДАВАНЕ ПО БНТ 1		НАЧАЛНИК		ТОТАЛИ- ЗАТОР		ЖИВОТНО ЗА КОРИДА				БЪЛГАРСКИ ТВ СЕРИАЛ		ДВЕ ЧАСТИ ОТ ЕДНО ЦЯЛО		ПУНКТ МЕ- ЖДУ БЪЛГА- РИЯ И ТУР- ЦИЯ	
СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПАТОЛОГИЯ		ПРЕЗРАМКИ ЗА ПАНТА- ЛОН				АПЕЛ		ПОХЛУПАК						ИСПАНСКИ БЛАГОРОДНИК	
								РОД ПАПАГАЛИ				ТЪРЖЕСТВЕ- НО СТИХО- ТВОРЕНИЕ			
ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ				ЕЛЕКТРИЧЕ- СТВО				ГРАД В СИЕРА ЛЕОНЕ		ИСПАНСКИ ФУТБОЛЕН ВРАТАР					
НАШ ОПЕРЕН И ПОП- ПЕВЕЦ				ДЪРВЕНО ЛЕГЛО						БЕЗПРАВЕН ЧОВЕК					
							МЪЖКИ ПЕВЧЕСКИ ГЛАСОВЕ								
							АРМЕЙСКИ ПОДРАЗДЕ- ЛЕНИЯ								
ЯЗВА					РЕКА В СИБИР	РУСКИ ХОУДОЖНИК								БЪЛГАРСКИ КОМЕДИЕН АРТИСТ	
СЕЛО В РУСЕНСКО						ГРАД В БЪЛГАРИЯ									
								УЧАСТНИК В ОЛИМПИЙ- СКИ ИГРИ	ХОТЕЛ В ХЪРВАТСКИЯ КУРОРТ ТРОГИР						
								РЕКА В АФРИКА							
УНГАРСКА ИНФ.АГЕН- ЦИЯ				СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ					Г-Я В КОМЕ- ДИЯТА "МОРАЛ" ОТ Л. ТОМА						
СТРЪМНИ- НИ					РЕКА В ГЕРМАНИЯ										
						АМЕРИКАН- СКИ МУЗ. ФИЛМ				ЖИВОТНО С КРИЛЕ					
									ДРЕВЕН ГРАД В ТУРЦИЯ						
СЛАДКАР- СКО ИЗДЕ- ЛИЕ	ОРГАНИ НА ЗРЕНИЕТО	ХОТЕЛ В АВСТРИЙ- СКИЯ СКИ КУРОРТ КАПРУН	РУМЪНСКИ ПАРИЧНИ ЕДИНИЦИ				ЛЕГЕНДАРЕН РУМЪНСКИ ФУТБОЛИСТ					ИМЕНАТА НА БЪЛГАРСКИ ТЕНИСИСТ	ПРИТОК НА ДУНАВ		
			РАЗСЪДЪК				ПРАТКИ						ПРОПОВЕД- НИК НА УЧЕ- НИЕ ИЛИ ИДЕЯ		
					ГРАД В УНГАРИЯ				ГРАНИЧНА УЛИЦА НА ЛОНДОНСКО- ТО СИТИ						
					ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. ИСПАНСКИ СЕРИАЛ										
ИГЛОЛИ- СТЕН МА- ТЕРИАЛ				УРЕД ЗА ВКАРВАНЕ НА ВЪЗДУХ В ГУМА						ГЕОГРАФ- СКИ НОС				БЕЛГИЙСКИ ИСТОРИК	
			НАЕМНИ СЕЛЯНИ						МЕСТЕНЕ НА ШАХМАТ- НИ ФИГУРИ /МН.Ч./						
			РУСКИ ВОЕНА- ЧАЛНИК												
НАНИЗ	ОТГЛАС, ЕХО			НАШ АКТЪОР /1948-2011/						КОЛУМБИЙ- СКИ ВЕСТ- НИК				КОРИНТСКИ АРХИТЕК- ТУРНИ ОР- НАМЕНТИ	
	БОЛКОУСПО- КОЯВАЩО ЛЕКАРСТВО			ПРИКРИТИЕ						ШАХМАТНА БОГИНЯ					
ОТВОР ЗА СВЕТЛИНА В СТЕНА								БИВШ ПРЕМИЕР НА БЪЛГАРИЯ							
								МАЙСТОР НА БРАВИ							
ВОДАЧКА НА АМАЗОН- КИТЕ /ГРЪЦ. МИТ./					ПСЕВД.НА РЕВОЛЮ- ЦИОНЕРА НАУМ ТОМА- ЛЕВСКИ			СЕЛО КРАЙ ГРАД ЕЛИН ПЕЛИН							
					ПИВНИЦИ										
ПРЕКЪСВА- НИЯ НА РАБОТА								СЪПЕРНИЦИ							АНЕКДОТИ
								ПАРТИЯ В БЪЛГАРИЯ							
ГРАД В РУСЕНСКО		Г-Й В ДРА- МАТА „БО- РИСЛАВ“ ОТ ВАЗОВ					РУСКИ ФИЗИК						ГЕРОЙ В РОМАНА „ВЪРТОП“ ОТ Х.РИВЕРА	ПОЧВА, ЗЕМЯ	
		ПЬЕСА ОТ Й.ИОНЕСКО													
							ГЕОМЕТРИЧ- НИ ФИГУРИ								
							ВИД ЦВЯТ								
НАШ ЧЕРНО- МОРСКИ НОС						АВТОМОБИЛ- НА ПИСТА В БЕЛГИЯ				ИЗРАЕЛСКИ ВЕСТНИК					
БОКСОВА КОМАНДА						ШВЕДСКИ ФУТЪБЛИСТ				ПРАБЪЛГ. БОЙНО ИЗКУСТВО					
				ИТАЛИАН- СКО РАДИО И ТВ ОБЕДИ- НЕНИЕ				НОТА				НЕМСКИ СЧЕТОВОД- НИ АВТОМАТИ			
								Г-Й В ОПЕРЕ- ТАТА“БЯЛА ТА АКАЦИЯ“ ОТ ИСААК ДУНАЕВСКИ				ПСЕВД.НА ХУ- МОРИСТА БО- РИС РУМЕНОВ			
ИЗКУСТВЕН МЕЖДУНА- РОДЕН ЕЗИК				СЕЛСКО- СТОПАНСКИ ИМОТ					НАШ ВОЛЕЙ- БОЛЕН ТРЕ- НЬОР						
КНИГА, ВОДЕНА ОТ УЧИТЕЛ															
							ИЗПРОБВА- НЕ НА НЕЩО								

РЕЧНИК: Аела, Арана, Атокит, Ис.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: СТОЛЕТНИК - ОУТС - ИХА - ОМЛЕТ - ДАС - АУЛ - КЕЙК - АН - ПЕРЛА - ОКО - АЛОД - ЗЛАТАРЕВА - ЕРВ - ЛЯДОВ - РМС - РАРИТЕТИ - ДИМИТРОВА.

ОТВЕСНО: СТОМАНОЛЕЯРИ - ОУЛУ - КАРДАМ - АЛТЕЛ - ОТВОРИ - ЕСТ - ВИТ - АТ - КЕАРА - ТР.-НИДЕРЛЕ - РЕО - МИХАЙЛОВ - МТВ - КАСКАДА - СИА.

ПИРАМИДИ

1.РА. 2.НАР. 3.РАНА. 4.ЗАРАН. 5.АЗАРЯН. 6.ЗАВАРЯН. 7.ЗАВАРЯНЕ. 8.ЗАРЯЗВАНЕ. 9.ЗАРАЗЯВАНЕ. 10.ИЛ. 11.ЛИР. 12.ОРЛИ. 13.ОРЛИН. 14.ОРЛОНИ. 15.ОРЛИНОВ. 16.ЛАРИОНОВ. 17.ИЛАРИО-НОВ. 18.ИЛАРИОНОВА. 19.НЕ. 20.НЕС. 21.НЕСИ. 22.РЕСНИ. 23.СИРЕНА. 24.СИРЕНКА. 25.КАСИРАНЕ. 26.СКАНИРАНЕ. 27.ИНКАСИРАНЕ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: САРОС-ЕКС. ЪПЕРКЪТ. ВРЕМЕ-ЕКО. РИКАН-РОМ. ЕЛСНЕР-ФА. МОП-ИРИТ. ЕВОЛЮТА. РИТЛА. НАТАЛИ-ДО. ОБ-НАТ-ЮГ. СИМОНЕ. ЕЗД-МЯУ. ЕРОИКА. СЛАВЯНОВО. ОТВЕСНО: СЪВРЕМЕННОСТ. АПРИЛОВ-АБИ-ЕЛ .РЕЕКСПОРТ-МЕРА. ОРМАН-ЛИАНОЗОВ. 5.СКЕНЕ-ЮТЛАНДИЯ. РИТЛИТЕ-КН. ЕТЕР-РАА-МАО. КОФИ-ДЮЛЯ. СТОМАТОЛОГ-УХО.

Спорт

www.duma.bg

ЦСКА изревава срещу рефери

ЦСКА изригна срещу "съдийския произвол". 31-кратните шампиони на България внесоха официална жалба срещу Христо Ристосков за съдийството му в мача срещу шампиона Лудогорец в първия 1/16-финал за Купата на България, въпреки че спечелиха с 2:1. В клубния си сайт пък "червените" публикуваха обръщение от старши треньора Стойчо Младенов и спортно-техническото ръководство на клуба до БФС и спортната общественост, с което изразяват нежелания Николай Йорданов да ръководи мача им с Монтана от XII кръг на "А" група.

"Аз и моите колеги от спортно-техническото ръководство на ЦСКА, изразяваме своето безкрайно удивление от факта, че за предстоящия ни мач с Монтана съдийско назначение получи Николай Йорданов! Няма как да останем равнодушни и да не реагираме остро срещу възложения му наряд, след като този рефер многократно грубо оцелява нашия отбор във възлови мачове и дори си позволява вербално да провокира наши състезатели на терена.

Считаме, че не е нужно да изброяваме в детайли грешките му в ущърб на ЦСКА, но ще посочим за красноречив пример като тенденциозно отношение към нашия клуб два ръководени от Н.И. мача (Сливен - ЦСКА 3:1, 2008 г., Левски - ЦСКА 1:0, 2012 г.). Веднага след края на "вечното дерби" (29.04.2012 г.) с цялата тежест на най-успял отбор в България, категорично заявихме, че не желаем Н.И. да е главен арбитър на двубои с наше участие. Тъй като оттогава досега не сме и нямаме намерение да променяме позицията си, отново я заявяваме пред всички.

Христо Ристосков показва жълт картон на Пламен Крачунов от ЦСКА в първия 1/16-финал за Купата на България срещу Лудогорец в Разград, спечелен от "армейците" с 2:1. Недоволни от ръководството му и с претенции за неотсъдени 2 дузпи, "червените" внесоха официална жалба срещу рефера в БФС

Според нас Н.И. не демонстрира еднакъв критерий спрямо отбора ни и дадения съперник и не проявява професионално отношение към състезателите ни.

Подчертаваме, че не тълкуваме назначението на Н.И. като преднамерено, а само регистрираме факт, с който не сме съгласни. Н.И. не трябва да ръководи

мачове на ЦСКА най-малкото от морална гледна точка. Затова обаче ще разчитаме на морала на съответната комисия, а не на този на въпросния рефер. Винаги сме претендирали за равнопоставеност и феърплей на терена, което обаче с този съдия не се получава!

Декларацията е подписана само от

старши треньор Стойчо Младенов, като е упоменато и спортно-техническото ръководство на клуба.

"Ръководството на ПФК ЦСКА София, въпреки победата в гореспоменатия мач, желае да изрази остро си възмущение от начина, по който срещата беше ръководена от главния арбитър Христо Ристосков. Считаме, че неговото съдийство беше изключително тенденциозно в ущърб на ЦСКА и несъответстващо и противоречиво с изискванията на Съдийския правилник. Всичко това се случва на фона на ясно очерталата се тенденция на отборите в българското футболно първенство към феърплей игра, както и значимото изграждане в качеството на съдийското обслужване. Колкото и безпристрастно, обективно и дори абстрактно да се опитваме да гледаме на ситуацията, не можем да не забележим, че Христо Ристосков абсолютно целенасочено ръководи мача в полза на противниковия отбор. На приложения видеозапис от мача може ясно да бъде видяно, че претенциите ни към главния рефер са повече от основателни, във връзка с което молим вашата комисия да вземе адекватни мерки. Жалбата е подписана от изпълнителния директор на клуба Венцислав Живков, а пълният й текст е публикуван в официалния сайт на клуба.

„Армейците“ остават без стадиона си

След 3-часово заседание и огледи на стадион "Българска армия" Общинската комисия взе решение и не позволи на ЦСКА да играе мача си с Монтана на стадион "Българска армия". От комисията заявиха на изпълнителния директор Георги Илиев - Майкъл, че няма промяна на становището от предишния оглед. След отрицателния отговор за лиценза на съоръжението стана ясно, че ЦСКА ще приеме Монтана на стадион "Славия" утре в мач от XI кръг на "А" група. Другият изпълнителен директор на "червените" Венци Живков остана крайно разочарован от решението на експерт-

ната комисия, според което стадионът в Борисовата градина ще остане затворен за футбол до края на есенния полусезон. Представителите на комисията хапнаха в ресторанта на ЦСКА, а след това огледаха съоръжението и казаха тежката си дума. "Искахме да играем мача с Монтана на нашия си стадион. До края на полусезона ни остават домакинства, които не са рискови. От полицията се съгласиха с нас, но някакви инженери ни спряха. В България някои стадиони не са по-добри от нашия, но въпреки това взимат лиценз", изрази огорчението си Живков. "Цяла сутрин обикаляхме с комисията, гледахме, описвахме, но накрая

стана ясно, че няма да можем да използваме "Българска армия" до края на годината. Всички лицензирани в момента стадиони у нас не отговарят докрай на изискванията. Затова помолих хората от комисията просто да бъдат обективни, да бъдат реални. Така вместо да даваме безумни наеми за други стадиони, щяхме да направим поне един терен за ДЮШ, но явно пак се взе крайно решение. Аз си мисля, че нашият стадион отговаря на необходимите изисквания, дори ако мачът с Лудогорец попаднеше в рисковата категория, щяхме да го изиграем на "Васил Левски". От полицията казаха, че за тях няма проблем. Но от комисия-

та взеха крайното си решение. Сега чакам да ми връчат предписанията, за да знаем какво точно пречи тук да се провеждат официални мачове. Можеше да се направи лек компромис, но сега се съгласяваме с крайното решение", поясни перничанинът. "Остана ни да продължим да работим по задачите и съм сигурен, че напролет комисията ще мине от тук за 5 минути, всичко ще е готово и няма да има проблем. Но сега отиваме на ст. "Славия". Мисля, че до края на годината ще играем там. Искаме реванша с Лудогорец да бъде на Националния стадион, но това вече си е решение на собствениците", завърши Живков.

СЪДИЯТА НА МАЧА В РАЗГРАД БЕЗ НАРЯДИ ДО НОВА ГОДИНА

Съдията Христо Ристосков, който си навлеche гнева на ръководствата и на Лудогорец, и на ЦСКА след първия мач помежду им от 1/16-финалите на Купата на България, няма да ръководи футболни срещи до края на есенния полусезон. Това обяви председателят на Съдийската комисия към БФС Никола Джугански.

Босът на реферите смята, че арбитърът от Сандански е допуснал редица грешки по време на срещата и очаква ниска оценка в доклада за мача, като жалбите на двата клуба допълнително ще повлияят на решението.

"От ЦСКА преди не искаха и Николай Йорданов. Но ето, че сега именно той е назначен за мача с Монтана", заяви шефът по повод изказването на изпълнителния директор на "червените" Георги Илиев - Майкъл, че не иска повече Ристосков да свири мачове на тима му.

Заместник-министърът на физическото възпитание и спорта Иван Ценов и кметът на Раднево д-р Юлиан Илчев прерязва лентата на реновираната спортна зала "Миньор" в града. МФВС инвестира 100 000 лева в ремонта на съоръжението, а останалите 68 000 е осигурила общината. В залата се подготвят състезатели и подрастващи по 7 вида спорт (баскетбол, волейбол, борба, художествена гимнастика и др.). На церемонията присъстваха президентът на БФБаскетбол Георги Глушков, областният управител на Старозагорска област Недялко Недялков, председателят на Общинския съвет в Раднево инж. Димитър Желев и др.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 04.11.2012 г. се навършва
ЕДНА ГОДИНА от смъртта на

о.з.полк.
**МАРИН
ТОДОРОВ
МАРИНОВ**

на 86 години

СПОМЕНЪТ ЗА ТЕБ
ЩЕ ПАЗИМ
В СЪРЦАТА СИ.

ПОКЛОН ПРЕД ЖИТЕЙСКИЯ ТИ ПЪТ!
ПОКЛОН ПРЕД СВЕТАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

20 години от смъртта на

**проф.
НЕШО
ВЪЛОВ
ЦАРЕВСКИ**

07.11.1920-03.11.1992 г.

АБПФК, партизанин
от Ловешкия отряд "Христо Кърпачев",
участник в Отечествена война, член
на БКП от 1943 г. до края на живота си.
Дългогодишен преподавател
във ВИИ "Карл Маркс".
Зам. председател на БНБ,
Първи Председател на Българска
Външнотърговска Банка.

От роднините

Спорт

Строго охраняват дербитата в „А“ група

Кметът на Пловдив с апел към феновете на Локо и Ботев

Строга полицейска охрана ще пази обществения ред по време и след дербитата в „А“ група в Перник и Пловдив утре. На опашкаря Миньор гостува борецът се за титлата Левски, а под телетата е градското дерби Локо - Ботев.

ОДМВР-Перник обяви сериозни мерки за осигуряване на добър обществен ред и недопускане на инциденти по време на мача. Двубоят на „Стадиона на мира“ е от 13.30 ч. и ще бъде предаван по БНТ1. Осигурени са над 170 полицаи от Перник и София за гарантиране нормалното протичане на двубоя. В деня на мача ще бъде забранена продажбата на алкохол в района на спортната зона - 200 м около стадиона. Ще бъде спряно движението по улиците „Физкултурна“, „Инженерна“, „Знеполе“ и „Братя Миладинови“ за времето от 13.00 ч. до приключване на футболната среща.

Определено е трасе за водене агитката на Левски, по което ще се осигури временна организация на движението. Полицията призовава гражданите да паркират автомобилите си на определените места, които ще бъдат охранявани. Изцяло ще бъдат на разположение паркингите пред и зад Историческия музей и този зад бившото кино „Кракра“. На самия стадион ще бъде осигурен стриктен пропускателен режим.

Кметът на Пловдив апелира феновете на двата отбора да запазят толерантно отношение към противниковите отбор и агитка, да подкрепят любимците си, без да употребяват потенциално опасни за футболистите и публиката средства и със всички сили да помогнат за един истински футболен празник на стадиона и извън него. „От 3 години чакаме това дерби, положихме много усилия то да се играе в почивен ден, нека да не допуснем мач №1 на България да бъде опорочен и заедно да преживеем този вълнуващ празник“, изтъкна Иван Тотев.

гурен стриктен пропускателен режим. На него няма да бъдат допускани фенове в нетрезво състояние, употребили наркотични вещества или други опии, носещи забранени предмети и пиротехнически средства, както и малолетни, и непълнолетни лица без придружител.

В ОДМВР - Перник ще има достатъчно на брой дежурни групи, които да отработят евентуално възникнало престъпление. Провеждат се срещи с фенklubовете на Левски и Миньор, целящи недопускане на инциденти и футболно хулиганство преди, по време и след срещата. Ще бъдат осигурени допълнителни екипи на ЦСНМП - Перник и Районна прокуратура, които да реагират при възникнал инцидент с привърженици на двата отбора. Още преди мача ще бъдат предупреждени и профилактирани всички привърженици на двата тима, които имат забрана за посещения на спортни ме-

роприятия, да спазват ограниченията.

Засилени полицейски мерки ще бъдат взети и в Пловдив. На дербито, което за първи път от 3 години отново е на ниво „А“ група, се очаква да присъстват над 10 000 фенове. На територията на спортната зона и в целия град ще бъдат разположени голям брой полицейски сили от Областна дирекция на МВР - Пловдив, СДВР и от жандармерийските звена в двата града. По улиците и в проблемните зони ще патрулират екипи от специализираните подразделения за охрана на обществения ред, като при получаване на сигнал за нарушение на реда или престъпление ще бъдат взети незабавни мерки от специализирания отряд за бързи действия и мобилните групи.

В 11.45 ч. ще бъдат отворени всички входи на стадиона за влизане на граждани, които ще бъдат проверявани обстойно за недопускане внасянето на

забранени предмети, оръжия, пиротехнически изделия, алкохол и др. От ръководството на клуба-домакин е разрешено внасянето на безалкохолни напитки до 500 мл само в пластмасови чаши. Полицейски служители ще съпровождат агитката на Ботев, която ще премине организирано в шествие от стадион „Христо Ботев“ до сектора за гостуващите фенове на стадион „Локомотив“. Уточнена е хореографията от двата фенklubа, като е издадено съответно разрешение от община Пловдив за използване на пиротехнически изделия в началото на срещата. Поведението на публиката ще бъде заснето със специални видеокамери, като при хвърляне на бомбички, димки, сбивания и други нарушения, установените от записи лица ще понесат отговорността си.

В отделни периоди при провеждане на шествието от стадион „Христо Ботев“ и при възникнала друга необходимост ще бъде спирано движението на МПС в отделни райони на града. Със заповед на кмета на Пловдив Иван Тотев се забранява продажбата на алкохол в района на спортен комплекс „Лаута“ от 12.30 до 18.30 ч., в магазините и заведението, намиращи се в района, заключен между булевардите „Освобождение“, „Цариградско шосе“, „Княгиня Мария Луиза“, „Цар Борис III Обединител“ и „Найчо Цанов“.

ФЕНОВЕ НА ЛЕВСКИ НАДЪХВАТ ИГРАЧИТЕ, ПУСКАТ ЗНАЧКА С ЛИКА НА ТРЕНЬОРА

Запалянковците на „Левски“ публикуваха в сайта fondsectorb.com писмата, които са раздали на футболистите преди вечното дерби с ЦСКА, което тимът от „Герена“, загуби с 0:1.

„В опит да засвидетелстваме своята подкрепа, да надъхаме и снимем напрежението от отбора, но най-вече да обясним на играчи и ръководители какво и колко много означава Левски за нас решихме да направим индивидуален жест към всеки един от тях. Изляхме душата си в къс хартия,

в едно писмо, което да говори с гласа на всеки един левскар. Преведохме го на всеки един от езиците, които се говорят в съблекалнята, и им го връчихме в минутите преди фут-

болистите да излязат на терена за вечното дерби. Вярваме, че нашето писмо е повлияло по някакъв начин на „сините“ футболисти и ръководители, докоснало е душата им или

поне им е дало време да размислят. И въпреки че загубиха битката, се надяваме, че ще спечелят войната! Само Левски!“, споделят феновете на официалната си интернет страница. Писмата на ултрасите до играчите завършват с „Бийте се за Левски, победете за Левски, умрете за Левски!“

Феновете на „сините“ направиха невероятен жест към треньора на любимия си отбор Илиан Илиев. Ликът на варненеца изгря на значка, която ще бъде пусната в продажба в

понеделник в магазина на бул. „Тодор Александров“ 23. Цената ѝ е стандартната за колекцията „Сини завинаги“ - 7 лева. Значката може да бъде поръчана и през сайта на ултрасите. Илиев заслужи това признание с изявите си като футболист на „сините“ преди години. Бившият полузащитник има 3 шампионски титли с Левски през 1993, 1994 и 1995 г. и фамозен гол със задна ножница срещу вечния съперник ЦСКА при паметната победа със 7:1 на 23 септември 1994 г.

И БЕЗ СЕЛЕКЦИОНЕР УКРАИНА ОБЯВИ СЪСТАВА ЗА МАЧА В СОФИЯ

Треньорският щаб на Украйна оповести състава за приятелския мач с България, който ще се играе в София на 14 ноември. В момента Украйна е без селекционер и все още няма яснота дали такъв ще бъде назначен преди контролата с избраниците на Любослав Пенев. Преди дни председателят на Украинската футболна федерация Михаил Фоменко се зарече да назове името на новия селекционер, но не си даде срок за това.

СЪСТАВЪТ НА УКРАИНА: вратари: Андрей Пятов (Шахтър), Александър Бандура (Металург Донецк), Сергей Погорелий (Таврия); защитници: Тарас Михалик и Евгений Хачериди (Динамо К), Вячеслав Шевчук, Ярослав Ракицкий и Александър Кучер (Шахтър), Виталий Мандзюк и Артьом Федецкий (Днепър), Богдан Бутко (Иличевец), Евгений Селин (Ворскла); **халфове:** Олег Гусев, Денис Гармаш и Андрей Ярмоленко (Динамо К), Евгений Коноплянка и Руслан Ротан (Днепър), Сергей Назаренко (Таврия), Роман Безус (Ворскла), Тарас Степаненко (Шахтър), Анатолий Тимошчук (Байерн М); **нападатели:** Евгений Селезньов (Днепър), Антон Шиндер (Таврия).

Играчите на Фиорентина са затрупали Мануеле Паскуал, който отбеляза гола за победата с 1:0 над Дженоа като гости в мач от Х кръг на Серия А. Фиорентина се изкачи 5-и с 18 т., а Дженоа е 16-и с 9 т., само с 1 над зоната на изпадащите

www.duma.bg
glegayme

ФУТБОЛ
ДНЕС
ПО БНТ СВЯТ

16.05 Ретро Спорт:

Левски -

Брьондби (Дан)

от турнира за Купата на УЕФА 2002 г.

ПО ДИЕМА

14.45 Манчестър Юнайтед - Арсенал

19.30 Уест Хем - Манчестър Сити

ПО НОВА СПОРТ

17.00 Фулъм - Евертън

19.15 Болтън - Кардиф Сити

ПО TV+

19.00 Барселона - Селта

21.00 Реал М - Сарагоса

23.00 Валенсия - Атлетико М

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.30 Борусия Д - Щутгарт

19.30 Хамбургер - Байерн М

ПО ФИЛМ+

19.45 Аякс - Витес

ПО ЕВРОСПОРТ 2

Шампионска лига

на Азия, финал

21.30 Ал-Ахли Джеда (Сауд) - Улсан (РКор)

УТРЕ
ПО БНТ 1

13.30 Миньор Пк - Левски

ПО НОВА СПОРТ

15.30 КПР - Рединг

ПО ДИЕМА

18.00 Ливърпул - Нюкасл

ПО РИНГ

11.30 ЦСКА М - Локомотив М

13.45 Анжи Махачкала - Терек

21.40, 23.40 Аржентина, Примера дивисион

ПО TV+

13.00 Реал Сосидад - Еспаньол

18.50 Осасуна - Валядолид

20.45 Гранада - Атлетик Б

22.30 Севиля - Леванте

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.30 Леверкузен - Фортуна Д

18.30 Вердер - Майнц 05

20.30 Обзор на кръга в Бундеслигата

15.40, 16.00, 18.10 и 20.10 Шампионска лига

ПО ФИЛМ+

15.30 Твенте - Фейенорд

ФУТЗАЛ, СП
ПО ЕВРОСПОРТ

днес 16.30 Гватемала - Колумбия

17.30 Русия - Соломонови острови

утре 14.00 Португалия - Япония

ПО ЕВРОСПОРТ 2

21.30 Бразилия - Либия

ВТОРИ ДЖАКПОТ В ИСТОРИЯТА

Джакпот на стойност 6 721 000 лева ще се натрупа във II теглене на играта 6/49 за неделния тираж №88, след като нито един от участниците с общо подадени 517 518 фиша не успя да улови печелившата комбинация. Нараства и натрупването в I теглене и прогнозната му стойност за неделя е 651 000 лв. И в играта 6/42 джакпотът оцеля и се очаква утре той да достигне 551 000 лв.

3 **1** **8**

5 **ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №87**

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ: 7, 19, 21, 27, 28, 47

I гр. (6) няма

II гр. (5) 41 по 2155.70лв.

III гр. (4) 3003 по 29.40 лв.

IV гр. (3) 48 106 по 2.60 лв.

ДЖАКПОТ: 586 432.44 лв.
II ТЕГЛЕНЕ: 21, 23, 30, 34, 36, 46.

I гр. (6) няма

ДЖАКПОТ: 6 285 539.72 лв.

6 от 42

1, 19, 23, 36, 38, 39

I гр. (6) няма

II гр. (5) 7 по 2861.40 лв.

III гр. (4) 532 по 37.60 лв.

IV гр.(3) 9803 по 2.90 лв

ДЖАКПОТ: 503 590.91 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ: 1, 11, 17, 25, 30

I гр. (5) 1 от 20740.70 лв.

II гр. (4) 324 по 64.00 лв.

III гр. (3) 8945 по 3.10 лв.

II ТЕГЛЕНЕ: 5, 7, 14, 26, 29

I гр. (5) 1 от 20 740.70 лв.

II гр. (4) 389 по 53.30 лв.

III гр. (3) 11 213 по 2.50 лв

ТОТО ДЖОКЕР
Позиции: 2, 3, 8
Цифри.: 4, 9, 9

I гр.(3) няма

II гр. (2) 2075 по 13.00 лв.

ДЖАКПОТ:

I гр. 26 923.55 лв.

Пиронкова на полуфинал в Турнира на шампионките

Цветана Пиронкова се класира на полуфинал в Турнира на шампионките, който тече в зала "Арена Армеец" в София. 24-годишната пловдивчанка си осигури място между най-добрите 4 в състезанието, след като рускината Мария Кириленко се отказа да продължи заради вирусно заболяване. Кириленко разби Цвети с 6:1, 6:4 в първия си мач в група "Средец" в сряда, но след като загуби от партньорката си на двойки Надя Петрова с 6:3, 6:7 (4), 3:6, се отказа да играе.

Цвети игра по-късно вечерта срещу Надя Петрова в битка за разпределение на първите две позиции в групата, след като и двете бяха сигурни участници в полуфиналната фаза. Рускината имаше 2 победи до сблъсък с Цвети, но нашето момиче можеше да завърши като победителка при успех в двубоя. Тогава нейна съперничка на полуфинала ще бъде завършилата втора в група "Сердика" Роберта Винчи (Ит), №16 в световната ранглиста. При неуспех българското момиче излиза днес срещу бившата №1 в света Каролине Возняцки (Дан), която първа

си осигури участие в полуфиналите и е основен фаворит за трофея в турнира.

Президентът на БФТенис Стефан Цветков обяви, че все

още има билети за полуфиналните срещи на надпреварата. В първите два дни от турнира в залата присъстваха над 5000 зрители. Пропу-

ските могат да бъдат закупени от касите на "Арена Армеец" и от веригите магазини "Пикадили" и "Офис Уан Суперстор".

Свилен Нейков:

Олимпийските премии не са платени

Забавянето е заради финансов недостиг, призна спортният министър

Премииите, които държавата дължи на олимпийците ни от Лондон 2012, още не са изплатени. "Имаме финансов недостиг", призна министърът на физическото възпитание и спорта Свилен Нейков пред журналисти в парламента. Той поясни, че тези средства са планирани още в началото на предходната година, но не са получени.

Според Нейков забавянето идва от Министерството на финансите. Необходимата сума за премията на спортистите е около 2,5 млн. лева. "Мисля, че в най-скоро време ще бъдат изплатени", посочи Нейков.

В отговор на репортерски въпрос Дянков е обяснил, че има други приоритети в момента, които са належащи и много важни и не е проблем да се изчака определено време.

"Цените, на които се отдават спорт-

ните зали и съоръжения на клубовете, се определят от оценител", каза министърът в отговор на въпрос защо са се увеличили до два-три пъти цените на наемите след преминаване на базата на ЦСКА на Четвърти километър към министерството. "В миналото е имало сключен договор, който е за съвме-

стна дейност между министерствата на отбраната и федерациите, сега това нещо не може да се случи, защото няма законова възможност", обясни ситуацията Нейков. "В момента цените се определят от експерт оценител и след това министерството предлага тази цена за наем на клубовете."

За Матей Казийски също е предвидена премия за четвъртото място на националния отбор по волейбол на Олимпийските игри в Лондон, въпреки че звездата на Тренто не игра там. През лятото Казийски и тогавашният наставник на "лъвовете" Радостин Стойчев обявиха бойкот на ръководството на БФВ и в частност на инж. Данчо Лазаров и напуснаха националния отбор. Изискването тогава от тандема от Тренто беше да се смени цялото ръководство на управителния орган, което така и не се случи. Според схемата за вътрешното разпределение в отбора старши треньорът Найденов си е гласувал премия от 70 000 лева, а на помощник треньора в Лондон Камило Плачи 30 000 лв., колкото трябва да получи и лекаря на отбора д-р Динко Захариев. Другият помощник Георги Петров е премиран с 21 000 лв, а кондиционният спец Ецио Брамард със 7000 лв.

Неделчева в Топ 4 в Германия

Най-добрата българска състезателка Петя Неделчева се класира за полуфиналите на сингъл жени на турнира по бадминтон от веригата Гран При Голд в германския град Саарбрюкен с награден фонд \$120 000. Възпитаничката на Орлин Цветанов победи на четвъртфиналите в оспорван мач Кърсти Гилмор (Шотландия) с 21:18, 19:21, 21:19 за 66 минути.

Така Неделчева си осигури минимум бронзов медал от турнира. В спор за място на финала българката ще играе до вечерта с победителката от двубоя между германките Юлиане Шенк (№1 в схемата) и Олга Конон.

Баскетболният ЦСКА се връща в залата си

Баскетболният клуб ЦСКА се завръща в своя дом. "Червените" взеха с тристранен договор залата на стадион "Българска армия". Новоучреденият през лятото клуб с президент Роберт Гергов подписа контракт с ръководството на "Титан" и Българската федерация по баскетбол. "Армейците" получиха правото да играят в залата под сектор "А" на стадиона в Борисовата градина. На официалното представяне вчера лично Гергов отвори вратите на мухлясалата зала, превърната в склад от фенклуба.

И „червените“ волейболисти отпаднаха

Волейболният ЦСКА също отпадна на 1/16 финалите в турнира за Купата на Европейската волейболна конфедерация. "Червените" обаче спечелиха гейм в реванша с италианския Андреоли Латина като гости, след като в домакинския мач отстъпиха с 0:3 гейма на италианците, водени от бившия селекционер на националния отбор Силвано Пранди. Андреоли Латина, който е дебютант в ев-

ротурнирите, спечели реванша с 3:1 гейма (25:16, 25:15, 23:25, 25:21).

Старши треньорът и президент на "червените" Александър Попов започна със стартов състав: Георги Сеганов, Ивайло Барутов, Бранимир Грозданов, Ивайло Стефанов, Петър Кирчев, Красимир Георгиев и либеро Велизар Кьосев. След като спечелиха лесно първите 2 гейма, италианците поведоха с

16:13, но допуснаха обрат - 18:19 и 20:22 и отстъпиха 3-ия гейм. Така ЦСКА отпада от турнира, както ден по-рано и Левски Волей след загуба с 0:3 гейма и златен гейм от финландския Тампере. "Червените" ще продължат участието си в Европа в третия по сила турнир "Чалънджър кп" и техен съперник на 1/16 финалите ще бъде победителят между Тилбург (Швейц) и Дукла (Либерец, Чех).

ТЕНИС
Турнир на шампионките
Qatar Airways
Tournament of Champions
Sofia

ПО БНТ 1
гнес 17.00, 0.30 ч.
ПО БНТ2
19.00 ч.
утре
ПО БНТ 1
18.00 финал
ПО ФИЛМ+
ФОРМУЛА 1
ГП на Абу Даби
гнес 11.55 и 23.45 3-та св. тренировка
14.55 Квалификация
утре
14.55 Старт
20.00 запис
гнес
БОКС
ПО НОВА СПОРТ
21.15 Гала в Хале
ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
19.45, 2.00 Интернешенъл Чемпиъншипс
ПО ЕВРОСПОРТ
АМЕРИКАНСКИ ФУТБОЛ
22.30 Нотр Дейм - Питсбърг, мач от НСАА
ПО БНТ 2
БАДМИНТОН
19.30 Летни ОИ в Лондон (п)
ПО ЕВРОСПОРТ
Фигурно пързалане
10.30 Гран при на Китай (жени, Волна програма)
утре
ПО НОВА СПОРТ
БОКС
19.00 Гала в Хале
ПО ЕВРОСПОРТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА
16.00 Марафон на Ню Йорк
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СНУКЪР
8.00, 13.30 и 24.00 Интернешенъл Чемпиъншипс, финал
ПО ЕВРОСПОРТ
ФИГУРНО ПЪРЗАЛАНЕ
10.40 Гран при на Китай (обзор)

Испанският пилот на Ямаха Хорхе Лоренсо раздава автографи на многобройните си фенове на летище "Ел Прат" в Барселона при завръщането си в родината след като спечели за втори път световната титла в клас Мото ДжиПи след старта за Гран при на Австралия в неделя

НБА дава \$1 млн. за пострадалите от Санди

Националната баскетболна асоциация на Северна Америка (НБА) и играещите в нея състезатели ще отдели обща сума от 1 милион долара като помощ за пострадалите семейства от урагана Санди. Това съобщи шефът на "Лигата на извънземните" Дейвид Стърн. От пресслужбата на НБА уточниха, че парите ще бъдат пренасочени към сметките на Червения кръст, на Армията на спасението и други благотворителни организации, които са мобилизирани да помагат. Освен това на сайта на НБА феновете на баскетбола могат да видят и номера на дарителската сметка, ако самите те се чувстват съпричастни на трагедията на хората от Източното крайбрежие. Мачът от редовния сезон в НБА Ню Йорк Никс - Бруклин Нетс беше отложен заради урагана и ще бъде насрочен за по-късна дата от шампионата, съобщиха от ръководството на НБА.